

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Gudrun Lund Meyer

HVEM
FARUMS VEJE
HVOR

Farums veje fortæller historie

Gudrun Lund Meyer er dybt optaget af farumegnens historie, en interesse som allerede er kommet farumborgerne til gode.

I tidligere udgivelser har forfatteren beskrevet nogle oplevelsesrige cykle- og gåture i og omkring Farum, hvor man støder på spændende historiske spor af bygnings- og landskabsmæssig art.

I denne bog er indfaldsvinklen særlig interessant, og der findes ikke noget tilsvarende fra andre kommuner.

Udgangspunktet har været at beskrive den historie, som Farums veje kan fortælle om områdets topografi, de oprindelige markstrukturer og gårde, samt gamle sted- og personnavne m. v.

Farum er bebyggelsehistorisk interessant ved den helt specielle topografiske beliggenhed langs Mølleå-dalen ved Farum Sø og Furesøen. I selve navnet refereres til betegnelsen Far, "vej, overfartssted".

I bogen føres man fra de oprindelige vejspor fra middelalderen og til de nuværende veje, der udgør Farums offentlige byrum.

Her færdes Farumborgerne til daglig, og alle vil efter at have læst denne bog bevæge sig gennem byens rum med den historiske viden, der giver en ekstra dimension til de daglige oplevelser.

Det er en bog med mange spændende og detaljerede beretninger, som man med stor fornøjelse vil vende tilbage til, og den er samtidig et vigtigt bidrag til en nærmere forståelse af Farums bebyggelsesstruktur.

Udgivelsen af bogen kan passende markere starten på den nye byrådsperiode, og jeg er sikker på, at den vil være til inspiration for byens borgere, såvel som for alle Byrådets politikere.

Gudrun Lund Meyer

HVEM
FARUMS VEJE
HVOR

Kort og vignetter: **Birgitte Mandel**

Fotos:

Sort/hvide fotos: **Farums Arkiver og Museer (FAM)**.

Ældre optagelser af fotograf **Magnus Westergaard**

Ca. 1940-1985 fortrinsvis fotograf **Niels Vang Larsens** optagelser.

Nyere optagelser af **Esben Rimfaxe** (1993)

Private fotos.

Farvefotos (1997): **Ebbe Højengaard**

Grafisk produktion: Dargo Tryk ApS

© Kort og Matrikelstyrelsen

KD / 086 / 207

ISBN 87-89318-59-5

Forsidefotos fra Farum Kommunes tre bysamfund i fortid og nutid:

Williams Plads i Farum (1997)

Furesøgård i Stavnsholt (1997)

Bregnerød Kro (1920erne)

- Indledning	
- Farum er så meget	5
- Facts om Farum - Sagt om Farum	6
- Lidt om danske stednavne	7
- Farums tre gamle bynavne	8-9
- Farums byvåben	9
- Vejhistorie i Danmark - med relation til Farum	10-11
- Kort over de gamle veje og gårde i Farum sogn. 1909.	12-13
- De gamle veje i Farum sogn - og de nyere.	14-16
- Matrikulering	17
- Kort over matrikler og ejerlav i Farum sogn. 1844.	18-20
- Vejnavnes forled og efterled	21
Forled i Farums vejnavne	21
a. Gårde, hvis navne indgår i Farums vejnavne.	22-45
b. Personer, hvis navne indgår i Farums vejnavne.	46-55
Efterled i Farums - vejnavne	56-59
- Kvarterer i Farum	60-64
- Vejnavne i Farum - ordnet alfabetisk	65-113
- Kort over veje og gårde i Farum. 1997	114-115
- Liste med henvisningsnumre til kortene fra 1909 og 1997 (● endnu eksisterende bygninger ■ nedrevne gårde)	117
- Kilder	118
- Farums trafikcentrum i fortid og nutid	119

Farum Hovedgade (1908)

Idyl engang - Farum Gydevej ved Gregersminde 1940. (FAM).

Farum er så meget

Farum havde ikke blot idyl engang - men har det også i dag.

Farum er ikke blot en kendt kommune i medierne - eller nogle smukke, gamle, ganske velbevarende landsbymiljøer.

Farum er også det moderne liv, der leves dagligt i de mange hjem og i byrummene.

Det har været intentionen med denne bog, at give et større kendskab til disse byrum og deres historie - og dermed også give en større oplevelse og glæde ved at færdes i dem.

At give Farum en tydeligere identitet for den enkelte borger, ved at markere nogle træk i Farums fysiognomi.

Jeg takker byens borgmester, Peter Brixtofte, og Farum Byråd for at bogen er kunnet blive en realitet og sendt ud til alle husstande i Farum.

Gudrun Lund Meyer

Idyl idag - P. E. Rasmussens Vej og Farumgaard. (E. H. 1997)

Facts om Farum

- Farum har siden middelalderen haft 3 landsby-samfund. De 2 (Farum og Stavsholt) er meget velbevarende. Det 3. (Bregnerød) blev skåret midt over af Hillerødmotorvejen i midten af 1970'erne.
- Farum er med sine 2.269 ha den mindste kommune i Frederiksborg amt arealmæssigt.
- Farum har 18.318 indbyggere 01.10.1997.
- Farum bevarede sine gamle sogne/kommunegrænser ved den store kommunalreform i 1970.
- Farum Kommune er den største virksomhed i Farum med 1.350 hel- og deltidsansatte, svarende til ca. 969 fuldtidsstillinger. (1997).
- Servicen fra Farum Kommune koster ca. 54.500 kr. pr. indbygger - ialt 986 mill. kr. (1997).
- Farum har 59 km offentlige veje og 28 km offentlige stier.
- I Budgettet for 1997 er afsat 7,4 mill. kr. til vejvæsen og 0,7 mill. kr. til snerydning.

Farum Station i 1940'erne (FAM)

- Byen fik jernbane i 1906. Strækningen var Lygten på Nørrebro - Slangerup. Den private bane blev overtaget af Statsbanerne i 1948.
- I 1954 nedlagdes strækningen Farum - Slangerup. Hareskovbanen blev i 1977 tilkoblet S-togsnettet, og endestation Lygten blev nedlagt.
- Selvom Farum nåede at blive en stationsby på de 50 år efter 1906, vågnede den først op af "tornerosesøvn", da bilismen for alvor blev en realitet i slutningen af 1950'erne. "Opvågnin-gen" kulminerede med bygningen af Farum Midtpunkt først i 1970'erne.

- Indbyggertallet fordobledes hvert tiår fra 1950 til 1980.

år	1900	1.206
-	1950	2.491
-	1960	4.774
-	1970	9.447
-	1980	16.548
-	1990	16.768
-	1997	18.318

- I 1977 etableredes et bytorv lige øst for den daværende Paltholmskole (nu Paltholmcentret). Bytorvet blev overdækket i 1993.
- Fra et hvilket som helst sted i Farum kan man gående nå ud i fri natur på højst 15 min.

Farum Station 1993 (FAM)

Sagt om Farum

- Farum er som en "guldalderkulisse", hvor der bag ved denne ligger store parcelhuskvarterer gemt bag støjvolde.
- Farum er en by, der skæres midt over af en motorvej.
- Farum er byen med den længste hovedgade i forhold til sin størrelse. På længde med "Strøget" i København.
- Indtil Peter Brixtofte blev borgmester og gjorde Farum landskendt og næsten synonym med sit eget navn, var Farum kendt som byen med en bro, der faldt ned og et kontroversielt byggeri i stor størrelse.
- Farum er en meget grøn by også i de nye boligkvarterer. (Peter Olesen 1997).

Hvad der så end siges, er det kendetegnende for farumborgeren, at man i hverdag og fest er glad for byen, stolt over kvaliteten og dynamikken i erhvervs-, institutions- og kulturliv og lykkelig for både bevidstheden om og sansningen af den omgivende natur.

Netop det, at bysamfundet Farum - med fine kerner fra de 3 gamle landsbyer - på alle sider er omgivet af skove, søer eller åbne marker, er stærkt medvirkende til, at man føler en selvstændig identitet selv så tæt på København, at vi kun har 20 km til centrum.

Lidt om danske stednavne

Navnet DANMARK undersøges i øjeblikket i stednavneforskningen, men at navnet betyder "Danernes grænseland", er der ikke så megen tvivl om, og heller ikke at vi møder ordet for første gang i en engelsk kilde fra omkring år 900. Dog mener man, at navnet er væsentligt ældre, måske helt tilbage fra 600-tallet.

Forskningen mener også, at der ikke er noget i vejen for, at stenaldermenneskene har talt et sprog, der er en direkte forløber for det danske sprog, vi taler i dag, og at de har brugt en række naturnavne, som vi stadigvæk bruger. Arkæologien kan påvise en kontinuerlig kultur i Danmark siden den indoeuropæiske indvandring, så hvorfor skulle der så ikke også være en kontinuerlig sproglig udvikling?

Men egentlige beviser er der ingen mulighed for at føre.

I hele Danmark, og altså også i Farum, er det karakteristisk, at stednavnene har et ensartet præg, en afgjort national karakter.

Vi har ikke i Danmark, som de f.eks. har i England, vidnesbyrd i vore stednavne om folkeskift, eller at nye herrer er trængt ind og har udryddet eller fordrevet en tidligere befolkning og givet landet et nyt nationalt præg. Heller ikke skiftende ideologier og heltedyrkelse har afspejlet sig i vor stednavnepraksis - med deraf følgende skift, som er oplevet f.eks. i Østeuropa.

Ved tolkningen af stednavne er det en hovedregel, at det gælder om at finde navnets ældste form, som kan give spor i en helt anden retning end den nutidige form. Her er breve og optegnelser fra den tidlige middelalder i 1000-, 1100- og 1200-tallet, kong Valdemars Jordebog fra 1230'erne og Roskildebispens Jordebog fra 1370 vigtige kilder.

Efterleddene i byers navne KAN spore ind på deres alder.

Men i dag erkender man, at der vides mindre om navnenes absolutte alder, end man tidligere troede.

En virkelig pålidelig datering får man antagelig først, når/hvis der bliver foretaget arkæologiske undersøgelser rundt om i eksisterende landsbyer eller i forsvundne landsbyer, hvis navne og beliggenhed er kendt.

Men stednavne på *-INGE* anses stadig for de ældste d.v.s. bronzealder/jernalder, da vore forfædre blev bofaste jordbrugere.

-(R)UM, -LØSE, -LEV og *-STED* er også gamle, måske fra jernalder, men ellers fra vikingetid.

-BØL, -TOFT og *-TORP* med afledningerne *-RUP, -TRUP, -DRUP* er landsbyer fra vikingetid og tidlig middelalder sammen med rydningsnavnet *-TVED*, der mange steder afledes til *-STED*.

-HØJ, -BORG, -VANG og *-AGER* er tidlig middelalder.

-BY kendes som efterled på landsby navne af højst forskellig alder fra tidlig middelalder til ind i nyere tid.

Fra middelalderen kendes *-KØB* og *-HOLT* samt rydningsnavnene *-RØD, -SLET*, og *-MARK*.

Bynavne på *-GÅRD* spores til sent, stort set efter 1800.

Ofte er det sådan, at byers stednavne, der ender på *-by, -løse* og *-um* har *forled*, der viser hen til benævnelsen på naturforhold, skov, mark, lund, sø o.s.v.

F.eks. Farum: *Far "vej, over-fartssted" (r)um "ryddet plads"*.

Byers stednavne på:

-lev, -sted, -køb, -drup, (-trup), -bøl, og -ryd (-rød) er ofte forbundet med et personnavn som forled. Men vi har dog netop i vor kommune en af undtagelserne, nemlig Bregnerød.

Så helt pålideligt er det ikke.

Birgitte Mandel 1997

Farums tre gamle bynavne

Det var Valdemar Sejrs (1202-1241), som organiserede den første store indsamling af danske stednavne i forbindelse med opgørelsen for skattegrundlag.

”Kong Valdemars Jordebog” er en fortegnelse over kongens godsbesiddelser rundt om i landet, skrevet i 1230erne. Den er på mange felter en uvurderlig kilde for forskningen og bevaret til vore dage ved et rent lykketraf. Det værdifulde håndskrift blev ifølge overleveringen købt af en svensk maler i begyndelsen af 1700-tallet i København for 12 skilling.

Takket være ”Jordebogens” oplysninger har man et ganske anderledes udførligt billede af 1200-tallets samfund end af tilstanden i ældre tid.

Navnene Farum, Stavnsholt, Bregnerød og Fiskebæk træffes første gang i ”Roskildebispens Jordebog” 1372. Den findes i Uppsala.

Kong Volmersvej 1971 (FAM)

Farum

Navnet forekommer i Roskildebispens Jordebog og i afskrifter i 1300-tallet som FAROM.

At tolke navnet har givet problemer, og der har været forskellige tolkninger. Det sandsynlige er, at navnet oprindeligt har været Farrum, hvor forleddet *far* på gammeldansk betyder ”vej, overfartssted” og efterleddet *-rum* betyder ”ryddet plads”. Altså ”bebyggelsespladsen ved vejen”.

Denne *vej* kan både udlægges som middelaldervejen ved vestenden af Farum sø (se Kong Volmers vej) og vejene mellem Farum sø og Furesø (se Frederiksborgvej).

Virum og Nærum, der ikke ligger langt fra Mølleåens fortsættelse mod Øresund, nævnes allerede i 1100-tallet. Sandsynligt er det, at alle 3-um byer er store landsbyer fra vikingetiden eller endnu ældre.

Gadekæret med Kærgården og Kjeldsholm i 1940erne (FAM)

Stavnsholt

Navnet forekommer i 1300-tallet som *Stafnsholtæ*. Forleddet betyder ”fremspringende højde” (stavn). Holt har betydningen ”lille skov”. Hele navnet kan derfor tydes som ”Den lille skov ved det høje fremspring”.

Landsbyen har i 1800-tallet haft 10 solide og store gårde, meget ens i størrelse. 9 af disse gårdes stuehuse eller hele gårdanlæg er bevaret, flere af dem dog af nyere dato, og de danner et enestående miljø, så tæt som det ligger ved hovedstadsområdet.

Landsbyen har stadig et helhedspræg, som er karakteristisk for denne type, som er en ”uregelmæssig vejforsteby”, hvor forsten med gadekær og brønd er en udvidelse af den gennemgående vej, der har bevaret en del af sit krogede forløb igennem byen.

Kunsten er - og vil blive - at få byen til at fungere i overensstemmelse med nutidens krav uden at øve vold- og uden at stivne i noget, der var engang.

Brudegården og købmander: samt det gamle sprøjtehus i 1940erne (FAM)

Den gamle Bregnerødvej i 1920erne (FAM)

Bregnerød

I 1300-tallet findes navnet som *Bræghenruth* d.v.s. "Rydningen mellem bregnerne".

"Ruth" på gammeldansk (senere -rød) er den for trævækst ryddede jord. Byer, i hvis navn dette ord indgår, er som regel små, da skovbestanden må have været hindrende for bebyggelsens vækst. Det er også sjældent, at der er kirker i disse byer, netop fordi de var små.

Adam af Bremen kaldte i 1000-tallet Nordøstsjælland for øde, hvilken har været rigtigt nok, for først langsomt mistede regionen en hel del af sine skove. Frederiksborg amt har i dag 14,3 % skov tilbage.

I perioden omkring 1682 (Chr. 5.'s matrikel) bestod Bregnerød kun af to gårde samt en kro.

Landsbyen var næsten lagt øde i forbindelse med svenskekrigene. Først efter 1720 skete der en udvikling, hvor 5 gårde anførtes liggende spredt i området.

Frederiksminde, Skovmosegård og kroen lå, hvor de ligger i dag, og blev begyndelsen til den langstrakte vejby, der efter udskiftningen opstod langs hovedvejen sydpå, og som i midten af 1970erne blev skåret over af Hillerødmotorvejen.

Farums byvåben

I 1958 fik Farum såkaldt "Gentofte-status". D.v.s. at den hverken var sognekommune mere eller købstad.

Titlen sognerådsformand blev ændret til borgmester, og sognerådet blev til kommunalbestyrelse.

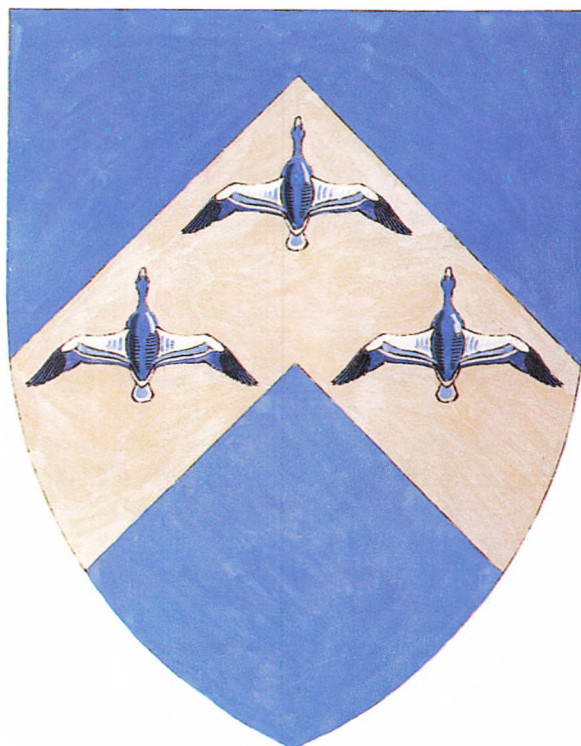
Det var sognerådsformand siden 1929, Johannes Jespersen, der blev Farums første borgmester indtil 1962.

Tanken om at få et byvåben - eller rettere sagt et kommunevåben, når der ikke var tale om en købstad - modnedes. Man henvendte sig til Rigsarkivet for at få heraldisk hjælp, og i 1964 forelå det endelige resultat: Et blå felt delt med to sparresnit. I det midterste sølvfarvede felt flyver 3 vildgæs i blå farver.

De blå felter kan tolkes som henholdsvis Farum sø og Furesø.

De tre vildgæs symboliserer de 3 gamle bysamfund i det gamle sogn, som havde samme grænser som den moderne kommune.

Fint for symbolikken er det, at når vildgæs flyver, har de en indbygget "radar", og de skiftes til at "tage over" og flyve i spidsen.

Vejhistorie i Danmark -med relation til Farum

I vore dage taler vi om den vigtige infrastruktur. Veje var den første begyndelse, og de er ældgamle i menneskehedens historie.

Deres betydning for menneskers liv og færden har været fundamental. Vejene har ofte været afgørende for historiens gang, for liv, trivsel, handel, og økonomi.

Mere end noget andet har vejene dog til alle tider været scenen for menneskers daglige gang og kørsel til eller fra arbejde og indkøb. Eller for blot en lille rekreativ runde i nabolaget eller for børns leg.

Årtusinder er gået, siden oldtidsfærdslen, der vel er blevet til i tiden mellem 2700 og 1500 f.kr.f. i dyssernes og jættestuernes tid, sled de første furer i jorden. Primitive vogne med hjul af massive træstykker dannede de første veje.

Lyng og græs er groet hen over dem, og plove har udslettet, hvad der var tilbage. Og nye veje blev dannet andre steder.

Det var den legendariske direktør på Nationalmuseet, Sophus Müller, der i 1897 fremsatte den teori, at der ved hjælp af gravhøjene kunne påvises vejlinier fra oldtiden.

Den teori er bekræftet bl.a. på begge sider af vestenden ved Farum sø, hvor vejføringen fortsat havde betydning helt op i middelalderen.

Den nyeste forskning siger dog, at højene primært placeredes, hvor man havde bopladser. Men hvor man havde bopladser, havde man jo også behov for veje!

Den første forøgelse af det middelalderlige vejnet skete med anlæg af kongeveje. Da Frederik 2. i 1560 var blevet ejer af Hillerødsholm, satte han straks bygningen i gang af en direkte og bekvem vej mellem København og det Frederiksborg slot, han byggede. Den gik over vadet ved Fiskebæk, som jo i virkeligheden er Mølleåen umiddelbart før udløbet i Furesøen.

Vedligeholdelsen af veje som denne "Frederiksborgvej" blev pålagt bønderne som pligtarbejde.

Under enevælden fik amtsforvaltere og regimentsskrivere ordre til at foretage vejsyn og sørge for afmærkning af de vejstykker, de enkelte bønder skulle vedligeholde. Men alle vegne hørte man klager over sten, der lå spredt ud over vejbanen, huller, ælte og sump, hvor vogne sank i til navet, så de hverken kunne rokkes frem eller tilbage. Man talte om de "onde veje".

Det gjaldt naturligvis ikke mindst de mindre landeveje, hvor det var sognefogederne, der havde tilsyn.

Den franske vejingeniør, Marmillod, der i slutningen af 1700-tallet kom til Danmark og blev leder af den danske vejbygning, undrede sig over, at bønderne reparerede vejene ved at kaste skarnet fra grøfterne op på vejen og dække det med sand, som de tit møjsommeligt hentede langvejs fra, mens de intet gjorde for at skaffe vandet afløb fra vejen.

Ca. 75 år før, i årene 1691-1697, var det blevet overdraget Ole Rømer at forestå opmåling af hovedveje i Danmark.

I forbindelse med opmålingen blev der opsat milepæle for hver kvarte mill.

De første milepæle var blevet rejst langs Frederik 2.'s anlagte kongevej i Frederiksborg amt, men pælene var af træ og forsvandt hurtigt.

I 1793 kom "Forordning om vejvæsenet i Danmark". Det var statsminister C. D. F. Reventlows værk og hvilede på hans opfattelse af, at gode veje var noget absolut nødvendigt for landets hele økonomiske trivsel. Den var præget af hans humane indstilling over for bønderne med væsentlige lempelser for deres ulønnede pligtarbejde, som dog først blev afskaffet i 1841.

I 1842 blev det Sogneforatanderskaberne, der skulle føre tilsyn med sognevejene, og i 1867 blev hovedlandevejene henlagt til amtsrådene.

Vejmænd blev ansat med en månedlig løn.

Omkring 1900 opstår beboelsesvejene i de mindre byer, således også i Farum. Den private parcelhusbebyggelse, der opstår i jernbanens kølvand, skabes ved udstykninger som f.eks. med A/S Farumgaard fra 1906.

1909 kommer en ny vejvedtægt, hvorved de private veje bliver underlagt kommunens tilsyn, og følgen bliver, at der stilles noget større krav til vejenes vedligeholdelse. Det medfører i de kommende tiår, at en række private vejere ønsker deres veje overtaget, men kommunerne kræver ved siden af en vis årlig vejafgift, at vejene skal være i god stand.

I Farum er nogle vejprotokoller bevaret fra 1921 og frem. De afspejler tydeligt disse tidsrøvende syns- og begæringssager. Derfor blev det uden private veje, da man f.eks. i 1968 lavede lokalplan for hele Farum Nord-Øst.

Vedr. vejnavne fik magistraterne i provinsen *ret* til at navngive gader i 1868. I 1926 kom der lov om, at navne på alle private gader, veje, pladser

og stier skulle godkendes af kommunalbestyrelsen. I København fik man hurtigt et samarbejde med nogle af de største omliggende kommuner om vejnavne for at undgå fejltagelser og forvekslinger. Skæbnesvangert ved ambulancekørsel, politiudrykning og ildebrand.

Siden 1962 har Farum været med i det, der dengang hed Gadenavneudvalget, senere Vejnavnævnet og i dag hedder *Hovedstadsområdets vejnavnesamarbejde*.

Baggrunden var, at Farum blev underlagt overpostmesteren i det københavnske postområde.

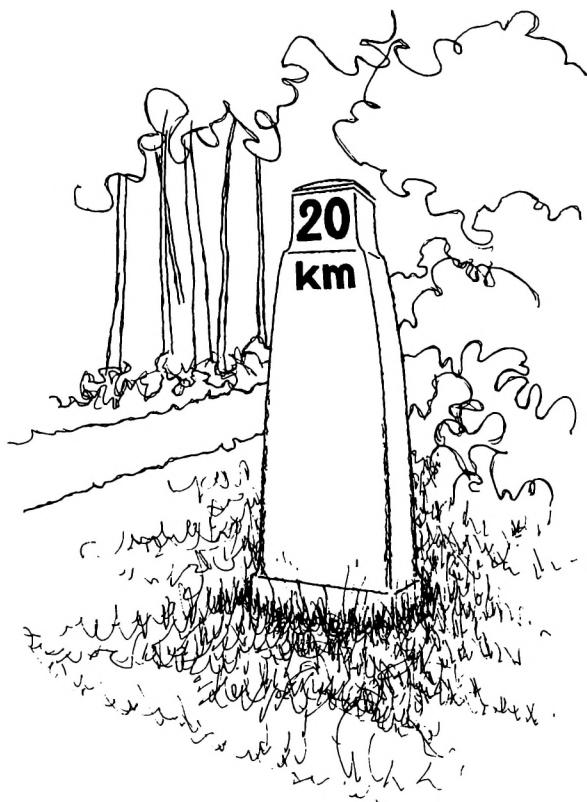
Almindelige, knæsatte principper er det, at et gade- og vejnavn ikke bør indeholde over 16 bogstaver. Og at en levende person kan ikke få en gade/vej/plads opkaldt efter sig. Ligeledes kræves, at et vejnavn skal være let at udtale.

Endelig er Farum så også blevet præget af 1960erne og 1970ernes gigantiske motorvejbyggeri. Hillerødmotorvejen, der netop er forlænget til Helsingør, blev i 1974 færdig til Farum og deler byen op i vest og øst. Den giver os fine kommunikationsmuligheder - men også et støjsus.

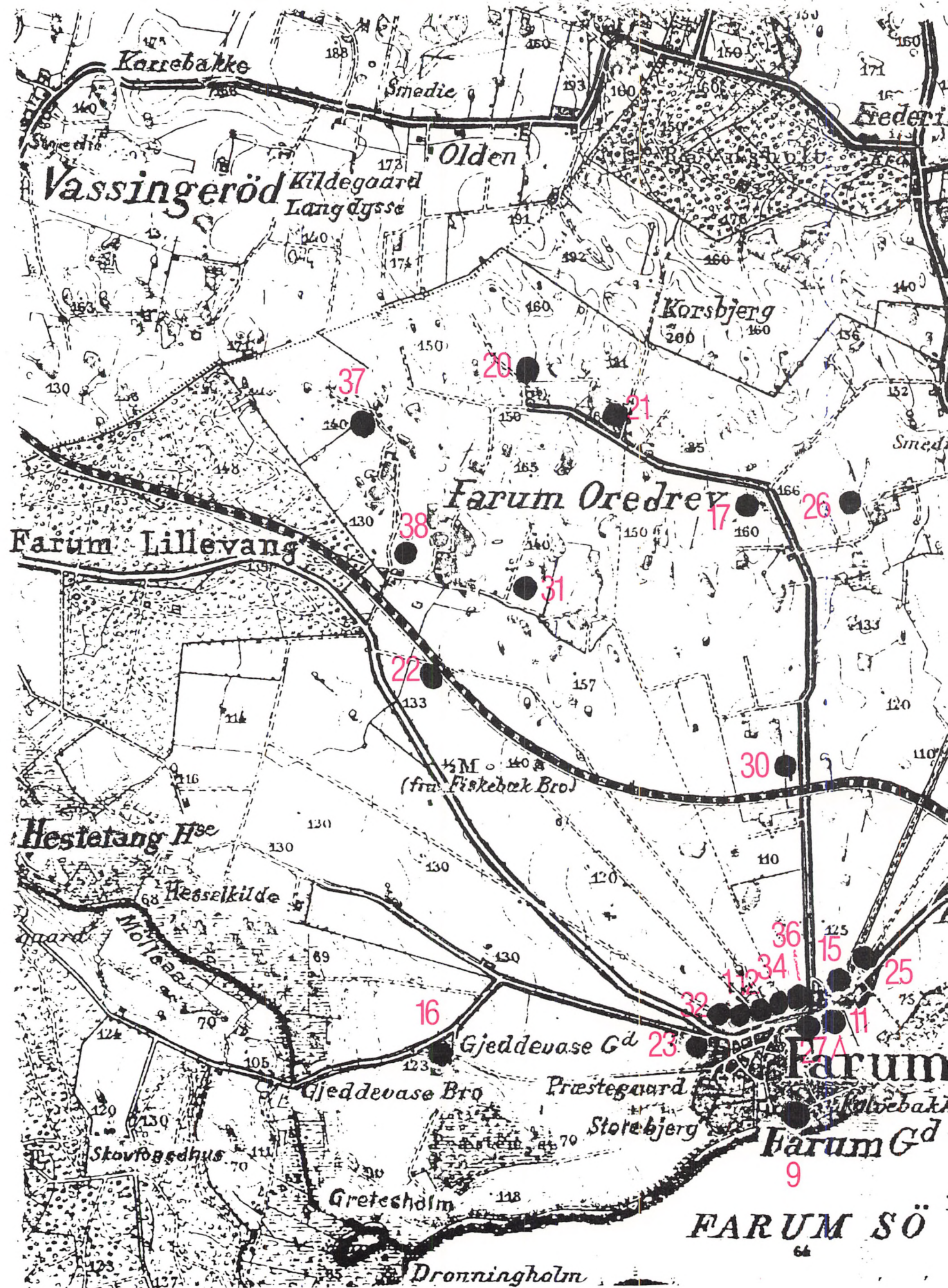
Ved Fiskebækbroen passerer dagligt 37.100 biler (1996).

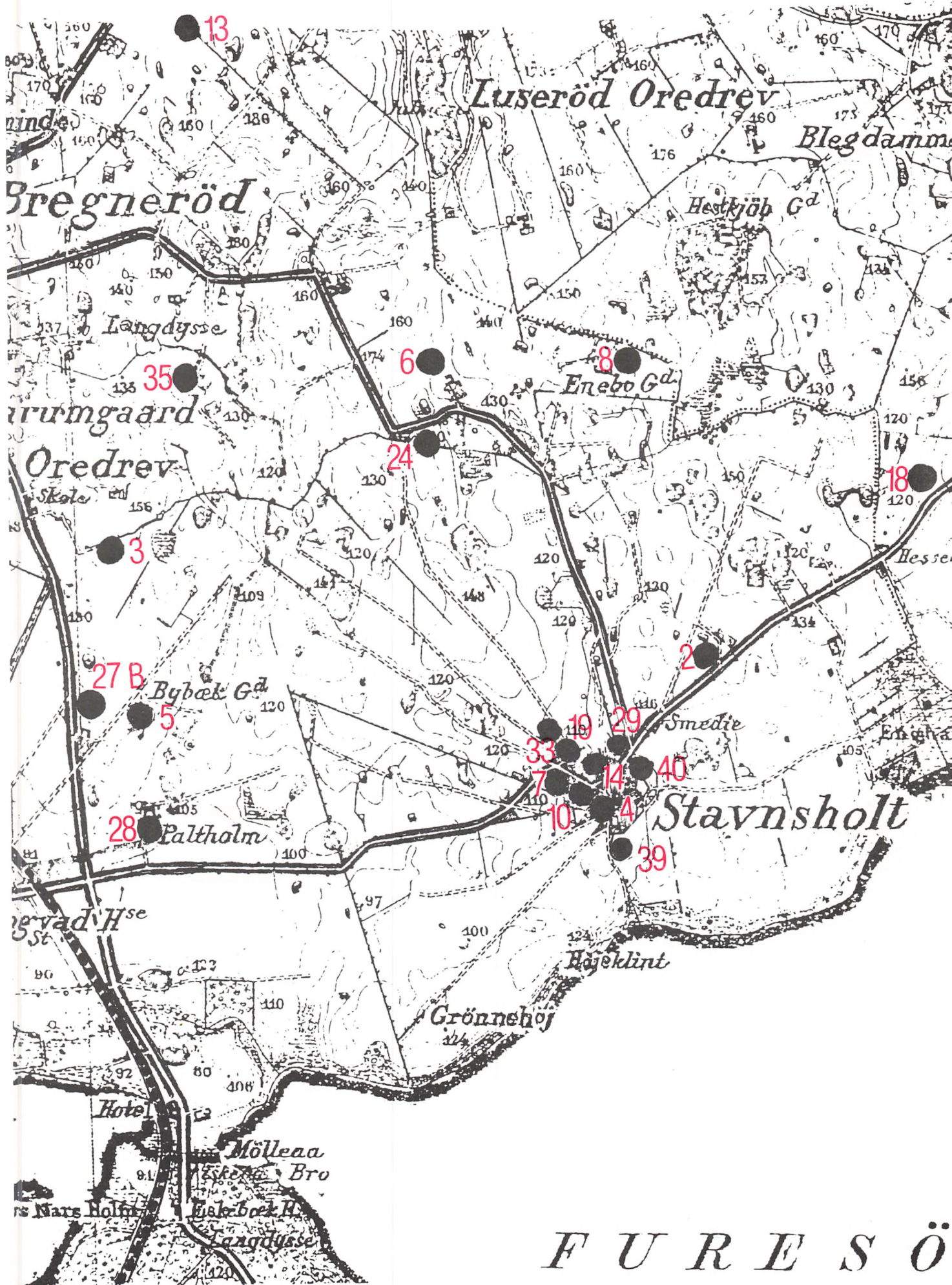

Fiskebækvej 1902 (FAM)

*20 km stenen på Frederiksborgvej (førhen Fiskebækvej)
Birgitte Mandel 1997*

F U R E S Ö

De gamle veje i Farum sogn -og de nyere

Så godt som alle gamle vejnavne er bestemt af byer eller andre lokaliteter, til hvilke vejene fører.

Farums ældste veje:

Fiskebækvej (også kaldet Københavnsvej)

Stavnsholtvej
Stavnsholt Gydevej
Stavnsholt Lillevangsvej (nu Løvfaldsvej)

Hovedgaden
Kålungsvej til Præstegården
Søvej
Møllevej (nu Hestetangsvej)
Ganløsevej (fra Hestetangsvej)
Farum Lillevangsvej
Farum Gydevej
Kirkestien til Bregnerød (Gammelgårdsvej)

Bregnerødvej
Ludserødvejen (den gamle del af nuv. Høveltevej)
Vassingerødvej (senere Høveltsvangsvej)
Tingbækvejen

Landevejen til København forbi Fiskebæk Hotel 1903 (FAM)

Veje anlagt i 1. halvdel af 1900-tallet

O. B. Muusvej
Farumgårds Allé
Skovvængets Allé
Sehesteds Allé
Dorthesvej
Perle Allé
Furesøvej
Boserupvej
V. M. Amdrupsvej
Vitus Beringsvej
Dybedalsvej

Sommervej

Gammelgårdsvej
Vinkelvej
Krogen
Alfred Sørensens Vej
Fredtoftevej
Toftvængets Allé
Skolevængets Allé
Nordtoftevej (1. etape fra Hovedgaden
til Vinkelvej)
Toftegårdsvej
Solvænget
Solbakken

Lindegårds Allé
Lindegårdsvej
Kastanie Alle

De private veje omkring midten af dette århundrede afspejler tydeligt den store Farumgårdudstyknings fra 1906 med de 11 første veje, der er nævnt på listen.

Mod øst i Stavnsholt er der sket en lille vejudbygning med Sommervej.

I midtbyen er den gamle kirkesti for Bregnerødbeboerne blevet til Gammelgårdsvej med sidevejen Vinkelvej. Den var fra begyndelsen sluttet til Gammelgårdsvej i en spids vinkel inden anlægget af Nordtoftevejs 1. etape, fra Hovedgaden til Vinkelvej.

Yderligere er der Krogen, Alfred Sørensens Vej, Fredtoftevej, Skolevængets Allé og Toftvængets Allé syd for Hovedgaden.

Toftegårdsvej anlægges ved udstykningen 1947 fra Toftegården, der er den første større udstykning efter Farumgård.

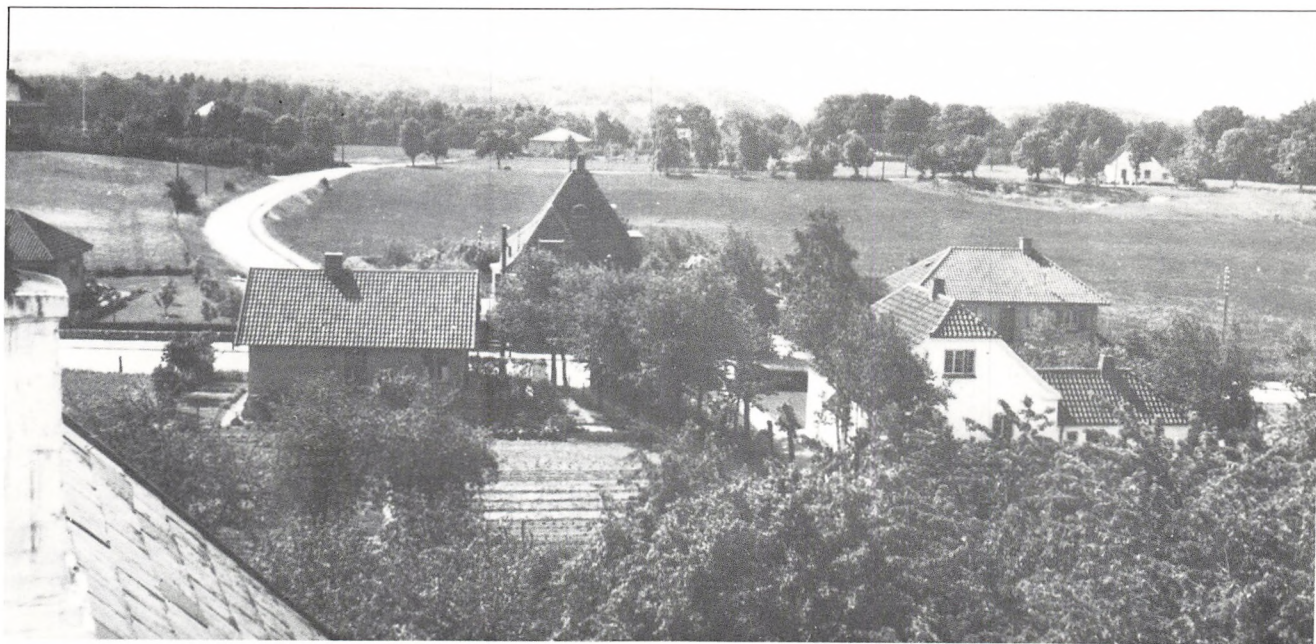
Den følges tæt af en mindre udstykning 1948 fra Solvang (Solbakken og Solvænget).

Mod vest er Lindegårdsvej anlagt inden Kaa-lundsvejs forlængelse og Gedevasvej i 1954.

Den gamle Møllevej har fået en sommerhusudstyknings fra Hesselkilde, og Kastanie Allé strækker sig frem mod skrænten til den smukke Mølleådal.

I de følgende tiår kom Farum til tydeligt at opleve en befolkningsekspllosion fremkaldt af bilismens æra, som så mange andre byer.

Vejnettet, der blev anlagt nord for det gamle Farum, kom til at afspejle stjerneudskiftningens markveje og skel.

Stationsvej og O. B. Muusvej 1943 (FAM)

Amtsveje i Farum kommune 1997

Frederiksborgvej (tidligere Bregnerødvej)
Vejen blev bygget i sin nuværende form 1975.

Slangerupvej
Vejen blev bygget 1971-72.

Bistrupvej
Ekspropriationsplan 1976 og samme år projekteringsplan. Vejen blev bygget 1977.

Frederiksborg Amt

Krydset Paltholmvej/Stavnsholt Gydevej - Bistrupvej

Krydset Stavnsholtvej-Langager Allé/ Borgmester Jespersens Vej.

Lysregulerede kryds i Farum 1997

Farum har 8 lysregulerede kryds - 5 på amtsvejene, som amtet har ansvaret for:

Frederiksborgvej - Stavnsholtvej/Farum Hovedgade ("Korsvejskrydset")
Frederiksborgvej - Paltholmvej
Frederiksborgvej - Bistrupvej/Slangerupvej
Slangerupvej - Lillevangsvej/Kasernen
Bistrupvej - Paltholmvej/Stavnsholt Gydevej

3 lyskryds har Farum kommune alene ansvaret for ved de kommunale veje:

Paltholmvej - Gammelgårdsvej
Stavnsholtvej - Langager Alle/Borgmester Jespersens Vej
Paltholmvej - Borgmester Jespersens Vej

Rundkørsler i Farum 1997

I det seneste tiår er etableret 5 rundkørsler i Farum:

Paltholmvej - Farum Gydevej
Ryttergårdsvej - Farum Gydevej
Williams Plads
Stavnsholtvej - Klintebakken
Stavnsholtvej - Skovbakken

Rundkørsel ved Stavnsholtvej - Klintebakken

Matrikulering

På Chr. 5. tid (1670-99) var de finansielle forhold sådan, at det var uomgængeligt nødvendigt at skaffe flere penge i statskassen!

I lokaladministrationen gennemførtes en række reformer, og i ti-året 1682-92 blev der endvidere udskrevet den ene ekstraskat efter den anden. Person- og kvægskatte var de talrigeste, men også skat på ildsteder, skatter til krigshjælp og fæstninger ramte befolkningen hårdt.

Mange kunne ikke betale, hvilket førte til, at pengene blev inddrevet ved militærets hjælp.

Betalte bønderne skatterne, skete det i reglen på bekostning af landgilden, der var den årlige fæsteafgift. Ofte hobede restancerne sig op, og resultatet blev ikke sjældent, at bønderne gav helt op og forlod gårdene, som blev øde.

Landgildeydelse var fastsat på vidt forskellige tidspunkter i fortiden - og efter forskellige principper. Disse ydelser lå til grund for den nye, faste skat fra slutningen af 1600-tallet, der blev udskrevet efter hartkornet, d.v.s. "hårdt korn" /rug eller byg.

Dette var højst utilfredsstillende, og godsejer Knud Thott fra Gavnø afgav betænkning med forslag om, at al agerjord skulle opmåles, og dens godhed ("bonitet") takseres, således at jordens værdi-ansættelse kom til at afhænge af både areal og ydeevne. Desuden skulle alle udyrkede arealer: enge, overdrev, heder og skove vurderes ligesom adgang til tørveskær og tømmer.

Han kom til at stå for den første almindelige landmåling i Danmark, og arbejdet begyndte på Sjælland 1681. En række kommissioner blev nedsat, der hver bestod af en leder, en landmåler, "konduktører" og skrivere. Assistance kunne indhentes bl.a. af lokalkendte og landbrugskyndige folk, som dog ikke måtte medvirke i deres hjemsogne, hvor de ville være fristet til at takse jorderne for lavt til fordel for sig selv.

Naturligvis vakte landmålerne opsigt mellem bønderne, og overleveringen har behandlet landmålerne hårdt.

Mange steder lader den dem vandre hvileløse over markerne med raslende jernkæder for efter døden at rette de fejl, de begik i levende live.

Før Chr. 5.'s landmatrikel blev gennemført i 1682, havde gårde i en landsby hverken numre eller navn.

En gård blev blot betegnet som "den gård N.N. fradøde eller frakom".

Chr. 5. landmatrikel gav gårdene i en landsby *numre* efter det princip, at den gård, der lå i byens nordvestlige hjørne, fik nr. 1, og derefter gik det rundt efter solen.

Den store nugældende matrikulering i Danmark i forbindelse med landboreformerne i slutningen af 1700-tallet startede i 1805 og afsluttedes i 1844.

Matrikuleringen i Farum sogn var afsluttet i 1808.

Kirke- og præstejord fik nr. 1, skolejorden nr. 2, degnelodden nr. 3. Rytterskolens grund fik nr. 4 og Stavnholt skolelod, der lå under Farum Bys jorder fik nr. 5.

I Stavnholt, hvor der ikke fandtes hverken kirke eller degn - og skolelodden altså lå under Farum Bys jorder - fik skolen nr. 1. Brudegård fik nr. 2, fordi den var fogedens gård og tilhørte en person med offentlig bestilling. Og i øvrigt fulgte så *matrikelnumrene* solens gang rundt.

Og nu begyndte gårdene at få *navne*.

Da matrikuleringen var afsluttet blev kort sendt til den stedlige sognefoged og til den største lodsejer.

Farum Arkiver og Museer er i besiddelse af sognefogedens kort.

De fem ejerlaver er:

Farumgårds Ejerlav

Farum Bys Ejerlav

Stavnholt Bys Ejerlav

Bregnerød Bys Ejerlav

Ravnsholt skov

Kort

over

Farum Sogn

Udlyst og forfattet af Semrin Storm
Landbrænsels-Commissair og Landinspektør
i Kjøbenhavn

fra Slangerup

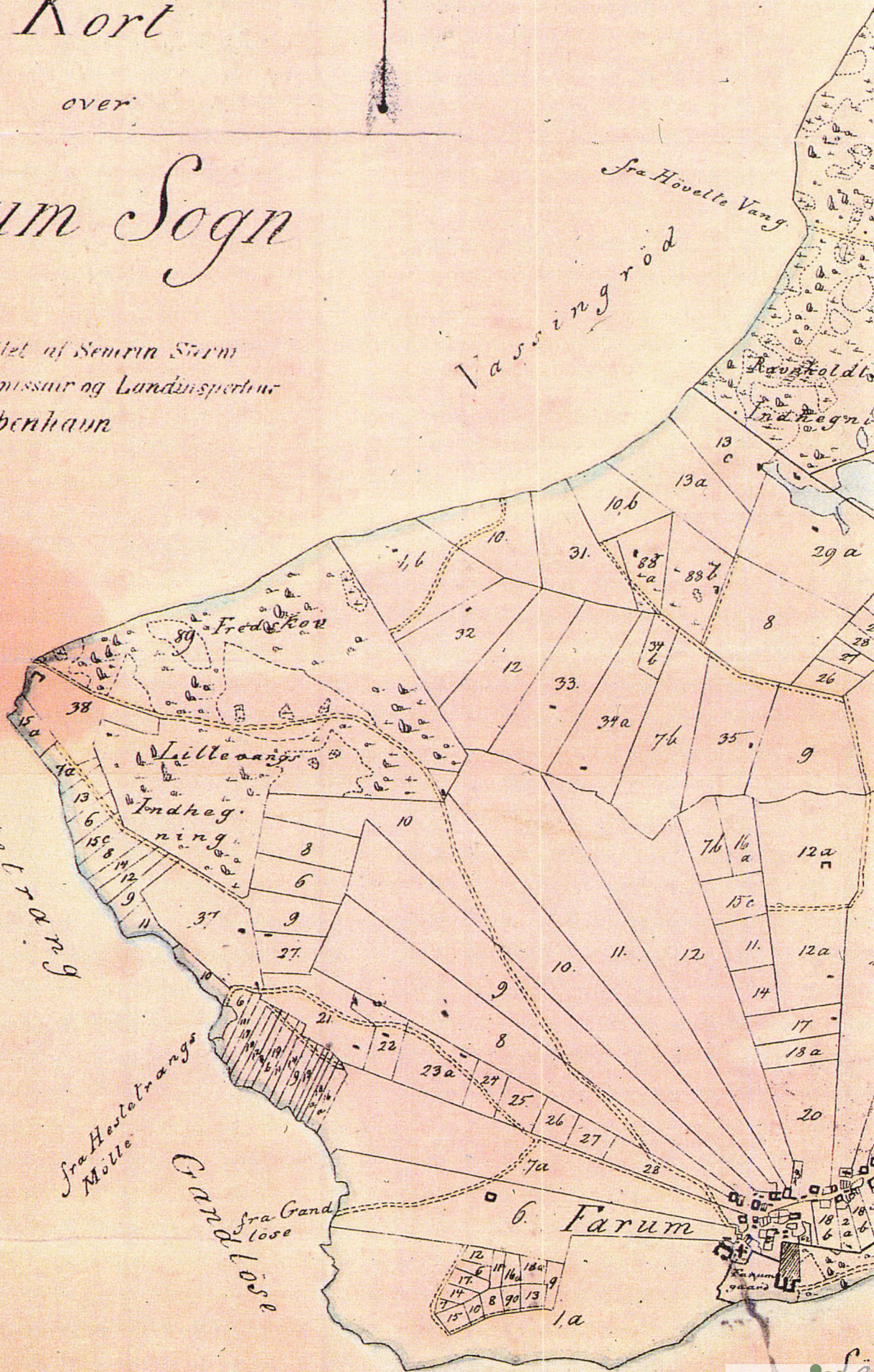
Hestetræng

fra Hestetrængs
Mølle

fra Gandlese

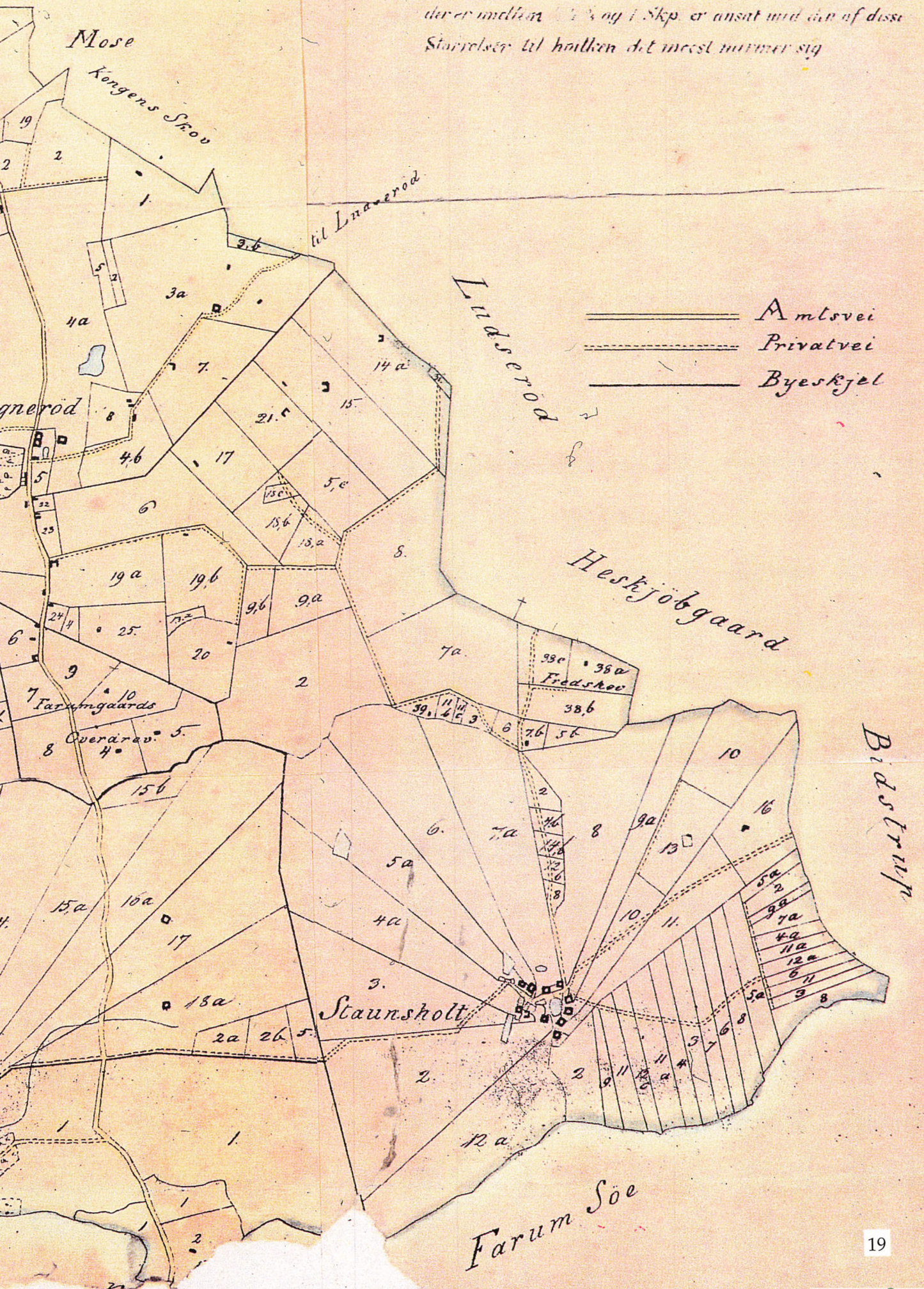
Tasningrød

fra Høvelte Vang

allehale

Med Angroede af Arealer er for at undgaae større Brøker
fulgt den Regel at enhver matrikuleret Jord, der er under
1 Skp Land er ansat til denne Størrelse, ligesom 1/4 Alt Land
der er mellem 1 1/2 og 1 Skp er ansat med den af disse
Størrelser til hvilken det meest nærmer sig

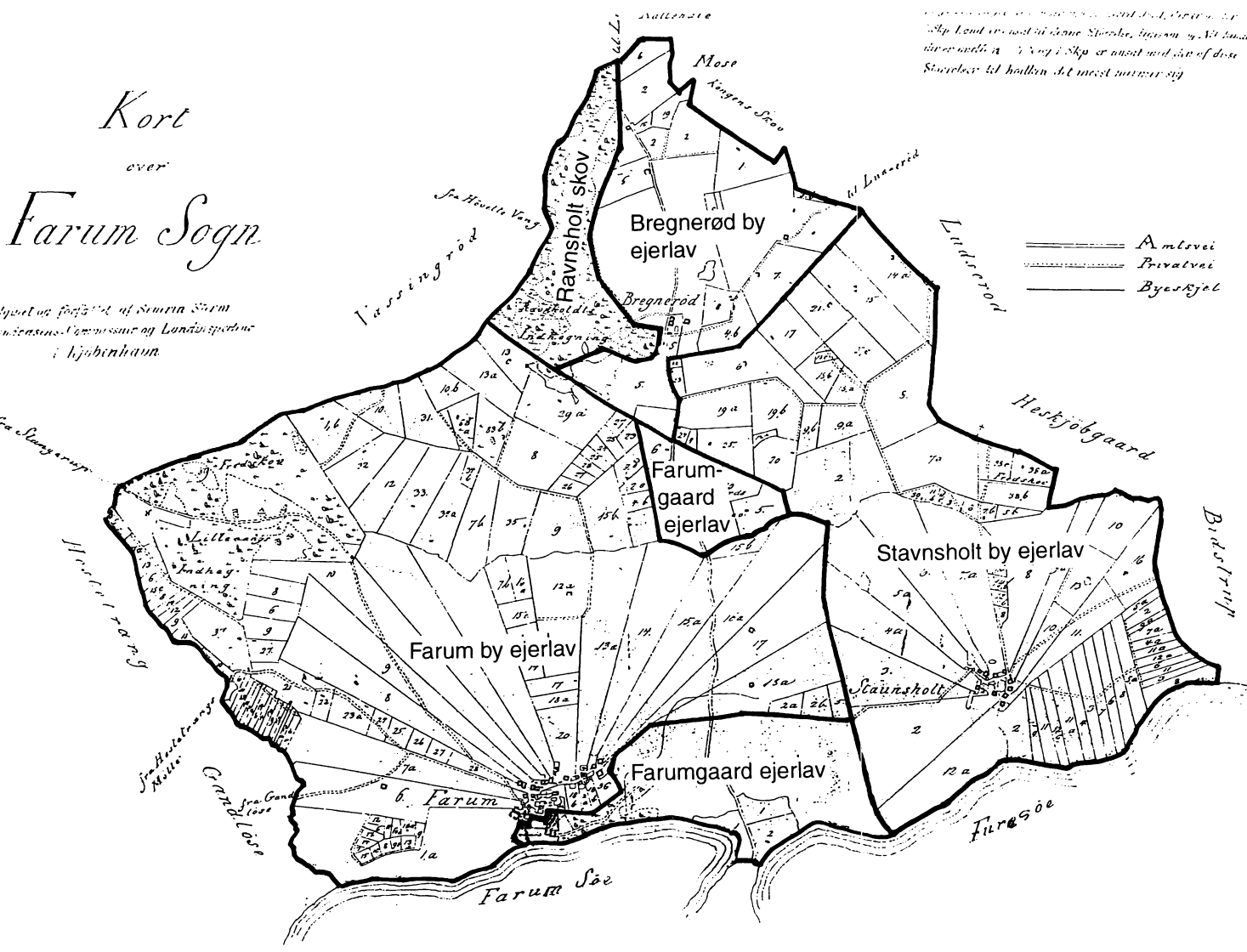
Ejerlavene i Farum sogn

Denne kort er udgivet af Statens Landregisterkontor, København. Det viser den nuværende ejerlavsskema for Farum sogn. Kortet er udarbejdet på grundlag af de i Landregisteret opførte ejerlavsskemaer. Det er ikke en gengivelse af den faktiske topografi, men en planmæssig afbildning af de enkelte ejerlavsskemaer og deres grænser. Kortet er udarbejdet af Statens Landregisterkontor, København.

Kort
over
Farum Sogn

Udgivet af Statens Landregisterkontor, København. Det viser den nuværende ejerlavsskema for Farum sogn. Kortet er udarbejdet på grundlag af de i Landregisteret opførte ejerlavsskemaer. Det er ikke en gengivelse af den faktiske topografi, men en planmæssig afbildning af de enkelte ejerlavsskemaer og deres grænser. Kortet er udarbejdet af Statens Landregisterkontor, København.

- ===== Amløvei
- Privatvei
- Byeskjal

Vejnavnes forled og efterled

Der findes flere teorier om vejnavnes opbygning. I bogen her er anlagt det synspunkt, at stednavne er *binært* opbyggede d.v.s. toleddede eller dobbelte.

Altså består vej-stednavnene af et forled og et efterled. F.eks. har Ganløsevej forleddet Ganløse og efterleddet -vej.

Vejnavne, der er sammensat af sprogligt set flerleddede størrelser f.eks. Rendebækgårdsvej, opfattes også som toleddede med Rendebækgård som forled og -vej som efterled.

Der findes i vejnavne undtagelser fra det binære synspunkt.

Et vejnavn kan være uden *forled* f.eks. Krogen.

Somme tider kan det være vanskeligt umiddelbart at afgøre, om man skal regne et nutidskonstrueret vejnavn som Klosterskjul som *uden forled*.

Og vi har eksempler på vejnavne med en såkaldt *etledshelhed*, der i princippet hverken har forled eller efterled, men som er en opkaldelse fra et andet gammelt stednavn f.eks. Anekæret, Markstien, Krogvad, Brede Enge og Bastholmen.

Et vejnavn kan også være *uden efterled* og være en præpositions-forbindelse f.eks. "Ved Skovhegnet".

Denne undtagelse har vi imidlertid *ikke* i Farums vejnavne.

Forled i Farums - vejnavne

I Farum har vi op mod 200 vejnavne. Fortrinsvis veje, hvor der bor mennesker, er med i denne bog, men altså ikke de mange stier. Ser vi på vejnavnenes *forled* er:

1. Den største gruppe relaterende gamle gårdnavne. F.eks. også et navn som Brudevænget selvom navnet *ikke* er "Brudegårdsvænget".
2. Den næststørste gruppe er vejnavne med forled af andre stednavne f.eks. Flagsøvej (sø) og Høveltevej (by).
3. En stor gruppe er også vejene med forled af personnavne (21) f.eks. Sehesteds Allé.
4. Så er der en gruppe vi kan kalde vejnavne med forled der refererer til organiske ting f.eks. træer (Birkevænget), frugt (Æblelunden), blomster (det

er der mærkeligt nok kun to vejnavne i Farum, der gør, nemlig Syrenvænget og Rosenvænget), korn (Bygmarken), fugle (Drosselvængen), dyr (Hestehaven) og fisk (Gedebakken - for et d er faldet væk, da navnet refererer til gedde og ikke til ged).

Så er der nogle relativt få vejnavne, der relaterer til uorganiske ting (Jernbanevej) og begreber (Sommervej).

Eldre beboelsesvej - Sehesteds Allé ved Farum sø

Nyere beboelsesvej - Brudevænget i Stavnsholt.

På de følgende sider er først omtalt alle de gårde, hvis navne indgår som forled i Farums vejnavne. Dernæst følger mindre biografier om de 21 personer, der har fået deres navn som forled i et vejnavn i Farum.

Bortset fra 6 ejere af Farumgård fra middelalder til 1900-tallet, er det mennesker med meget forskellig tilknytning til Farum, vejene er opkaldt efter.

Gårde, hvis navne indgår i Farums vejnavne

Mange vejnavne refererer altså til gårde i Farum og Stavnsholt landsbyer. Ingen veje har navn efter gårde i Bregnerød, hvor man jo ikke har haft egentlige udstykninger.

Mennesker har kæmpet, lidt, stridt, elsket og hadet i århundreder på disse gårde, og derfor er der i det følgende fokuseret en hel del på de mennesker, der har levet på disse gårde i fortiden. Det kan måske være sundt for os somme tider at fornemme andre tiders barske vilkår, som disse menneskers skæbne ofte afspejler.

Det er helt tydeligt, at bønderne også i Farum i 1600-1700 tallet var plaget på mange måder. Og så alvorligt, at vi kan have svært ved at fatte det. Misvækst og smitsom kvægstygge florerede, og hoveri-tjeneste var en plage; enten det så var at udbedre veje eller gøre tjeneste på Dronninggård som Farum sogns bønder skulle.

Arvefæsteskøderne i 1766 gav optimisme. Og de berømte landboreformer omkring år 1800 kom ikke blot af nogle få mænds idealistiske tankegang, men de var en dyb indre nødvendighed for hele landets eksistens. Det afspejles også med al ønskelig tydelighed, at hverken en husbond eller en husmor kunne undværes. Følelser og romantik har der sikkert været ind imellem, men giftermålene afspejler den benhårde nødvendighed for at blive forsørget og vel også en kynisk beregning for at få del i rigdom og magt.

Farumslægtsforskeren Poul Vang Larsen, har skrevet om det, han kalder "Farumslægten". Familierne giftede sig ind i hinanden på kryds og tværs, og til sidst sporedes da også visse mindre degenerationstegn hos nogle.

Men morsomt og interessant er det, når man er blandt ældre "ægte" farumborgere, at opdage alle deres familierelationer også i dag.

Før udflytningen af landsbyernes gårde i hele landet omkring år 1800 lå der i Farum sogn, som i det øvrige Danmark, langt færre enlige gårde, end man blev vænnet til at se i landskabet op gennem 1800 og 1900-tallet. Det gamle landsbyfællesskab gav en følelse af tryghed, trods alle vanskelighederne.

Gårdene i landsbyerne før landboreformerne havde numre, men kaldtes sædvanligvis kun efter ejerens eller fæsterens navn og efter byen. Efter udskiftninger blev gårdene så matrikulerede og fik ofte navne, som så lever videre i mange vejnavne i dag.

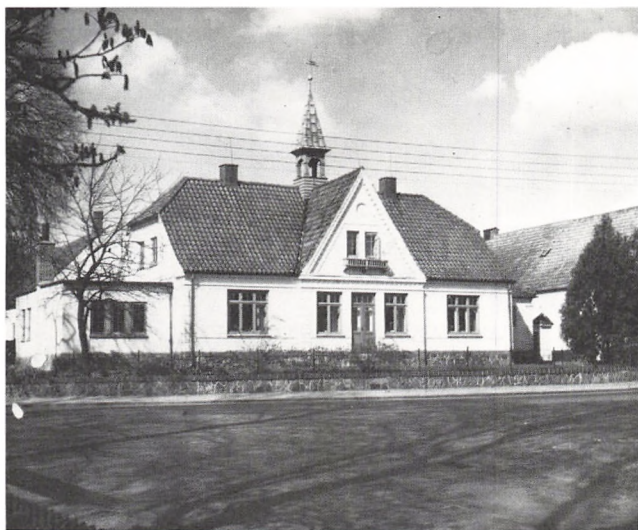
Nye gårde blev etableret på de gamle overdrev i første halvdel af 1800-tallet, for nu begyndte man så småt at "turde" løsrive sig fra landsbyfællesskabet. Yderligere fik man på denne tid bedre redskaber og kendskab til at dyrke roer og lucerne som kvægfoder.

Denne tendens ses også tydeligt afspejlet på Farum og Stavnsholt overdrev.

Ved gårdene er anført deres gamle nummer samt det nyere matrikelnummer i henholdsvis Farum og Stavnsholt landsby.

Det gamle Majtræ i Stavnsholt hvor bønderne samledes i landsbyfællesskabets tid tegnet 1906 (FAM)

Akaciegården efter genopbygningen 1908. (FAM)

Akaciegård (nr. 2 - matr. nr. 9a Farum)

Omkring 1666 hed fæsteren Jens Pedersen og 1692-1702 var det Niels Clemmensen. 1702 ægtede Ole (Oluf) Pedersen i Lille Værløse enken Kirsten Pedersdatter på gården, som han fæstede. Han blev far til *Niels Olsen*, der er stamfar til en stor del af den opr. bondebefolkning i Farum.

Efter Ole Pedersen tidlige død 1710 giftede enken Kirsten Pedersdatter sig for 3. gang, nu med Anders Rasmussen, søn fra den senere Ryttergård. Han fæstede gården.

1734 får Peder Nielsen, søn af Niels Clemmensen og Kirsten Pedersdatter, som reduceret dragon bevilget fæstet til den netop fradømte gård, men han må afstå den i 1743 p.g.a. af armod og bliver husmand i Farum.

Der er armod på gården fortsat, indtil Søren Andreasen i 1766 køber gården. Han havde i 1758 købt krobevillingen af Farumgård og flyttede nu kroen fra et af Farumgårds huse til gården, der lå på den anden side af hovedgaden.

Andreas Andreasen (1772-1830) sørger for at hele familien antager navnet Andreasen i 1802, og i 1827 overgår gårdens brandforsikringsstørrelse kun af Farumgårds.

Sønnen Christen Andreasen bestyrer gården for sin mor Karen Galberg (1775-1855), men bytter gårde med Ole Svendsen fra Lindholm i Uggeløse sogn.

1866 stiftedes de Andreasenske familielegater. På kirkegården i Farum, vest for våbenhuset, kan man se familiegravstedet hegnet af et smedejerngitter, der bl.a. er vedligeholdt for legatmidlerne. Gården var i slægtens eje indtil 1877.

Fra 1877 - 1931 handlede gården ofte, og det var i 1908, at den ramtes af en gårdbrand, der bredte sig til de to nabogårde mod øst, Fuglsang og Solvang.

Alle tre gårde blev bygget meget flot op.

Akaciegården fik en klokkestabel på stuehusets tag, hvor klokken stammede fra De dansk-vestindiske øer. Den findes nu på plejehjemmet "Fredtofteparken".

Grosserer Melgård, der var ugift, ejede gården 1931-1947 og testamenterede den til sin mangeårige bestyrer Anders Westergård, der var medlem af sognerådet 1943-1956. Han var ligeledes forpagter af præstegårdsjorden i Farum. Han døde i 1985.

Inden da havde han afhændet gården i 1960 til et byggekonsortium. Farum-købmanden Knud Christensen overtog og byggede forretningscentret "Akacietorvet" efter at gårdens bygninger var helt nedrevet 1977.

Akacietorvet

Stuehuset til Kjeldsholm som købmandsforretning 1970erne

Bavnebjerggård (nr. 6 - matr. nr. 10a) Stavnsholt

Gården har sit *udspring* fra gård nr. 6 i Stavnsholt landsby, der lå på den grund, hvor nu det restaurerede stuehus til den senere gård kaldet Kjeldsholm (opr. gård nr. 7) ligger.

Altså: gård nr. 7's senere stuehus blev bygget på den oprindelige gård nr. 6's gårdsplads!

En del farumborgere kan huske Kjeldsholm stuehus som købmandsbutik i 1970'erne indtil Farum bytorv blev bygget.

I dag er stuehuset smukt og meget gennemgribende restaureret.

Allerede i 1790 deltes gård nr. 6's lod i to dele, der blev til henholdsvis Damgård og Bavnebjerg. Damgårdens stuehus ligger nu som centrum i den permanente campingby, der skjuler sig bag Bistrup planteskole.

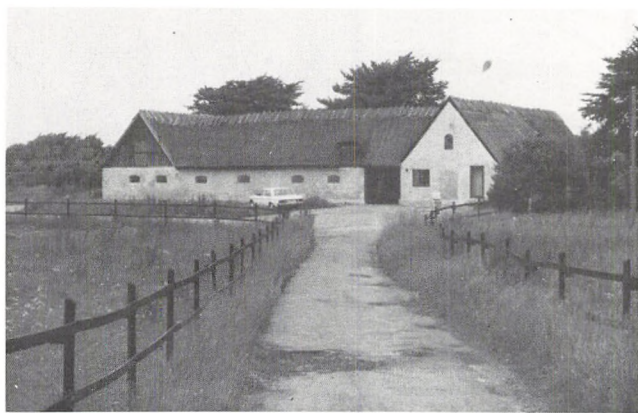
Bavnebjerggård har navn efter bakken Bavnebjerg på 47 m., der ligger for enden af den markvej, der danner det århundred-gamle skel mellem Kærgårdens jord på den ene side og Bavnebjerggårds og Damgårdens jord på den anden side. Den markvej skærer Bistrupvejen lige nord for det skarpe sving, der opstod, da man lagde trafikken uden om Stavnsholt landsby, op over den nyetablerede Hillerødmotorvej og videre ad Slangstrupvej. Hermed fik man med den nye del af Bistrupvejen for alvor skilt Stavnsholt fra sit gamle overdrevsland.

Bavnebjerggård ligger tæt op mod Bistrupvej, men på jorden ind mod Stavnsholt landsby.

Bygningerne har rod i de oprindelige, der formodes opført af Hans Christensen, ejer fra 1787-1828.

I 1842-57 ejedes gården af en smed, Jens Nielsen, der var kendt som en dygtig landmand. Imidlertid blev han mormon og rejste til Utah i U.S.A.

I dag er der rideskole på gården.

Bavnebjerggård (FAM)

Birkhøj (FAM)

Birkhøj (matr. nr. 4) Farumgård

Fæsteejendom på en lod af førhen Farumgårds overdrev. Gårdens jord var beliggende på begge sider af Bistrupvejen i, og umiddelbart før, krydset ved Frederiksborgvej.

Den første registrerede fæster var en fhv. officer født 1711, der ved sin død i 1789 var gift med den 36 år yngre Bodil Olsdatter, der hastigt efter sin første mands død giftede sig med den jævnaldrende Ole Petersen.

Efter at gården 1831-51 var ejet af en mand fra Alsønderup, gift med en datter fra Damgård i Stavnsholt, blev gården solgt til en søn fra Bregnerødgård. Dennes søn købte i 1893 lodden syd for gården fra Nordtoft (nuv. Birkhøjmarken).

I 1918 var det en mejerist Hans Peter Andersen, der købte gården og afløste fæsteforpligtigheden.

Han var en aktiv mand, der først havde indrettet et mejeri på Hvilebækgård, dernæst på "Granly" (et hus på grunden hvor nu Stationsbyggeriets fælleslokale ligger). Senere havde han mejeri i det hus på Frederiksborgvej, som træ/papkassefabrikken "Farusa" overtog en årrække inden bygningerne endelig blev revet ned til fordel for "Det kinesiske Tårn".

Selskab på Brudegårdens trappe ca. 1900. (FAM)

Brudegård (nr. 9 - matr. nr. 2 a) Farum

Når man i gamle dage tilberedte hør, var der noget der hed "at bryde" hørren.

Ved hver by var der en grav, der blev brugt til hørtilberedningen, hvor hele byens befolkning kom for at bryde hør. *Måske* har denne grav ligget ved gården.

Mere sandsynligt er det imidlertid, at gårdens navn har noget med ordet "bryde" i en anden betydning at gøre.

Ordet "bryde" har helt fra 1200-tallet været anvendt som betegnelse for en bestyrer eller "opsynsmand", der førte tilsyn med anden mands ejendom og tjenestefolk. Senere kunne en bryde fungere som lokal embedsmand, som foged.

1768-1842 blev gården kaldt "Fogedgården" fordi gårdens ejere, far og søn, Lars Nielsen og Rasmus Larsen, var sognefogeder.

Efter deres tid er det, at man har taget det gamle navn op efter gårdens ældste kendte ejer Oluf Bryde, som fradøde gården 1657.

I 1718 er det en 26-årig vornedfødt Mathias Christensen fra Holte, der fæster gården for 6 rigsdaler med 1 ko; 2 stude og 2 kalve. Han er gift 2 gange og hans enke gifter sig endnu 2 gange. Ved hendes død i 1756 begærer hendes søn fra 1. ægteskab, Niels Mathiassen, sin stedfars gård, der er i slet stand, men med nogenlunde besætning. Han gifter sig som 30 årig med den 13 år ældre Inger Rasmusdatter, enken efter Niels Olsen, gård nr. 1. i Farum (Sejlgård).

Samme år gifter hendes ældste søn, Ole Nielsen, der har arvet Sejlgård, sig med hendes nye ægtemands søster, Karen Mathiasdatter. Hun bliver altså svigermor til sin nye svigerinde.

Inger overdrager i 1766 som enke gården til sin søn af 1. ægteskab, Lars Nielsen.

Han er i dansk lokalhistorie en berømt skikkelse, fordi han skrev en dagbog, der er en af de få

kilder til almuens historie på den tid. Og som nævnt er både han og hans søn sognefoged.

Lars Nielsen sønnesøn, Rasmus Lars Rasmussen, solgte i 1896 gården til sin fætter N. P. Hansen fra Bogøgård ved Knardrup efter kun 10 års ejerskab. N. P. Hansen og hans kone, Margrethe, forblev barnløse, solgte gården og flyttede til deres nyopførte villa "Bogø" på Ganløsevej.

Den næste ejer fra 1908-29 Lars Erik Bavnhøj, der var sognerådsmedlem 1921-25. Han havde en datter, der ikke ønskede at overtage gården.

Den "stolte" Brudegård
i 1. halvdel af 1900-tallet

Efter en ugift ejer 1930-48 overtog Statens jordlovudvalg gårdens jorde og udstykkede bl.a. "Furesø Haveby" på den yderste jord.

Stuehuset har derefter bl.a. været privat plejehjem og blev i 1982 solgt til brødrene Søren og Peter Rasmussen. De var begge i 1970erne og 1980erne aktive socialdemokratiske politikere i Farum.

Peter Rasmussens ægtefælle i disse år var den socialdemokratiske folketingspolitiker, Helle Degn.

Brudegårdens avslænger før nedrivningen
i 2. halvdel af 1900-tallet

Bybæksgård (nr. 12 - matr. nr. 17a) Farum

I 1790 byttede Hans Christensen, der var ejer af Ellegården i Stavnsholt, sig til Bybæksgården i Farum, der lå, hvor politistationen lå fra 1964-97. Det var lige op til gadekæret, der lå mellem det gamle gadehus mellem Funch's video og Tante Maren og Gammelgård på den anden side af Hovedgaden.

Hans Christensen følte sig snydt, og sognefoged Lars Nielsen fortæller i sin dagbog, at han gik amok og ødelagde 46 ruder på kroen, hvor han blev drillet med det dårlige bytte.

Ved udskiftningen i Farum op mod år 1800 havde han som så mange andre bønder i Danmark ikke lyst til at flytte sin gård væk fra det, trods alt, trygge landsbyfællesskab. Og han begyndte at bygge nyt ved den gamle gård. Imidlertid følte han sig ikke tryk ved de manøvrer, der foregik ude på markerne, især ikke efter at amtsforvalter Rosted, Farumgård, var kommet ind i billedet. Resolut flyttede han sin gård ud på marken 1798, der hvor Farum Midtpunkt (blok 16) ligger i dag. Han var ellers begyndt at bygge nyt på den gamle toft i byen.

Hans byggeri blev til ejendommen Fredtofte, der siden 1964 så har været politistation og nu planlægges at blive servicehus med bl.a. postindlevering og apotekerudsalg.

Bybæksgården var i samme slægts eje helt til Folmer Nielsen solgte den til kommunen i 1963 for 2,3 mill.

Hans far Niels Christoffer Nielsen var sognerådsmedlem 1917-21, men hans morfar Svend

Nielsen, der var ejer 1876-1911 var *både* sognerådsmedlem og sognerådsformand i mange år. Han var aktiv for at få Lars Dinesen til Hillerødkredsen som folketingskandidat for Højre. Det lykkedes, hvilket var stærkt medvirkende til, at Farum bønderne stemte på Højre og ikke på Venstre til Rigsdagsvalg i perioden 1870-1900.

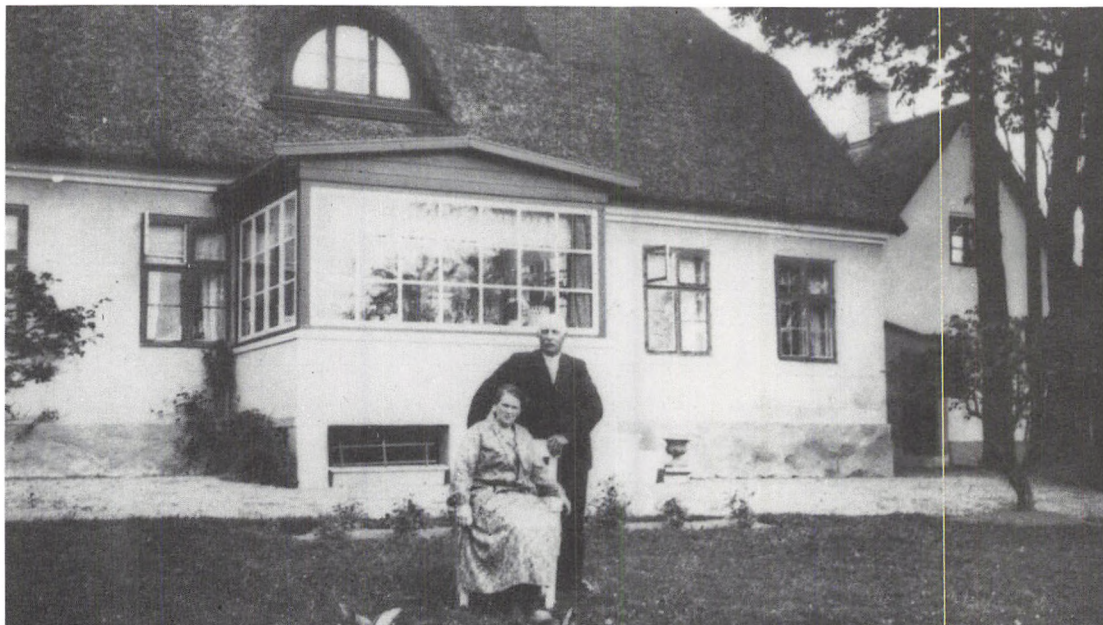
Duemosegård

Duemosegård (Matr. nr. 7 d) Stavnsholt

I 1891 modtog Hans Rasmussen, som arvefor-skud efter sin far, der ejede Hvilebækgård, gårdens overdrevslod, hvor han byggede gården, Duemosegård.

Han var da gift og havde 2 børn hvor sønnen Edvard Martinus Rasmussen overtog gården 1913. Men han solgte gården efter faderens død 1919 til J.P. Svendsen fra Ølstykke og Carl Mad-sen. 1921 blev Jens P. Svendsen ene-ejer og efterfulgtes af plejesønnen Oluf J. Hansen.

Fra 1942 har der været skiftende ejere.

Bybæksgård med N. C. Nielsen og hans kone, Gudrun, der havde arvet gården. (FAM)

Ellegård (nr. 11 matr. nr. 4 a)

Enken Inger Hansdatter sad 1796 med gården, der var i slet stand efter Børre Andersens død.

Hun giftede sig med 29-årige Rasmus Jensen, der får fri indfæstning, men før sin død 14 år efter i 1711, når han at gifte sig med Maren Andersdatter.

Da hun sidder enke som 32-årig, gifter hun sig med den jævnaldrende Poul Jensen, og begge bliver de aftægtsfolk i 1756, da deres søn Rasmus Poulsen overtager gården og gifter sig med Johanne Rasmusdatter fra gård nr. 8 (Rendebækgård). 1766 får han arvefæsteskøde.

Igen bliver det en enke, der sidder tilbage; hun gifter sig med den 11 år yngre Hans Christensen fra gård nr. 7, senere "Kjeldsholm". Hurtigt efter bliver han enkemand og gifter sig med en pige fra Veksø. Hun har en god veninde fra Måløv, der er blevet gårdmandskone på Bybæksgård i Farum. De to familier bliver enige om at bytte gårde i 1790, hvor det dog bliver en svigersøn til de oprindelige Bybæksfolk, Svend Christensen, der så overtager Ellegården.

Da han i 1825 er blevet 64 år foretrækker han en mindre gård og tilbytter sig Møllevang i Farum for Ellegården i Stavnholt.

Det bliver nu bødker Søren Nielsen, søn af en husmand, men gift med en gårdmandsdatter fra Rendebækgård, der som 58 årig overtager gården, driver den i 7 år og overdrager den til sin søn, der gifter sig med Oline Mathiasdatter, hvis far er Væveren Mathias Olsen på Fredtofte i Farum.

Efter 10 års ægteskab bliver Oline enke efter at have født 3 børn, der alle døde som små. Hun gifter sig med Hans Rasmussen der er en søn fra Brudegård, men hun dør i barselsseng 3 år senere i 1845.

Enkemanden Hans gifter sig med Olines søster, der sidder enke på Gammelgård i Farum og han overdrager Ellegård til sin bror Lars Rasmussen, der gifter sig med en "uden-sognspige" fra Bogøgård i Knardrup.

Lars Rasmussen bliver sognerådsmedlem i to perioder 1851-55 og 1871-76.

Sønnen Ole Larsen bliver også sognerådsmedlem 1895-1901 og er gift med Marie Magdalene, datter af Rasmus Kjeldsholm, der ejede Bregnerød kro og gården Frederiksminde.

Da de ingen børn har, tager de en plejedatter, Karen Kristine, datter af tækkemand Søren Peder Andersen. Hun gifter sig med Niels Nielsen, der er søn fra "Korsbjerg Have" på Farum Overdrev. Også Niels Nielsen, der overtager gården i 1914 bliver sognerådsmedlem 1933-43.

Gården brændte 1924 og blev bygget op. Deres søn hed også Niels Nielsen og giftede sig med Kirsten Rasmussen, datter af gartner Peter Rasmussen i Bregnerød. De drev gården til kommunen købte den i 1963 og boede derefter endnu 10 år på gården. Niels Nielsen blev kirketjener og døde 1985.

I dag er stuehuset kommunens familiehus og i avlsbygningerne er indrettet forsamlingslokaler og lokalhistorisk museum "ELLEGÅRDEN".

Ellegården med den indendørs mødding mod vejen. (FAM)

Enebogård

Jorden har aldrig hørt til nogen af Stavnholt bys gårde.

Da bønderne fik skøde på gårdene i 1766, beholdt staten denne jord, formentlig fordi der var skov på den. Skoven betegnes enten som "Fredskoven", "Granhegnet" eller "Kongens Plantage".

Skoven blev på et tidspunkt skovet bort, og der blev plantet gran på arealet.

På lodden lå et hus kaldet "Enebohuset" og her boede i en del år skovfogeder, skovløbere eller hegnsmand.

Da skoven atter blev bortskovet blev ejendommen bortfæstet. Den første fæster i 1817 var skovfoged Johannes Jensen, hvis enke i 1845 overdrog hans søn af første ægteskab, Jens Johansen ejendommen.

Den blev i 1884 solgt til Niels Jørgensen fra Udlejre, som solgte i 1906 og byggede villa "Baunehøj" i Stavnholt. Allerede i 1910 blev gården solgt igen, denne gang til Niels Peder Nielsen, der kom fra Sværdborg ved Næstved.

Farumgård 1932.

Farumgård

(nr. 17 - særskilt matr. Farumgård)

Engang i middelalderen er gården sammen med det øvrige af sognets jorde kommet under Roskilde Bispestol. Det må antages, at de gejstlige lensmænd, der var anbragt på Farumgaard, har haft pligt til at opkræve tiende og alle andre ydelser og afgifter hos bønderne i Farum sogn - og måske også i andre sogne.

Gården nævnes første gang i Roskildebispens Jordebog 1372, og indtil 1562 var gården under Roskildebispens.

Fra 1562 til 1675 tilhørte den Københavns slot. Kongerne brugte Farumgård til at give i len til lavere hofembedsmænd. Men eet navn rager op nogle ganske få år i slutningen af denne periode: Biskop Hans Svane, der som tak for den hjælp han ydede kongen ved enevældens indførelse, fik en række godser, deriblandt Farumgård.

Fra 1675 er der tale om helt eller delvist privat ejerskab.

Gården har været en slags hovedgård eller proprietærgård, men aldrig "herregård", hvorunder sognets bønder har været fæstere. Gårdens jorde var i et fællesskab med Farum bys bønders jorde, indtil Farumgårds jorde blev udskiftet af dette fællesskab i 1775.

"Navne" i den private ejertid er:

- 1663-1704 professor i græsk og assessor ved højesteret Povl Vinding.
- 1704-1741 Amtsforsvalter Jens Rostgaard, der byggede den smukke hovedbygning (arkitekt Dieussart) og satte mange stengærder omkring på jorderne.
- 1759-1768 overhofmester Christian Ditlev Reventlow, der var far til reformpolitikeren af

samme navn. Han købte Farumgård til sin datter Louise, der var ulykkeligt gift og levede adskilt fra sin ægtemand, der døde tidligt. Hun giftede sig imidlertid i Holsten med den tyske digter grev Stolberg og kom aldrig til Farum.

- 1797-1805 amtsforvalter Jacob Rosted, der spillede en afgørende rolle for udskiftningen i Farum.
- 1805-1830 hofjægermester Peder de Svanenskjold, der tidligere havde ejet "Svanholm" i Hornsherred. Han levede et smukt "guldalder" - familieliv på Farumgård.
- 1842-1884 kammerherre J. H. von Fensmark, for hvem ejerskabet var et konstant økonomisk mareridt med store lån fra den kgl. kasse takket være, at han var adjutant hos Christian 8. og Frederik 7.
- 1891-1913 jægermester Einar Sehested (fra 1908 hans enke).

Også Sehested havde økonomiske vanskeligheder, lejede fiskeriet i søen ud, byggede 1897 Hotel Fiskebæk, solgte den første byggegrund fra ved søen i 1898, for så i 1906 at sælge jordene til et udstykningskonsortium, der lededes af den senere enejer, etatsråd og sagfører Alfred Sørensen.

Ved salget af Farumgårds jorde i 1906 og stiftelsen af udstykningens selskabet "A/S Farumgaard" forblev 15 tdr. land have og park til hovedbygningen og 3. tdr. land til Fiskebæk Hotel, der ejedes af Sehested.

I den yderste østlige ende, hvor jorden støder op til Stavnsholts marker, fik storaktionæren - og Alfred Sørensen gode ven fra Køge - grosserer og samtidig bankdirektør Adolf Leisner, en særordning, således at hans svigersøn, der var nyuddannet landbrugskandidat, kunne få 4 tdr. land og bygge "Ny Farumgaard" (nu bebyggelsen "Furesølund").

Den *mellemliggende* jord blev tilrettelagt med plads til 230 parceller, således at 178 skulle placeres *vest* for Fiskebækvejen (nu Frederiksborgvej) mellem Farum landsby og stationen, og 52 parceller *øst* for vejen med 24 særligt gode i dobbelt størrelse og med kileformede jordstykker ned til Furesøen. Det var i realiteten en fordobling af husstande i Farum dengang, og det sendte chokbølger ind i det etablerede lokalsamfund på samme måde, som man skulle opleve det i en lignende situation godt 60 år senere ved bygningen af Farum Midtpunktet.

De store udstykninger i Lyngby, Virum og Holte fandt sted på samme tidspunkt, men i modsætning til A/S Farumgård opførte men her gasværk og vandværk i området og havde jo så også fordelene af at ligge ved Nordbanen, der havde forbindelse ind til Københavns Hovedbanegård, hvorimod Slangstrup banen førte ind til yderste Nørrebro.

Salget af parceller i Farum gik langsomt, aktionærerne var utålmodige, og i 1919 fik ideens ophavsmand, etatsråd Alfred Sørensen, eneejendomsretten, og da var kun 60 parceller solgt.

Det gjaldt også om, at der ikke skulle gå jord til spilde, derfor skulle der etableres så få og beskedne forbindelsesveje som muligt. Det gav anledning til alvorlige sammenstød med sognerådet, der på deres side forlangte, at vejene kom til at hænge sammen med kommunens øvrige vejnet og havde en tilstrækkelig bredde på 20 alen. Ellers ville de ikke optage dem på den offentlige vejfortegnelse, der ville medføre, at vedligeholdelsespligt og snerydning blev kommunale udgifter.

I 1913 købte fru Elisabeth Mozart Jensen Farumgårds hovedbygning med park og skov. Hun var en meget velhavende jernhandlerenke med en vennekreds bl.a. i københavnske finans kredse, og disse mennesker holdt meget af hendes gæstfrihed på den smukke ejendom, som hun i meget høj grad fik plejet og forskønnet.

Efter hendes død solgtes Farumgård til Sct. Ursula Søstrene i 1932.

Det var en tysk orden fra Bielefeldt, der især beskæftigede sig med at undervise i håndarbejde og fransk. 9 nonner og en priorinde kom til Farum, hvor behovet for undervisning viste sig at være lille.

De drev pensionat og rekreationshjem, indtil Ruth og Finn Riis-Hansen købte Farumgård i 1965 og gennemrestaurerede og indrettede med en enestående udsøgt skønhedssans.

Farumgård ejes nu af et fond og er testamenteret Dansk Kulturhistoriske Museumsforening.

Fru Riis-Hansen bebor gården, så længe hun ønsker det.

Farum Vejgård i Stavns Holt

Farum Vejgård (Nr. 10. Matr. nr. 3.) Stavns Holt

I 1701 fæster Jens Pedersen fra Bringe gården for 5. Rdl. og gifter sig med enken, der dør 3 år senere. Han gifter sig 2. gang med den 26-årige Johanne Børgesdatter, men i 1721 fradør han gården, og den nu 42-årige enke, Johanne, ægter dragonen Olle Ibsen på 19 år, der betaler indfæstning på 6 $\frac{2}{3}$ Rdl.

Johanne bliver for anden gang enke i 1746 som 67-årige og afstår gården til sin svigersøn Hans Pedersen fra Lille Værløse mod ophold for livstid. Hun når at blive 81 år.

Hendes 2 ægtemænd og hendes svigersøn bliver alle i rækkefølge sognefogeder.

En af hendes 3 - tilsyneladende ikke så stærke - dattersønner, Ole Hansen, gifter sig som 21-årig med en datter fra gård nr. 5 (senere Solvang) i Farum. Han havde da allerede været gårdejer i 4 år efter faderens død, da hans to ældre brødre allerede havde gårde. Tilfreds har han ikke været, for han bytter gårde med sin bror Peder Hansen på gård nr. 7 (senere Ryttergården) i Farum. Ole sælger denne gård, 13 år efter, for derefter at blive husmand.

På det tidspunkt er Peder Hansen på Farum Vejgård allerede død 7 år før i 1780.

Deres ældste bror, Jørgen, har 4 år før Peders død overtaget gården, som han drev i 3 år indtil hans 26 årige svigersøn, bødker Jørgen Pedersen tager over.

Jørgen Hansen, født 1737, havde 1763 giftet sig med den 43-årige enke Pernille Olsdatter. De havde Stavns Holt-gården nr. 5 (senere Kærgården).

Hendes datter fra 1. ægteskab var blevet gift med bødkeren i 1774, men døde allerede 8 år efter. Han gifter sig igen, men gården glider over på helt andre hænder i 1793.

*Nonner
på Farumgård.*

På det tidspunkt sidder Pernille som 73-årig aftægtskone og har så arvet sin datter.

Den nye mand på gården, ungkarl Anders Rasmussen har selv en arv med sig som søn fra nabogården Ellegård. Han gifter sig med en datter af smeden i Stavnsholt, der har lidt kroforretning.

Denne datter, Dorthe Marie, bliver enke som 42-årig og følger det gamle mønster med at gifte sig påny. Men da hun 9 år senere bliver enke igen, driver hun gården videre selv, inden hun som 62-årig overdrager gården til sin søn Hans Andersen i 1837. Han er da 28 år og gifter sig året efter med en gårdmandsdatter fra Toftegård, som dør 2 år senere efter at have født en søn.

Naturligvis må han gifte sig igen, denne gang med en gårdmandsdatter fra gård nr. 7., senere kaldt "Kjeldsholm", men hende overlever han også.

Hans søn Anders Hansen fra første ægteskab overtager gården, 17 år før faderen dør i 1886. Han gifter sig efter tur med 2 søstre, døtre af en parcellist i Birkerød. Den sidste overlever ham og sælger gården 1918 til helt fremmede, selvom den ældste søn, Hans, der arbejder som kusk i København, drømmer om at kunne overtage Farum Vejgård.

De nye ejere, O. Benthien og Chr. Herford oplever at gården brænder i 1924 sammen med Ellegård og Solhøjgård. Branden var forårsaget af en lille drengs leg med tændstikker.

Fra 1924-31 er O. Benthien eneejer og indretter hønseri i den genopbyggede gård. Fra 1931-42 er det en dansk gift svensker, Carl August Larsson, der driver hønseriet.

Gården ejes fra 1942 af Birkerød-lægen Hakon Fogh-Andersen. Han har bestyrer på gården og moderniserer stuehuset betydeligt. Efter hans død 1959 bor hans enke 10 år på gården, inden en militærattaché og dernæst et kollektiv er ejere. I 1988 sælges til 2 familier, Leon og Birgit Anderson og Knud og Else Madsen.

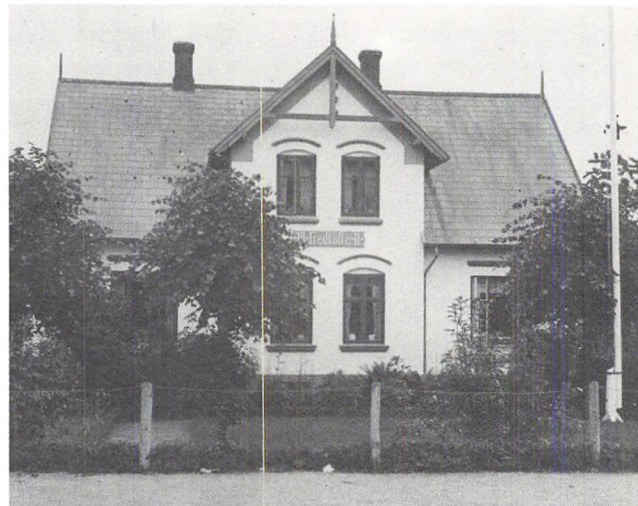
I 1997 har Farum kommune købt gården til overtagelse 15. januar 1998.

Et gammelt sagn har tilknytning til Farumvejgård:

En mand var dømt til skafottet, men hans datter opsøgte kongen for at bede om nåde for sin far. Datteren havde et smukt, stort hår, og kongen ville skænke faderen livet, hvis datteren kunne bære en stor sten en vis strækning i sit hår.

Dagen kom, da datteren løftede stenen i håret, gik med den og netop nåede at gå det stykke vej, der var krævet, før hun tabte den.

Stenen - en smuk rullesten, der vejer et par hundrede kg - lå i mange år i Farum Vejgårds have og er nu i Lokalhistorisk Museum på nabogården Ellegården.

Fredtofte før der blev politistation. (FAM)

Fredtofte

Bygningerne ligger, hvor opr. den gamle Bybæksgård lå. Den blev flyttet ud på marken 1798/99. Det forladte sted i byen blev en ejendom med nyopførte bygninger, have og toft (d.v.s. en grund for bebyggelse). Væver Mathias Olsen (søn fra Sejlgård) g.m. Inger Jonasdatter (datter fra Rendebækgård) var ejer 1811-1849 og fik 4 børn, der alle fik gårde.

Grunden, hvor det såkaldte "Runde hjørne" ligger, hørte også oprindeligt til ejendommen. Hvor længe, der har været hus på denne grund, vides ikke, men en af væverfamiliens sønner, Peder Mathiassen, der havde giftet sig til gården Fuglsang overlod 1857 bygningen til "A/S Farum højere Bondeskole" hvor han selv var aktionær, og skolen lå her til 1873.

Fuglsang i Farum 1948 (FAM)

Fuglsang (nr. 3. Matr. nr. 10a) Farum

Efter nogle år i begyndelsen af 1700-tallet, hvor der her, som på så mange andre gårde spores armod, sidder 3 generationer far/søn 1747-1844 på gården, og den kommer til hægterne bl.a. takket være arvefæsteskøde 1766 og udskiftningen 1804.

1844 overtog en svigersøn, Peder Mathiassen, søn af en væver på den lille ejendom "Fredtofte", gården og takket være hans jordkøb både i 1858 og i 1866, blev Fuglsang en stor gård.

Peder Mathiassen var også sognefoged og sognerådsformand flere gange og blev dannebrogsmænd. Men hans søn Peder Rasmus Mathiassen ville ikke være bonde og solgte først dele af jorden til Lillevangsgård, Vanddammegegård og Hesselkildegård for så i 1898 at sælge resten af gården til Knud Eriksen. Han var født på Gammelgård og senere sognefoged (1923-57). Han ejede gården til 1919, og jo så også i 1908, da den brændte, og det blev ham, der byggede bl.a. stuehuset op i den smukke klassicistiske stil.

Fra 1931-1967 drev Knud Svendsen gartneri med store drivhuse og frugtplantage, indtil denne virksomhed flyttedes ud til Brede Enge med endnu større drivhuse. Det var på den jord der oprindeligt havde tilhørt Fuglsang, men var blevet solgt 1898 til Hesselkildegård.

Maj 1978 indviede prinsesse Benedikte fritidshjemmet "Fuglsang" efter at kommunen havde købt bygningen.

Fuglsang (nr. 7's overdrevslod. Matr. nr. 15) Stavnholt

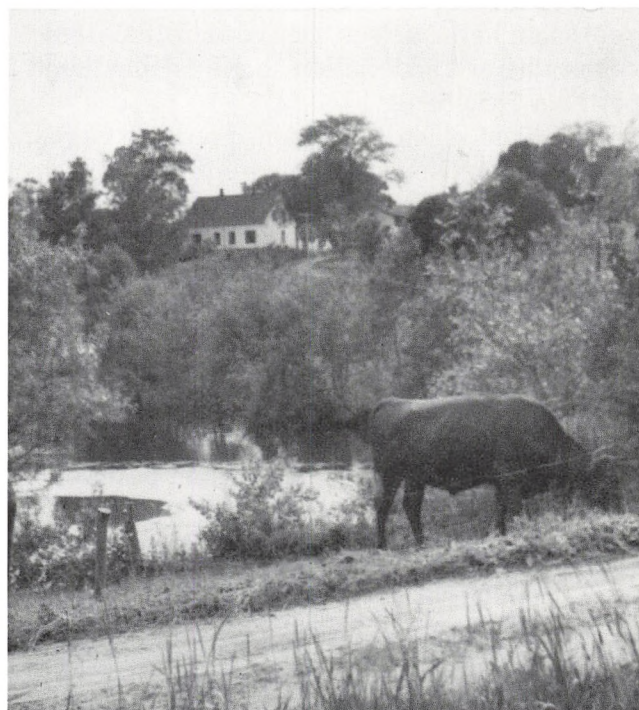
Der findes i det gamle Farum sogn en anden gård med navnet Fuglsang. Den ligger på det yderste overdrevslod fra gård nr. 7 (Kjeldsholm) Stavnholt, i nærheden af Bregnerødgård på Høveltevej.

Den første ejer var Svend Svendsen, der først var hjulmand i Stavnholt. Han byggede på lodden i 1790'erne og den samme slægt drev gården til midten af 1980'erne.

Sønnerne fra gården omkring år 1900 fik mellemnavnet Birk (Jensen). Knud Birk Jensen giftede sig med Asta Mathiassen, Olympiadedeltager 1912 og vigtigt i denne navnesammenhæng - datter af sognefoged P. R. Mathiassen, der havde solgt sin fædrene gård, Fuglsang i Farum.

Er det mon ikke derfor gården her også hedder Fuglsang?

Fra midten af 1980'erne til midten af 1990'erne ejede Villum Hansen gården, som han byggede meget om.

Fuglsang i Stavnholt 1946 (FAM)

Furesøgård (nr. 2. Matr. nr. 6a) Stavnsholt

I 200 år sad samme familie på gården, men fra 1895 har der været flere ejere med andet erhverv, og de har så drevet gården ved bestyrer.

I 1695 overtager Clemmen Joensens svigersøn, Joen Olufsen, gården og overdrager den til sin søn Ole Joensen i 1732. Det er samme år som Joens 62 årige kone Anna Clemmensdatter dør.

Han gifter sig som 65 årig 2. gang med Maren Jørgensdatter, der er 10 år ældre. De dør begge som 90 årige, jo så med 10 års mellemrum.

Ole Joensens søn Jens (Joen) Olsen fæster gården i 1763, hvor gården er i mådelig stand, og han får så arvefæsteskøde i 1766. 4 år senere drukner hans far Ole Joensen som 64 årig, mens han røgter garn på Furesøen. 4 år senere igen dør Jens Olsen som 29 årig.

Hans enke Sidse Nielsdatter fra en gård i Bregnerød, som Staten købte 1780 og derefter nedlagde, gifter sig med en søn af Niels Olsen på Sejlgården i Farum. Denne Peder Nielsen dør som 39 årig, og enken gifter sig 3. gang med den 14 år yngre Lars Pedersen fra Bybækgård. Også ham overlever hun, men det bliver hendes søn fra 2. ægte skab, Niels Pedersen, der overtager Furesøgård i 1809.

Han gifter sig med en datter fra Paltholm, og deres søn, Lars Nielsen, ejer gården 1845-1881.

Samtidig er Lars Nielsen sognerådsmedlem i 2 perioder 1856-58 og 1871-76.

Det bliver så en svigersøn, Frederik Gerhard Boldsen, der driver gården frem til 1895, hvor han dog mister sin kone, Mathea, allerede i 1891. Deres datter Thyra Boldsen emigrerer til Amerika og bliver en kendt billedhugger med bl.a. en 500 gange naturlig størrelse "Verdensmoderen" i Los Angeles.

Et par ejere har gården de følgende 5 år, hvoraf den ene er gæstgiver i Hillerød. 1900 købes gården af folketingsmand Niels Peder Jensen og drives med broderen Niels Jensen som bestyrer. De stammer fra Lysgård i Jylland.

Niels Jensen køber gården 1906 og ejer den til 1941. Han er sognerådsmedlem 1917-21.

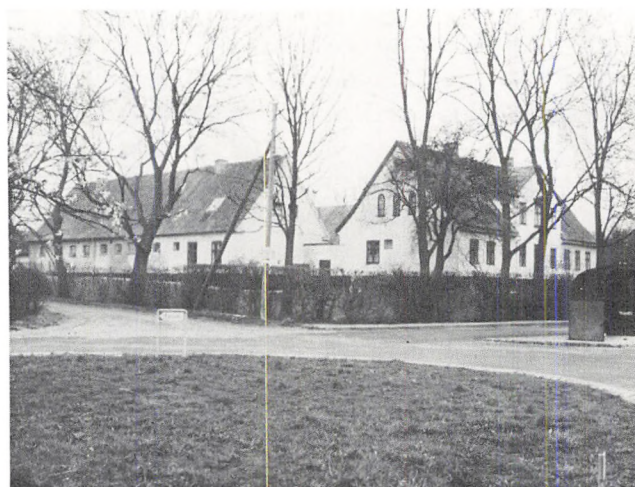
Det er i hans tid, at noget jord lige bag gården bliver solgt til en ingeniør Friis, der opretter et teglværk i 1930'erne. Der var imidlertid for lidt ler og Frederiksholms Teglværker køber virksomheden, nedlægger den, fjerner maskiner og bygningen incl. en høj skorsten og sælger jorden tilbage til gården i 1943-44.

Det er også i hans tid, at hans svigersøn Carl Jepsen opretter frugtplantage "Furesølund" på gårdens Lillevangslod ned til Furesøen (nu Løvfaldsvej 20).

I 1941 solgtes gården til den velhavende grosserer Eis Andersen, der havde leveret jernet til bygningen af Lillebæltsbroen. Han boede selv i sin villa ved Furesøen. Gården og frugtplantagen på Sommervej over for det nuværende renseanlæg blev drevet ved henholdsvis en bestyrer og en gartner, der boede i gårdens stuehus.

I 1975 købte Farum Kommune Furesøgård. I 1978 gives lejekontrakt på 18 år til anlægsgartner K. Riise Bundgård mod bl.a. en restaureringspligt på 250.000 kr. I 1983 mangler kommunen penge og sælger til Riise Brudegård, som på en del af sine 50 tdr. land har sort Skotsk Aberdeen Angus og Galoway kvæg gående at græsse.

Som et kuriosum kan nævnes, at stuehuset har 2 fangehuller i kælderens, der er etableret med baggrund i sognefogedforordningen 1791, der krævede at en sognefoged i hver landsby skulle have mulighed for en isoleringsmulighed.

Furesøgård 1962 (FAM)

Gammelgård (nr. 9 Matr. nr. 14a) Farum

Gården var indtil 1684 delt i to halvgårde. I 1755 blev landsoldat af det Frederiksborgske Kompagni, Niels Rasmussen, overtalt til at antage gården, der var i slet stand, mod at han fik fri indfæstning.

Hans datter, Maren Nielsdatter gifter sig med den 28 år yngre Hans Jensen, der så som 48-årig enkemand i 1842 gifter sig med den 29-årige væverdatter Johanne Mathiasdatter fra genbohuset Fredtofte ved gadekæret.

Da hun bliver enke tre år efter, gifter hun sig med gårdejer Hans Rasmussen, Ellegård i Stavns-holt.

Han er søn af sognefoged Rasmus Larsen på Brudegård. Hans Rasmussen overlader sin gård i Stavns-holt til sin bror Lars Rasmussen, da han gifter sig Gammelgård til.

Det er i hans tid, at gårdens smukke stuehus, der står endnu, blev bygget i midten af 1800 tallet. Datteren Dorthea Hansen gifter sig med sønderjyden Kristian Eriksen, der er søn af en teglværksejer i Haderslev. Han ejer gården 1877-1918, hvorefter den så glider ud af bondeje. Efter avlsbygningernes brand i 1925 blev gården udstykket, og al jorden fra byen til jernbanen blev solgt til byggegrunde i løbet af de følgende 20 år. Ejeren i disse år hed Svend Eriksen og havde hønseri på gården.

1953 købte arkitekt Olaf Damm Sørensen stuehuset og boede der til sin død 1996. Han var en kendt skikkelse i Farum-livet med en stor indsats for spejderne, naturfredning (Farum Vestskov) og den lokale kulturhistorie. Desuden skrev og instruerede han morsomme lokal revy'er. Nu har en dansk-amerikansk familie taget opgaven op at restaurere den gamle smukke stuehusbygning, der har en så central placering i Farum Hovedgade.

Gammelgård før 1925 (FAM)

Gedevassegård 1980 (FAM)

Gedevassegård (Nr. 14 Matr. nr. 6) Farum

I 1730erne-1750erne registreres flere fæstere, der må gå fra gården. Bygningerne er i slet stand, og der er en ringe besætning, hvoraf oven i købet 4 bæster dør. Som på Tofttegård og Nordtoft erstattes her med 10 Rdl. af Staten.

De gamle gårdes historie afspejler jo alle meget klart, hvorfor landboreformerne var så nødvendige i slutningen af 1700-tallet.

I 1804, da udstykningen var en realitet, flyttede ejeren Johan Frederik Olsen, g. m. en datter fra Fuglsang, gården fra dens oprindelige placering, der hvor det gamle apotek lå 1885-1994, og ud til Gedevassebakken, hvor der i oldtiden har "myldret" af liv, og hvor Kong Volmersvej, en af middelalderens vigtige færdselsårer, skærer bakken på dens top.

Gedevassegård, stuehus (FAM)

En søn, Hans Johansen, blev amtsrådsmedlem og medlem af den grundlovgivende Rigsdagsfor-samling.

Han giftede sig med sin 6 år ældre moster, der sad som enke på Bogøgård i Knardrup.

Hans bror Ole Johansen ejede gården 1839-1890,

og han valgte at gifte sig med sin mosters *datter* fra Bogøgård. I deres tid byggede man det nye stuehus 1859.

I 1918 gled gården ud af familiens eje, men efterkommere fra Knardrup vendte tilbage og byggede lige i nærheden villa Bogø på Ganløsevej.

Da det store tørveeventyr udspillede sig nedenfor Gedevassegården under besættelsen, var det gårdejer Hans Terkildsen, der ejede gården. Han udstykkede noget jord til det, der blev Gedevassevej og til den nyere del af Kaalundsvej.

Peter Larsen ejede gården 1955-80 og udstykkede til Gedebakken.

I 1970'erne var gården basis for Peter Larsens datter, miljøpolitikeren Ulla Hess, der blev kendt i hele landet for sin påvisning af kvægsølvbejset korn og dets farlighed. Efter forældrenes død ejede Ulla Hess og hendes bror gården nogle år.

Nu ejes den af Merete Siercke, der driver hestepension og rideskole. Der udlejes også til liberalt erhverv på gården.

Gregersminde 1963 (FAM)

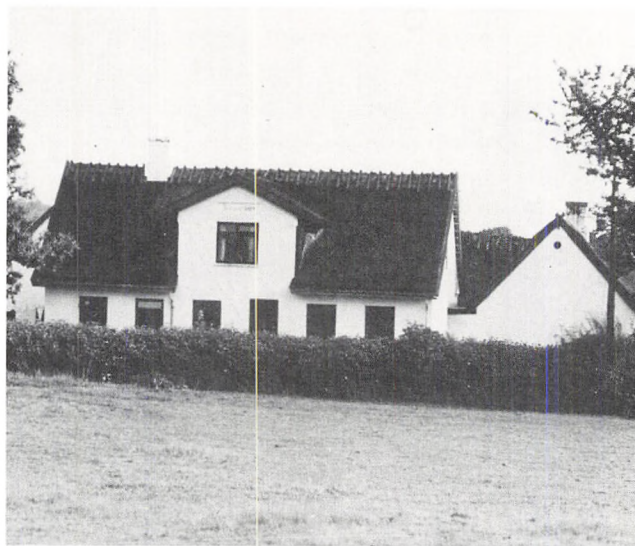
Gregersminde (Matr. nr. 9b + 28g) Farum

Overdrevsgård fra Akaciegården 1859 med navn efter den første ejer Christen Gregers Svendsen, som ikke ville lade nogle af sine børn få gården, men solgte til anden side 1897 (se Nordvang).

I 1930'erne og 1940'erne ejede Harald Jørgensen gården. Han var ivrig retsstatsmand og derfor meget imod udstykning.

1948 blev en del af jorden mod nord imidlertid udstykket til store grunde, der skulle give mulig-

hed for beskeden gartnerivirksomhed f.eks. for hovedstadsområdets handlende med frugt og grøntsager. Senere (1990) blev der vest for gården udlagt daghaver med mulighed for opførelse af redskabsskure og hobbydrivhuse for kommunens borgere.

Hesselbækgård 1966 (FAM)

Hesselbækgård (Matr. nr. 16A) Stavnsolt

Gårdens første ejer var Anders Olsen, der kort efter 1800 købte den yderste, østlige lod af gård nr. 7 (Kjeldsholm) i Stavnsolt.

Gården har ofte været drevet af kvinder f.eks. også i 1830-33, hvor en enke sad tilbage med 16 børn.

I 1849 blev den daværende ejer indlagt på Sankt Hans, og hans kone, der efter nogle år, blev enke, drev gården til 1865 indtil en svigersøn tog over indtil 1900.

Den næste mandlige ejer døde i 1932, og gården blev drevet først af enken, senere af hans 2 døtre sammen, og derefter af den ene af døtrene, Asta Jensen.

Hun blev en legendarisk skikkelse med sit frisprog og mandhaftige væsen. Hun giftede sig dog, skønt sent, og drev gården til begyndelsen af 1970'erne.

I 1976 købte Grethe Pedersen gården med 13 tdr. land af entreprenør Harry Jensen og drev først engros gartneri til begyndelsen af 80'erne.

Efter ombygningen i årene 1994-97 er der i dag en meget smuk og imponerende planteskole, som drives af Grethe Pedersen og hendes mand Finn.

Hvilebækgård (Nr. 3. Matr. nr. 7a) Stavnsholt

I 1755 indfæster Peder Mathiassen, en søn fra Brudegård, den vanrøgtede gård for 1 Rdl. og overtager besætningen mod at sørge for den gamle ejers og hustrus underhold.

Han får arvefæsteskøde i 1766 og hans kommende svigersøn Peder Mortensen, som ganske vist først bliver lovformelig viet 3 år efter med den da 15-årige datter, overtager gården i 1781.

Det skaber en stor bitterhed hos sønnen Niels Pedersen, der flere gange kommer i klammeri med sognefogden Lars Nielsen, fordi han forbander sin far.

Datteren bliver enke efter 10 års ægteskab og nu søger hun kongebrev og bevilling til at gifte sig med sin slægtning, Niels Larsen, søn af den dagbogsskrivende Lars Nielsen, Brudegård.

Deres søn, Niels Nielsen, gifter sig med sin halvsøsters datter, Mette Pedersdatter. Hun bliver enke og gifter sig med sin nabos søn, Rasmus Nielsen fra Furesøgård. Rasmus er sognerådsformand 1849-55 og medlem af sognerådet også 1865-70.

Hvorfor han vælger i 1891 at overdrage sin gård til sin svigersøn, der er søn fra Toftegård i Farum, mens hans egen søn bygger Duemosegård på overdrevslodden, må stå hen i det uvisse. I tiåret 1894-1904 drives Hvilebæk Mejeri på gården.

Rasmus Nielsens datterdatter, Maren Sofie Jensen, foretrækker Toftegård, som hun arver fra sin ugifte farbror. Derefter sælges Hvilebækgård 1916 til Anders N. Andersen, der havde solgt sin fødegård Vanddammegård.

1948 køber Harald Sass gården.

Hvilebækgård 1958 (FAM)

Højgård ved Farum Gydevej (nu Trevangsvej) 1966 (FAM)

Højgård (Farum)

Bygget 1804 af Niels Hansen (Bybæk) og Maren Hansdatter (Nygård), der hver fik halvdelen af deres fædres overdrevslodder.

Deres ene søn, Niels Nielsen, faldt i slaget ved Isted (Mindetavle i Farum kirke).

Deres oldebarn Haagen Nielsen, gift med lærer Jens Jensen Schonnings datter Alva, ejede gården 1925-1954, hvor så kasernen blev bygget. Stuehuset ligger tilbage ved Trevangsvej.

Korsbjerggård (Matr. nr. 886) Farum

Christen Hansen byggede gården på 2. halvdel af sin fars overdrevslod til Bybækgård, da faderen døde i 1808.

På lodden var der en stor opdæmmed fiskedam "Præste Dam", der blev tørlagt. Den havde tjent bønderne til vandingssted for deres kreaturer i århundreder. I 1766 blev den formentlig tillagt præsteembedet, men pastor Henrik Kampmann (præst i Farum 1779-1826) overdrog sine rettigheder i 1821.

Da Christen døde i 1849 overtog et barnebarn fra Nygård, Hans Olsen, gården. Han havde været plejesøn hos sine bedsteforældre og fik selv 5 børn. I 1866 købte han 10 lodder fra Rørmosegård.

En ugift søn, Ole Hans Olsen og søsteren Oline drev gården 1886-1932.

Under 2. verdenskrig var gården leverandør af meget spindehør sammen med Solvang. Denne afgrøde blev udkonkurreret af kunststoffer i slutningen af 1950erne.

I 1946-47 udstykkedes det meste af jorden sydvest for gården og Farum Gydevej. Det blev til en del af Trevang-bebyggelsen. Det var den jord, der

var blevet købt til gården i 1866, og nu ligger øst for Kasseposevej. Gården var i 1950erne mælkeleverandør til "nybyggerne" i Trevang.

Derefter købte murermester Erik Pedersen gården, inden kommunen havde den fra midten af 1970erne til midten af 1980erne og oprettede Ungdomsskolens A-klasse på gården.

I dag er den privatejet produktionsskole.

Lillevangsgård

Lillevangsgård (Matr. nr. 11b) Farum

Begyndelsen til gården opstod i 1847, da gård nr. 4, der lå mellem Fuglsang og Solvang blev delt mellem 2 sønner. Fra 1873 blev en søn fra Sejlgård, Peder Olsen, ejer af gården, og i 1893 og i 1899 tilkøbte han de yderste lodder fra henholdsvis Fuglsang og Sejlgård, så det blev en stor proprietærgård.

Hans søns svigersøn, Ejnar Frandsen fra Bastrup, drev gården fra 1938 og var sognerådsmedlem fra 1946-50 og igen 1954-66. Oprindelig var han politibetjent og blev sognefoged i 1966 og til sin død 1972.

Hans enke, Hildeborg, solgte derefter gården for 10 mill.

Ved Lillevangsgård blev der i 1988 foretaget arkæologiske udgravninger, hvor sporene efter en halv snes huse fra bronzealder og jernalder dukkede op. Også en sjælden bronzefibula blev fundet.

Lindegård (Nr. 16. Matr. nr. 7a) Farum

Bygningerne lå oprindeligt der, hvor der har været krohave, d.v.s. hvor "Hvide Center" ligger ud til Søvej. Gårdens bygninger brændte i slutningen af 1870erne, og de nye bygninger blev flyttet til nuværende Hestetangsvvej nr. 5, hvor

stuehuset endnu ligger tilbage, efter at udlængerne brændte i 1932.

Vi ved, at præsten Niels Nielsen Godtlænder blev "benådet" med gården ca. 1665. Efter præstens død blev gården fæstet bort i 1697, men var i dårlig - for ikke at sige slet - tilstand. Skiftende fæstere kæmpede med gården indtil en tidligere fæsters søn, Jens Sørensen, giftede sig med enken på gården i 1746 og fik arvefæsteskode i 1766.

Han gifter sig for 3. gang kort før sin død som 48 årig i 1768. Den unge enke gifter sig med den jævnaldrende Jens Nicolajsen fra Tjæreby, der er enkemand og har en datter.

Selvom Jens også når at gifte sig 3. gang i 1785, bliver det denne datter fra hans 1. ægteskab, der bliver gårdmandskone i 1792 og gift med Hans Eggertsen fra Mørkhøj.

Deres søn, Jens Hansen, overtager gården i 1837, men 1856 købte en anden Jens Hansen gården. Han var tidligere møllersvend fra Jørlunde. Det er i hans tid gården nedbrænder, og de nye bygninger flyttes fra den gamle tomt.

Der var nu en plejedatter på gården, Bodil Kirstine, datter af en gårdejer i Sperrestrup. Hun gifter sig med en søn af gårdejer Niels Rasmussen, Rendebækgård, året efter sin fars død i 1886. Kun 1 år var hun gift, da hendes mand så døde af en hjernesvulst.

Lige øst for gården byggede hun villaen "No Name". 1896 giftede hun sig med jernstøber H.P. Larsen, Frederikssund, og en søn i dette ægteskab var Hans Larsen, der blev formand for Arbejdsgiverforeningen.

Allerede i 1892 havde hun solgt gården, og den 3. ejer efter hende udstykkede fra begyndelsen af 1920erne. 1930 brændte udlængerne.

Lindegården ved Møllevej (nu Hestetangsvvej) (FAM)

Det gamle Lyngholm tegnet af Thomas Mandel

Lyngholm (Stavnsholt)

Overdrevsgård ved Stavnsholt Gydevej i nærheden af Nordøststien.

Gården blev samlet sammen af mange småloder ved midten og slutningen af 1800-tallet af Jens Mortensen.

Det var hovedsagelig jord fra de 3 store Stavnsholtgårde: Farum Vejgård, Hvilebækgård og Kjeldsholm.

Efter vejmand Niels Olsens død købte murer-mestrene bdr. Andersen den lille gård i 1970'erne og rev den ned til fordel for et nyt stuehus i moderne parcelhusstil.

Bent Gustavsen har ejet stedet siden 1984.

Nordtoft 1948 (FAM)

Nordtoft (Nr. 10. Matr. nr. 15a) Farum

Nævnt 1676 hvor gården var næsten øde.

I 1757 begærer landsoldat Lars Svendsen den af vanrøgt afhændede gård og får fri indfæstning. Bygningerne er i mådelig stand og besætningen så ringe, at også han mister 4 bæster i 1759, lige-

som man havde gjort det på Toftegård året før, og han får 13 Rdl. af Staten til køb af 2 nye bæster.

Arvefæsteskødet i 1766 indvarsler som på de øvrige gårde en stabil periode, og gårdens sidste ejer, Svend Einar Mathiassen var tipoldestøn af Lars Svendsen i lige linie. Han overtog gården i 1912 og drev den til 1950, hvor han solgte til kommunen for 240.000 kr.

Da var udstykningen allerede begyndt, og hovedbygningen blev kommunebibliotek og senere fritidsklubben "Skarnbassen". I dag er der fritidshjem.

Det hvide hus "Solliden" på hjørnet af Hovedgaden og Gammelgårdsvej blev bygget som aftægtsbolig til "Nordtoft".

Nordvanggård (FAM)

Nordvang (Matr. nr. 15c) Farum

En søn på Nordtoft, Peder Svendsen, fik omkring 1820 sin fødegårds overdrev og byggede Nordvang.

Sønnen, Peder Svendsen, giftede sig 1856 med sin kusine fra Nordtoft, men de fik ingen børn.

I 1872 blev gården solgt til Niels Hansen fra Nygård, der 1900 overdrog den til den ene af sine 2 svigersønner. Den anden svigersøn havde købt nabogården Gregersminde i 1897.

"Bøgely", Nygårds stuehus for udstykningen. Foto ca. 1960 (FAM)

Nygård (Nr. 10. Matr. nr. 16a) Farum

Den første fæster man kender til på denne gård, er Morten Hansen, hvis enke gifter sig med Hans Bendtsen. Han fradør gården i 1732 og den beviliges Lars Hansen, der gifter sig med enken, som dør året efter.

Han gifter sig så påny, men det er Hans Bendtsens datter og hendes mand Haagen Nielsen, der indfæster gården i 1756.

Bygningerne, der lå, hvor Fredtofteparken ligger i dag, var i mådelig stand og besætningen kun nogenlunde.

I 1828 gifter Haagen Niensens sønnesøns enke, Ane Kirstensdatter, sig med den jævnaldrende søn fra Bybækgård, Hans Christensen. Hun har en søn fra sit første ægteskab og ham mister hun i 1850 under treårskrigen. I Farum kirke står der på mindetavlen om denne Peder Olsen: Såret i Forpostfæstning d. 29. August 1850, og døde på Lazaret i Slesvig d. 9. Sept. S. A.

Nygård før 1. verdenskrig

Hans Christensen driver gården til 1888, hvor arvingerne sælger til Viktor Bay Rasmussen fra Ledøje. Han flytter gården ud til Bregnerødvej, hvor nu Farum Midtpunkt (Palholmterrasserne, blok 11) ligger.

V.B.R. solgte gården i 1912. Hans datter Karen blev gift med farumgårdejereren Einar Mathiassen (Nordtoft) i 1914. Men hendes 3 brødre afspejler i høj grad den nye tid og rejser henholdsvis til Californien, til Persien (jernbaneingeniør) - og til Oppe Sundby på gården Stagetorn.

Nygårds gamle stuehus med have og toft blev liggende på Hovedgaden endnu i godt 70 år efter flytningen af gården i 1899. Den blev kaldt "Bøgely". Den jord, der lå mellem den gamle gård og jernbanen, blev solgt til byggegrunde. Bl.a. til den nyanlagte jernbanes funktionærer (Nygårdsvej).

Efter Viktor Bay Rasmussen havde Nygård 4 ejere, inden Helge Bech købte gården for 65.000 i 1934. Han er af præsteslægt, barnebarn af Indre Missions mangeårige formand, Vilhelm Bech. Da hans mor og hans kone var fra Norge, tillod han sig på festdage at flage med norsk flag. Da Farum Midtpunkt blev bygget opnåede han i 1971 ved sin stædighed 600.000 kr. mere end de 900.000 han blev budt for den gård, hvorfra han havde udstykket det meste.

Yderligere fik han lov til at tage materialerne fra bygningerne med, og dem kan man se genanvendt på Helge Bech's "Kobakkegård" mellem Nymølle og Bastrup, hvor han bl.a. driver "Nygård Hestepension".

Nygård lå først, hvor Fredtofteparkens parkeringsplads nu ligger. Da gården blev udflyttet blev huset kaldt "Bøgely".

Paltholm (Nr. 13. Matr. nr. 18a) Farum

Den gamle gård lå på byens sydskrænt, hvor nu ejendommen med ejerlejligheder, førhen bageri, ligger helt ud til Hovedgaden (nr. 67).

Gården blev flyttet ud på den udstykkede mark 1797/98 samtidig med Bybækgården - og af samme grund: man var bange for, at amtsforvalter Rosted, Farumgård, skulle manipulere med udstykningsplanen for Farum fra 1775, der først fik juridisk gyldighed 1804.

I 1765 - et år før Farums gårde fik arvefæsteskøde af kongen - blev gården overtaget af Rasmus Nielsen, søn af "Farumslægtens stamfar" Niels Olsen på Sejlgård.

På gården, hvor bygningerne i 1751 var registreret i slet stand, havde Rasmus Nielsen stadig i slutningen af 1700-tallet svært ved at klare dagen og vejen med en stor børneflokk, som der var på gården. Derfor var hans enke Ane Hansdatter meget tilfreds med, at den yngste søn, Poul, blev optaget i huset hos pastor Kampmanns gode ven, rektor ved Efterslægtsselskabets skole, Edvard Storm (se P.E. Rasmussen).

Det er broderen til P.E.R., Niels Rasmussen, der flyttede gården ud i 1797, og han var gift med datteren af den "holdne", dagbogsskrivende sognefoged og gårdmand Lars Nielsen fra Brudegård i Stavnsholt.

Deres svigersøn Hans Nielsen, søn fra Hvilebækgård, blev også sognefoged og medlem af sognerådet og fik i sit første ægteskab sønnen Peder Hansen, der blev folketingsmand og gifte sig til Skovmosegård i Bregnerød.

I sit andet ægteskab fik han sønnerne Niels og Rasmus Hansen. Niels var først bestyrer for sin

mor, da hun sad som enke, men købte så selv gård ved Askov sammen med sin kone, der var datter fra Rendebækgård. Rasmus sad derefter solidt på gården fra 1873 - 1918 og blev menighedsrådsformand, sognerådsformand og Venstres første formand i Farum ved dannelsen af vælgerforeningen 1903.

Det var også ham, der i 1881 solgte jord til Farum mølle, der lå hvor Unibank nu ligger.

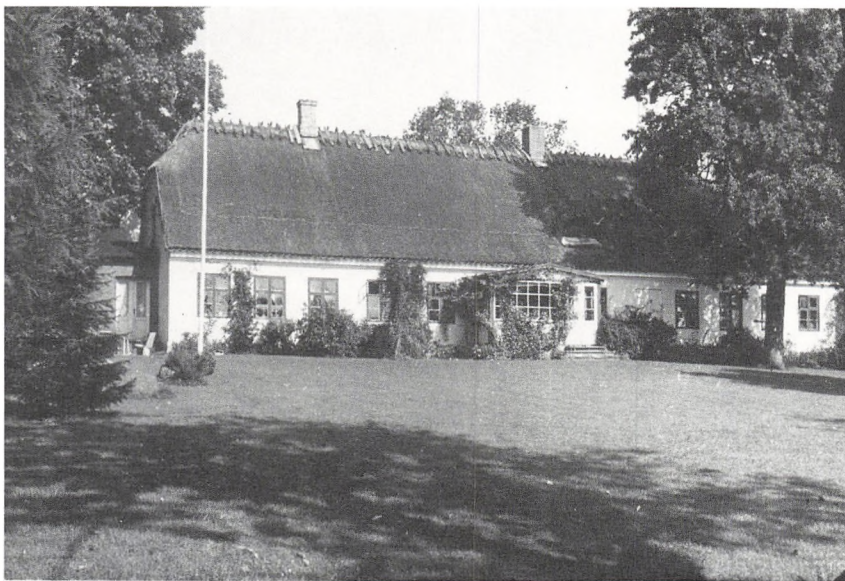
Han var sin tids ledende personlighed inden for gårdejergruppen i Farum og ligeledes meget politisk samlende.

En tilsvarende stor personlighed havde man samtidig i Stavnsholt med "kongen" Rasmus Lars Nielsen på Rendebækgård. Hans datter Ingeborg blev gift med sønnen på Paltholm, Hans N. Hansen, der først forpagtede sin fædrengård fra 1899-1918. Senere var han ejer af den til sin død som 58-årig i 1932. Han var sognerådsmedlem og også ivrig både som aktionær og bestyrelsesmedlem ved omdannelsen 1912-13 af Farum højere Bøndeskole til privatskole. Den lå, hvor nu Stationstorbryggeriet ligger, og udviklede sig til Farum private Mellem- og Realskole og blev senere (1971) fusioneret med Marie Kruses Skole, der flyttede til Farum fra Frederiksberg.

Efter at have været ude af sognerådet i 1920'erne fik han et "come-back" nogle få år før sin død 1932, denne gang på Bylisten og ikke på Venstres liste, som havde været hans fars.

Sønnen Helge Hansen var først forpagter fra 1925 og senere ejer af gården fra 1937 - 1962, hvor kommunen købte gården og brændte bygningerne af 10 år senere. Farum Bytorv blev opført på gården Paltholms grund.

Helge Hansen var sognefoged 1957 - 1963.

Paltholm 1962 (FAM)

Rasmus Hansen (1846-1924)

Rendebækgård 1940 (FAM)

Rendebækgård (Nr. 4. Matr. nr. 8a) Stavnsholt

Den 17 årige Jonas Rasmussen er ejer fra 1759 og får arvefæsteskøde i 1766.

Gården nævnes da - i modsætning til de fleste andre gårde - med bygninger der er i mådelig stand.

Jonas' 2. kone Margrethe Larsdatter er 25 år yngre, og da hun bliver enke som 47-årig i 1814, gifter hun sig med den 10 år yngre sognefoged-søn fra Brudegård, Peder Larsen.

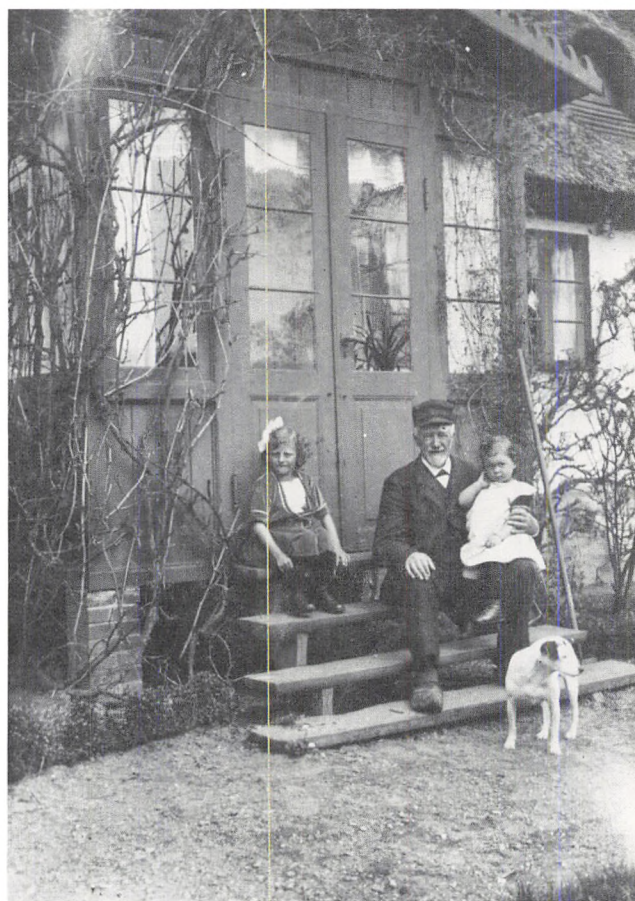
Børn får de ikke, men da hun bliver enke for anden gang i 1834, sørger hun for, at hendes sidste mands brorsøn fra Brudegård, Niels Rasmussen, bliver arving.

Det er ham, der bygger den karakteristiske stenlade bag gården ved Rendebækgårdsvej. Sognerådsmedlem er han fra 1841-47, sognerådsformand bliver han også 1856-61. Et stort format viser han også ved at blande sig udensogns, hvor han bliver amtsrådsmedlem 1868-74 og direktør i Frederiksborg Amts Sparekasse.

Sønnen Rasmus Lars Nielsen bliver "kongen i Stavnsholt". Ikke kun fordi han også bliver sognerådsmedlem og -formand, tillige med direktør posten i Frederiksborg Amts Sparekasse. Hans position bliver højst generende for den bank, der blev bygget i Farum, da jernbanen kom i 1906. I dag er det "Den Danske Bank". Der var lidt "Matador"-lignende tilstande i Farum i de kommende 20 år, hvor den etablerede gårdejerkræds holdt fast ved den gamle sparekasse, men den nye kreds af håndværkere og forretningsdrivende gik af med sejren til sidst med deres nye bank.

Det, der for alvor skulle give Rasmus Lars Nielsen en berømmelse i lokalsamfundet, var "Slaget på Furesøen". Her var han oppe imod storgrosserer og generalkonsul A.P. Westenholz, der ejede Dronninggård, også kaldet "Næsseslottet", ovre ved Holte 1866-1895. Han havde fået Finansministeriet til at fabricere en forpagtningskontrakt vedr. retten til fiskeri, siv- og rørskær samt jagt og bådehold på hele søen, før det egentligt var afklaret, om staten overhovedet ejede søen. Mellem bønderne i Stavnsholt og Westenholz' folk var der altså strid om rettighederne. Og en dag i 1883 stod der et formeligt søslag, hvor Westenholz' folk faldt i vandet. Westenholz meldte Rasmus Lars Nielsen for tyveri. Sagen stod på i 8 år, og Højesteret afsagde endelig kendelse i Rasmus Lars Nielsens favør 1891 til glæde for lodsejerne omkring hele søen.

I 1910 blev Rendebækgård solgt til Hans L. Olsen, søn fra Lillevangsgård. Gården drives i dag af 2. og 3. generation Kjeldsted Olsen, der havde den store sorg, som deltes af mange farumborgere, at en pyroman satte ild til gården 1991. Den er smukt bygget op, men uden stråtag.

Rasmus Lars Nielsen "Kongen af Stavnsholt" ca. 1900 (FAM)

Ryttergården omkring 1. verdenskrig (FAM)

Ryttergården (Matr. nr. 19a) Farum

I 1799 købte ejeren af Farumgård, amtsforvalter Rosted, gård nr. 7, der lå hvor villa "Bondevang" nu ligger. Han stillede krav om udskiftning af jorden, så hans del kom til at ligge op mod den del af Farumgårds overdrevsjord, der lå nord for landsbyen.

Det kunne ikke lade sig gøre, og han solgte 1802 de yderste jorde af gård nr. 7 til Morten Hansen, der inden udskiftningen blev endeligt fastlagt, begyndte at bygge det første af "Ryttergården" ude på åben mark, hvor nu Rytterhaven ligger.

I 1852 købte en anden Morten (Olsen) gården for 3000 Rdl. sølv. Han havde været med i krigen 1848-50 og gjort sig bemærket ved vovemod - og mangel på disciplin!

Hans søn, Ole Mortensen, giftede sig 1882 med sin kusine Karen Marie fra Korsbjerggård. De fik 8 børn. Tre af dem flyttede langt bort. De øvrige fem giftede sig ikke og drev gården til den i 1963 blev solgt til udstykning for 3 mill. af den længst levende af brødrene.

Rørmosegård (Matr. nr. 34) Farum

I 1842 købte Ole Pedersen fra Furesøgård Lindegårdens overdrevsland og byggede her det første af Rørmosegård, efter han var blevet gift 2. gang med en datter fra Højgård.

I sit første ægteskab havde han siddet med en lille lod nord for Stavnsholt Gydevej. Den lejede han ud til sin kones bror, der havde giftet sig til Stenvadgård.

Ole Pedersen døde i 1853, hvorefter hans 46 årige enke giftede sig med 31 årige Jens Nielsen året efter. De købte Lillevangsgård i 1806, hvorefter de solgte lodden incl. bygningen til Korsbjerggård.

Gårdens andre lodder blev videreført, samlet sammen af jord fra flere andre ejendomme - bl.a. overdrevsjord fra Gammelgård.

1895 bliver den gamle lod med bygninger købt tilbage af fhv. togfører i Ostindien, Andreas Peter Chr. Andersen, der havde oplevet at andre bygninger, der ellers fungerede til gården, brændte.

Rørmosegård fik fra 1906 og de næste 25 år mange skiftende ejere bl.a. i 1918 en bogtrykker Bærentsen, der var udgiver af Aftenbladet i København. Han påtænkte at lave en feriekoloni ved de store fiskerige moser i området. De skulle benyttes af det personale, der var knyttet til bladet. Dog blev der kun tilbygget og indrettet en sommerbolig på selve gården.

I 1930 købte Harald Hansen og udstykkede 1946 ca. 28 tdr. land til byggegrunde og sommergrunde bl.a. også af jord, han havde købt fra Vanddammegård.

1975 købte entreprenør Svend Petersen gården fra boet efter muremester Winckler-Hansen.

Rørmosegård ca. 1952 (FAM)

Sejlgård (Nr. 1. Matr. nr. 8a) Farum

I 1714 antager sognefoged Anders Mortensen gården og bliver fri for indfæstning på grund af den slette tilstand gården er i. 4 fæstere havde siden 1650 kæmpet forgæves mod armoden.

Anders' svigersøn, Lars Hansen, må af med 6 Rdl. i indfæstning i 1724; men lever mildest talt ikke op til de forventninger, der må være stillet til ham, for han bliver sat fra bestillingen kort tid

efter, han var blevet sognefoged, og han bliver ved dom sat fra gården og fæster et gadehus.

Men så formås Niels Olsen i 1731 at antage gården mod at betale restancen på 40 Rdl., men får så til gengæld fri indfæstning.

Han er søn fra Akaciegården af Ole Pedersen og Kirsten Pedersdatter, hvis skæbne er skildret i bogen med hendes navn.

Niels Olsen kaldes "Farumslægtens stamfader", da alle hans efterkommere kom til at besidde næsten alle landbrug i sognet og mange gårde i omegnen. Han dør i 1754, så det bliver hans søn Ole Nielsen, der modtager arvefæsteskødet i 1766. 11 år senere gifter hans 37 årige enke, Karen, sig med den 11 år yngre Jens Mortensen, der er gårdejersøn fra Nærum, og som bl.a. har en bror, der har giftet sig til Hvilebækgård. Karen dør i 1822 efter at hendes mands brorsøn fra Nærum, Ole Andersen, har giftet sig med nabogårdens (Akaciegårdens) datter og overtaget sin farbrors og tantes gård i 1820. De fik sammen 6 børn, der fik gårde i Farum, særligt på Farum overdrev. Sønnen Anders Olsen, fik skøde i 1853 og giftede sig med en datter fra Solvang. Deres søn igen, Ole Jochum Olsen tog over i 1899 og var blevet gift med en datter fra Gedevasgård.

I 1932 bliver gården solgt til slagter Jensen, Bagsværd og 2 år senere til Hans J. Petersen fra Vallerød, der giver gården navn efter en gård, han havde tjent på i Jylland.

Fra 1956 ejes gården af lægeparret Mygind Sørensen, indtil Farum kommune i 1996 købte gården, som har en markant placering ved indkørslen til Farum Hovedgade fra Lillevangsvej.

Sammen med de to små gadehuse øst for gården danner det velbevarende gårdanlæg en fin arkitektonisk helhed som et træk fra den oprindelige, sluttede landsby.

I tilknytning til stuehuset skal bygges nye plejeboliger, og gårdens avlslænger skal indrettes til kommunale servicefunktioner.

Sejlgården 1969 (FAM)

Solhøjgård 1968 (FAM)

Solhøjgård (Nr. 1, Matr. nr. 5a) Stavnsholt

Gården kendes fra 1664 og kendes også brændt 2 gange: i 1733 og i 1924. Da den brændte for ca. 75 år siden, blev den bygget op, trukket lidt tilbage fra vejen og fra de øvrige gårde.

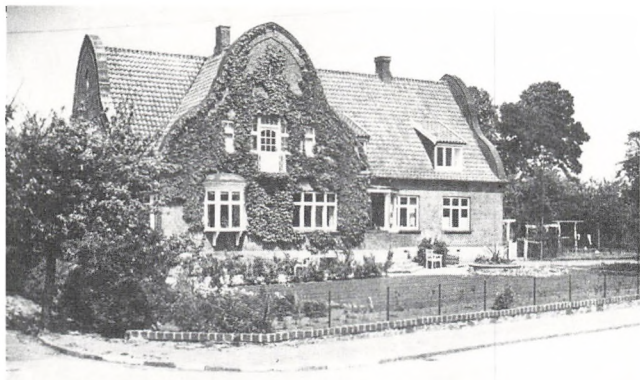
Fra 1863-1904 ejedes gården af Jens Rasmussen, søn af sognefoged Rasmus Larsen, Brudegård. Jens Rasmussen var sognerådsformand 3 gange, sognerådsmedlem i 10 år og forligsmægler i Forligskommissionen for Farum Sogn, hvor tjenestepiger og -karle kunne klage. Eller omvendt: husbond kunne klage over sit tyende.

Sønnen Rasmus Lars Rasmussen var sognerådsmedlem 1909-1917 og formand 1913-1916. Det var i hans tid gården brændte og blev bygget op i traditionel, solid stil og ikke i moderne noget "pralende" villastil som de 3 gårde, Akaciegård, Fuglsang og Solvang, i Farum efter gårdbrandene der i 1908.

Rasmus Lars Rasmussen levede ugift, og derfor blev det hans brorsøn, Svend Rasmussen, der fik overdraget gården 1931. Han lavede frugtplantage på noget af jorden. Keramikerfamilien Clante fik bygget hus, og det ligger stadig bag avlsbygningerne, som er blevet skolelandbrug og stuehuset, der er blevet fritidshjem i 1969. Når en keramikerfamilie slog sig ned netop her, skyldes det måske, at man på nabogården Furesøgård solgte noget af jorden til ingeniør Friis, der oprettede et teglværk i 1930'erne. Men der var for lidt ler og Frederiksholm Teglværker opkøbte maskiner og bygninger, fjernede disse og solgte jorden tilbage til gården 1943-44. Også Svend Rasmussen var medlem af sognerådet 1943-1950.

Og iøvrigt blev hans bror, gartner Karl Rasmussen, der også boede i Stavnsholt, far til bl.a. sangeren Povl Dissing, hvis kunstnernavn er modernens pigens navn.

Fra Solhøjgård stammer en relativ stor mængde oldsager fra yngre stenalder, hvor der sikkert har været ret så stor beboelse i området, efter tidens norm.

Solvang 1937 (FAM)

Solvang (Nr. 5. Matr. nr. 12a) Farum

I 1691-1757 var gården delt i 2 halvgårde, hvor man som på andre gårde både i Farum og andre steder kæmpede med armoden.

I 1766 fik ejeren Ole Pedersen arvefæsteskøde af kongen til hele gården og 3 generationer drev gården til 1830, hvor Inger Nielsdatter, enke efter den sidste ejer, sidder med 3 børn og gifter sig først med Jocum Nielsen fra Holte, og da han også dør i 1836, med broderen Lars Nielsen. Hendes yngste søn fra det sidste ægteskab, Niels Larsen, overtager gården i 1879 efter at have været bestyrer i mange år, og han tilkøber yderligere jord. For at få tilladelse til købet må han bygge et "pligthus", der brugtes til arbejderbolig. Stadig ligger det på hjørnet af Drosselvangen (1a) og Solvænget.

Denne sognets nu største bondegård omkring århundredeskiftet 1900, overdrages i 1904 til sønnen, Karl Larsen. Det sidste store jordkøb til gården foretager han i 1906, hvor han køber den bortpantede jord, der tilhørte den Svanenskjoldske stiftelse, oprindelig Farumgård, og før 1799 den gård nr. 7, øst for Solvang, der blev nedlagt ved udskiftningen 1804.

1908 er der en stor gårdbrand i Farum. Den opstår på Akaciegård og breder sig til Fuglsang og Solvang. Gårdene bliver bygget meget flot op takket være gode brandforsikringer og højkonjunktur for landbruget.

Både Karl Larsens far og farfar havde i perioder været medlemmer af Sognerådet. Selv var han sognerådsformand 1921-29 og sognerådsmedlem 1937-43.

I 1943 blev det talt op, at Karl Larsen havde 37 offentlige hverv. I flæng kan nævnes: Formand for Foredragsforeningen og for De Konservative, Vurderingsmand, medlem af Husmandskommissionen samt af Landmandsbankens og Slangerupbanens bestyrelser.

Lokalhistorien i Farum er Karl Larsen megen tak skyldig for hans 3 binds notat til Farum Kommunes Historie, som han arbejdede med inden sin død 1957.

Karl Larsen havde 5 sønner, hvor den ældste Poul Vang Larsen 1937 forpagtede gården, og den yngste Frede V. L. i 1947 oprettede gartneriet "Gydevang", hvor nu Solbakken 20-26 ligger.

Sønnen Niels blev fotograf og har taget de fleste af denne bogs fotos.

Flere byggegrunde blev solgt fra inden Karl Larsens død i 1957, og i 1960 blev hele gården, der havde et meget markant og smukt stuehus, opført 1908 efter den store gårdbrand i Farum, solgt til udstykning. Bygningerne, der lå lige over for det gamle majtræ, blev revet ned 1966 og det gule ejerboligkompleks, Solvang, blev opført. Den flotte blodbøg foran minder om svundne dage.

Stenvadgård (Matr. 20, 9b, 2f, 12g) Stavsholt

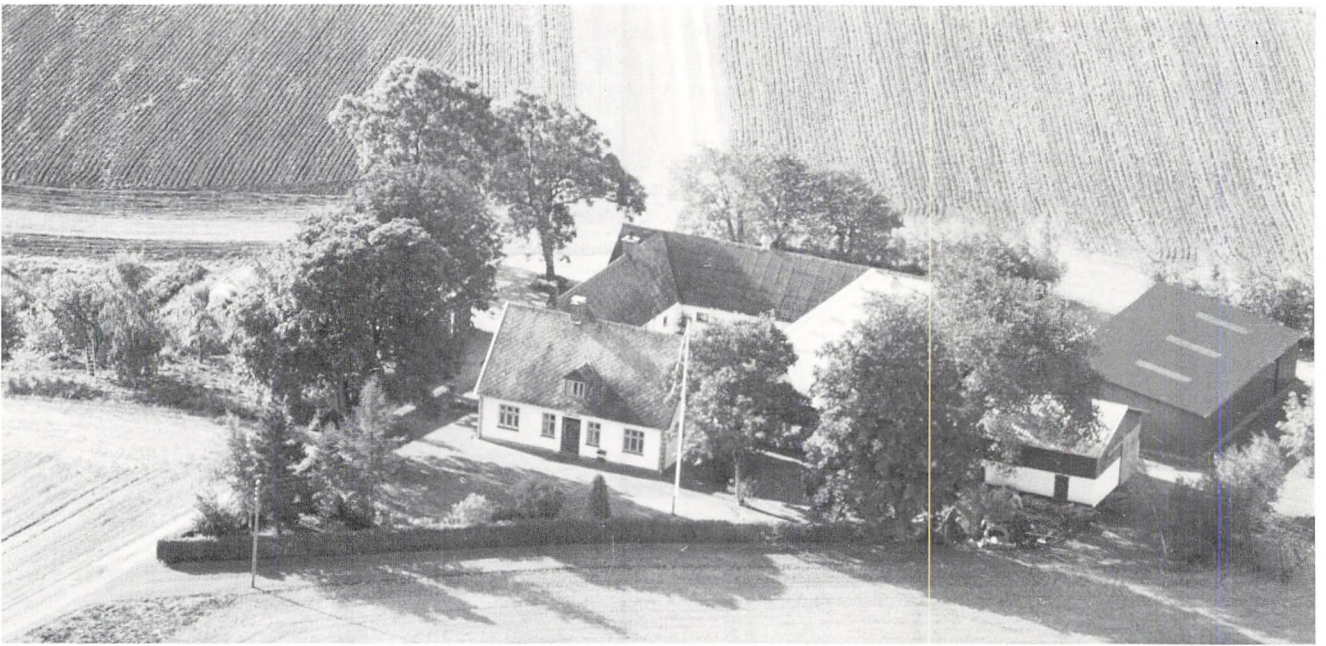
Da gårdejer Svend Christensen, Ellegård, solgte den østlige ende af sin overdrevslod kort tid efter udskiftningen i 1790'erne, opførte Hans Larsen bygninger på lodden med en vej ned til Stavsholt Gydevej.

Han solgte 1818 til den unge Jens Sørensen, der var søn ude fra en gård, der grænsede op til Høvelte.

Ifølge overleveringen var det ham, der en julenat skrabede rust af kirkeklokken i Farum for at redde sin syge mor (skildret i C. J. Boyes digt "Kirkeklokken i Farum"). Også han købte jord, der lå øst for vejen ned til Stavsholt Gydevej.

En svigersøn Christen Nielsen drev gården 1842-78, hvorefter sønnen Jens Christensen tog over. Han købte samtidig et overdrevslod på den anden side af Gydevejen. Det var her, han gjorde et meget værdifuldt oltidsfund: Et ornamenteret drikkehorn udskåret af et kohorn fra tidlig jernalder. Et par år senere købte han et stykke jord syd for gården af Brudegård.

Sønnen Einar Cramer Kristensen drev gården 1944-1984 og har nu overdraget gården til sin søn Jens Christensen, der bl.a. hvert år i december måned sælger juletræer til Farums borgere.

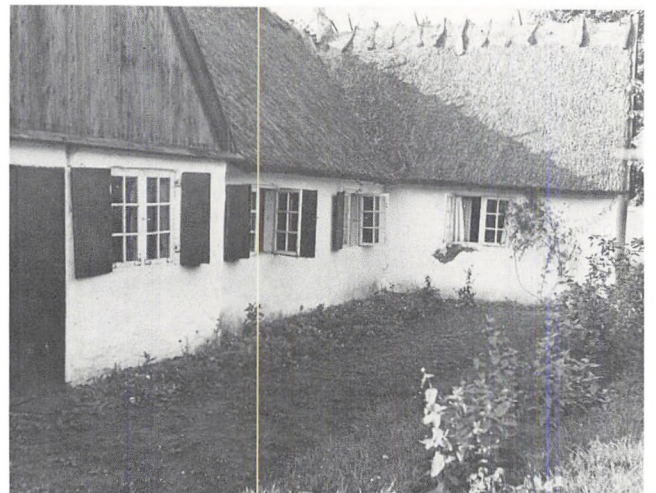
Stenvadgård, luftfoto 1987 (privateje)

Toftegård (Nr. 8. Matr. 13a) Farum

Den af armod næsten øde gård, hvor staten dog har tilstået 20 Rdl. i 1758 til erstatning for 4 døde bæster, får ligesom Farums øvrige gårde arvefæsteskøde i 1766, og fra 1802 har samme slægt gården i 4 led. Dog er det sidste led en brordatter, Marie Sofie fra Hvilebækgård. Hun er gift med Johs. Pedersen, der fik skøde i 1918, og i 1947 udstykkede det meste af jorden fra byen og til jernbanen (Ryttergårdsvej). Det er først og fremmest grundene på Toftegårdsvej, hvor også det missionshus "Toftehus" ligger, som Maren og Johs. Pedersen skænkede til Farum.

Resten var udstykket, da en del af gårdens tilbageblevne 300 årige bygninger fik ny ejer i 1968. Men desværre brændte gården pinsemorgen 1979.

På Toftegårdens mark (nu Toftegårdsvej) lå der en masse dysser, og man troede, at der boede en del trolde i dem!

Toftegård, sommer 1942 (FAM)

Toftegård, vinter 1943 (FAM)

Trevangsgård (Matr. 32) Farum

Gården blev samlet sammen af 2 små gårde, bl.a. med jord fra Gedevassegårds overdrev, hvor Hans Hansen fra Bastrup i 1808 byggede gård.

I 1854 blev Solvangs overdrev købt for 2000 Rdl. og gården bestod derefter af 3 lodder eller vange, der berettigede navnet Trevangsgård. Ejeren Lars Andersen solgte et par byggegrunde ned mod Lillevangsvej hvorpå der opførtes huse. Da den fjerde overdrevslod, oprindelig Fulgsangs, i 1916 blev købt fra Vanddamme­gård, fik gården dog ikke navneforandring til "Fir(e)vang"!

I 1917 var ejeren Ole Larsen. Han havde gjort så mange oltidsfund, at han personligt rettede hen­vendelse til Nationalmuseets direktør Sophus Müller.

Trevangsgård ca. 1950 (FAM)

Vanddamme­gård (Matr. 33) Farum

Oprindelig tilhørte jorden gård nr. 7 i Farum by, der i 1799 blev opkøbt af amtsforvalter Rosted, Farumgård.

I 1805, da Peter de Svanenskjold købte Farum­gård, solgte han denne del af gårdens overdrevs­jord til Ole Nilausen, der byggede det første af gården og opdyrkede jorden, der i 1854 blev udvidet med Fuglsangs overdrevslod.

I begyndelsen af 1900-tallet købtes jord fra Hvi­lebækgård i Stavnsholt, men der blev også solgt fra til gården Trevang og til Rørmosegård.

Gården gled ud af bonde­eje i 1916 og havde forskellige ejere, der bl.a. drev hønseri og gartne­ri.

I en periode fra 1924-35 var gården dog ferie­sted for et af de store københavnske dagblades personale.

1935-56 ejedes gården af Hans Wilhelm (død 1941) og Anne Marie Aagaard, hvis barnebarn Ole Smith ejer gården i dag, hvor der er 2 længer tilbage af de oprindelige 4.

Vanddamme­gård (FAM)

I april s.å. brændte gården, men oldtidssam­lingen reddedes og opbevares nu i Nationalmuseets samlinger. Den store mængde oldsager leder på spor af, at der på Trevangsgårdens arealer må have ligget et stort bopladsområde, der sikkert har været beboet gennem hele yngre stenalder.

Fra bronzealderen er fundet halvdelen af en bronze­halsring, og et stort antal genstande er fundet fra ældre og yngre jernalder.

Farum kaserne blev bygget på gårdens område 1954. Gårdens bygninger lå, hvor kasernens varmecentral nu ligger.

Vej til gården gik oprindelig kun fra Lillevangs­vejen ved skovbrynet, og forbi hvor vejen nu går ved Rørmoses Haveforening. Senere forlængedes Farum Gydevej (nuværende Trevangsvej) til gården.

Personer, hvis navne indgår i Farums vejnavne

Alfred Sørensens Vej: Alfred Sørensen
Borgmester Jespersens Vej: Johannes Jespersen
Boserupvej: Vilhelm Boserup
Dorthevej: Dorthe Nielsen
Dr. Mundtsvej: Christopher Mundt
Dybedalsvej: Ole Dybendal
Fensmarks Allé: Johan Henrik Fensmark
Gustav Webers Vej: Gustav Weber Sørensen
Jørgen Knudsens Vej: Jørgen Knudsen
Klaus Nars Vej: Klaus Nar
Kong Volmers Vej: Kong Valdemar Atterdag
Kaalundsvej: Hans Vilhelm Kaalund
O.B. Muusvej: Oscar Bruun Muus
P.E. Rasmussens Vej: Poul Edvard Rasmussen
Pipersvej: Johannes Piper
Rosengårds Allé: Slægten Rosengård
Sehesteds Allé: Einar Sehested
Skat Kemps Vej: Skat Kemp
Suhrs Allé: fru Ida Marie Suhr
Vitus Berings Vej: Vitus Bering
V.M. Amdrups Vej: Valdemar Michael Amdrup
Williams Plads: William Jensen

Stationsforstander Johannes Jespersen og etatsråd Alfred Sørensen,
ca. 1920 (FAM)

Alfred Sørensens Vej. (Henry Vilhelm) Alfred Sørensen (1857-1927)

Det er en af de mindste veje, der har fået Alfred Sørensens navn. Men ikke desto mindre fik hans virke den allerstørste betydning for Farum ved overgangen fra et landbrugsamfund til et bysamfund.

Han blev født i Ringkøbing som den næstyngste af en urtekræmmers 10 børn. Han ville gerne være lærer, men p.g.a. sygdom fik han i stedet ansættelse på amtsstuerne i Ringkøbing og i Holsterbro.

Som 22-årig rejste han til København og tog præliminæreksamen. Året efter, i 1880, bestod han dansk juridisk eksamen og fik ansættelse som 2. herredsfuldmægtig ved Bregntved - Gisselfeld Birk, og det anså han som sit livs store held. Han lærte - med betydeligt talent - den praktiske jura og avancerede til 1. fuldmægtig i løbet af de 7 år, han var i Vester Egede. Han viste sig også at have et stort bondetække, hvilket ikke var uvæsentligt for hans virke.

I 1887 blev han 1. fuldmægtig på Byfogedkontoret i Køge. Han oparbejdede samtidigt sin private forretning, så han i 1895 fratrådte sin fuldmægtigplads og nedsatte sig som sagfører i byen.

I de følgende år var han utrolig dynamisk. Der var næsten ikke en forening i Køge, hvor han ikke var aktiv, han bestyrede legatmidler og fik bygget friboliger til 2 stiftelser. Køge Bank og Køge Aktiebryggeri stiftede han. Han var med til at få bygget folkebibliotek og museum, hvortil han både skænkede en betydelig pengegave og en stor privat samling af gamle genstande købt i dødsboer. "Kjøge Theater- og Forsamlingsbygning" ejede han, udvidede og forskønnede den.

Alfred Sørensen begyndte også i disse år omkring århundredskiftet at udstykke og at bygge i ret stor stil. Ikke sjældent brugte han arkitekter som Ulrik Plesner og Sylow. Det gælder f.eks. Strandhotellet ved Strøby Strand nær Vallø slot, tegnet af Sylow med en privat sommervilla ved siden af til brug for familien Sørensen.

I 1895 havde Alfred Sørensen giftet sig med Petra Marie Margrethe Petersen (1863-1920), som ganske vist var plejedatter af en rigmand i hvis millionbo A.S. blev executor, men også i 9 år før sit giftermål var lærerinde ved de Kelleriske Almueskoler i København.

Alt tyder på, at det har været et harmonisk ægteskab. (Se iøvrigt under Gustav Weber(svej)).

I 1899 blev Alfred Sørensen valgt ind i byrådet

i Køge og var med til at gennemføre, at byen fik et nyt kommunalt sygehus; men iøvrigt var han ved at udvide sin aktionskreds. Han åbnede sagsførerkontor i København. Og i 1908 ligeledes i Glostrup, hvis "opkomst" han nærrede megen tiltro til. Han var fascineret af jernbanens muligheder og involveret i både Køge-Ringsted banen og Køge-Vigerslev banen. Det var stærkt medvirkende til, at han blev ridder af Dannebrog. Jernbaner blev for Alfred Sørensen det dynamiske, der skulle få hans "treklang" til at fungere: Sagsførerkontoret med magtforbindelserne, udstykningerne med ejendomsopførelserne og bankvirksomheden med pengeformidlingen.

Han oprettede "De Københavnske Forstæders Bank" i Glostrup og havde en vision om filialdannelse i hele området rundt om København, men måtte se i øjene, at der blev oprettet småbanker i bl.a. Holte, Lyngby og Ordrup, før han fik oprettet filialer. I 1905 blev han opmærksom på den kommende jernbane fra København til Slangerup via Farum og udstykningsmulighederne på Farumgårds jord!

Det blev et kapitel for sig (se (Einar) Sehesteds Allé) og måske ikke så succesrigt i første omgang, som Alfred Sørensen havde tænkt sig. "Slangerupbanens Oplands Bank" blev overtaget 1917 af Landsmandsbanken (nu "Den Danske Bank"), og salget af grunde gik mere trægt end ventet, bl.a. p.g.a. at banen endte ved Lygten på Nørrebro i København, og der ville "grossererne" ikke ind!

Alfred Sørensens gamle bondetække viste sig ikke at slå til over for gårdmændene i Farums sogneråd. Og hvorfor ikke? En grund kunne være, at han ikke havde lagt skjul på sin store beundring for Venstre-politikeren Alberti. Gårdmændene, der jo var toneangivende i Farum på den tid var konservative! Bedre blev det jo så ikke, da bedrageri-skandalen mod Alberti rullede i 1908.

Hans karriere toppede med udnævnelsen til etatsråd 1913.

Privat morede det ham at passe sine dyr, dyrke musik og skrive bl.a. om sine udenlandsrejser, som han foretog i 20erne, ind imellem at han nød at være i sin "Hvide villa" (se Farumsødal).

Borgmester Jespersens Vej. Borgmester Johannes Jespersen (1881-1966)

Han begyndte som trafikelev i Give, blev trafikassistent i Kalvehave, hvorefter han i 1906 blev "headhunted" af driftsbestyrer H.V. Boserup (se Vilhelm Boserup) til at være dennes fuldmægtig på A/S Slangerupbanens hovedkontor på station Lygten i København.

1910 blev han stationsforstander i Farum. Takket være sit værdige og kløgtige væsen kunne han "begå sig" både i de gamle gårdejer kredse og blandt de nytillflyttede håndværkere og forretningsdrivende.

Ved stiftelsen af en konservativ vælgerforening for Lyngby - Uggeløse, Slagslunde - Ganløse og Farum i 1916 blev han sekretær og kasserer, men gårdejer Karl Larsen, Solvang, blev formand.

Johs. Jespersen virkede som en slags lokal ejendomsagent for "A/S Farumgård", hvor salget af de 230 parceller gik noget langsomt.

På Farum station hang salgstavler på væggene, og når Jespersen havde formidlet grundsalg, fik han salær af etatsråd Sørensen.

Efter 1. verdenskrig arbejdede han sammen med andre på at få moderniseret det kommunale skolevæsen i Farum, og på at privatskolen, med bygninger fra 1912 ved stationen, blev en eksamensorienteret overbygning til det offentlige skolevæsen.

I 1921 blev han valgt ind i Sognerådet, efter at han også havde været en af hovedaktørerne ved den storstilede Genforeningsfest 1920. Han var med til at tage beslutning om at bygge Hovedskolen ved Bregnerødvej (nu Rådhuset ved Frederiksborgvej).

Johs. Jespersen var Farums sognerådsformand fra 1929 - 1958, og da kommunen fik mellemkommunal status ("Gentofte-status") i 1958, blev han den første borgmester i Farum og sad indtil 1962.

Farum blev ikke genstand for de store visioner og ændringer i hans tid. Han stod for en økonomisk forsigtig politik, der er forståelig i 30ernes kriseår og 40ernes krigsår. Han var den myndige og alfaderlige førstemand indtil udviklingen tog fart fra slutningen af 1950erne, hvor befolkningen i Farum voksede med 1500 indbyggere (til 5.619 indb. i 1962) i J.J.'s 4. *borgmesterår*, hvor der i Jespersens 29 år som *sognerådsformand* kun var en befolkningstilvækst på ca. 2000 indb.

Han er Farums hidtil eneste æresborger og ligger begravet på Farum kirkegård.

Boserupvej
Vilhelm Boserup
Forpagter af Ny Farumgård

Ny Farumgård lå, hvor Langager Allé (se denne) nu ligger midt i Furesølund-bebyggelsen. Det var en smuk villaagtig hovedbygning og med avls-længer i nogen afstand.

Forpagter fra 1908-1918 var H.H. Sass, svigersøn til en af Alfred Sørensens nærmeste forretningsvenner.

Derefter blev det Vilhelm Boserup. Hans farbror, H.V. Boserup, var A/S Slangerupbanens første, meget autokratiske driftsbestyrer med kontor på hovedstationen i København, Station Lygten.

H.V. Boserup afskedigede Farums første stationsforstander C. Lund i 1910, efter at denne på Fiskebæk Hotel havde deltaget i et noget kådt skydebrødræseselskab, der havde bedt et andet selskab om at fortrække. Uheldigvis var en af deltagerne i dette afviste selskab stationsforstanderens arbejdsgiver, der mødte op næste morgen hos den noget indisponerede hr. Lund, der blev fyret på gråt papir. Dog blev det ved fagretslig indgriben og private borgeres forbøn ændret til forflyttelse til Lindholm Holdeplads.

Denne hændelse åbnede vejen for, at driftsbestyrer H.V. Boserups fuldmægtig Johs. Jespersen blev stationsforstander i Farum, hvor han senere blev sognerådsformand og borgmester 1929-1958)-1962.

Dr. Mundts Vej
Christopher Mundt
(1844-1925)

Christopher Mundt nedsatte sig 1873 som læge på Vesterbro og Frederiksberg, hvor han praktiserede til sin død 1925. Han kom ind på studiet af svampe gennem sine store naturhistoriske interesser livet igennem.

Allerede 1887 udgav han den lille bog "Danmarks spiselige svampe", som gjorde stor nytte som pionerarbejde m.h.t. at påpege svampes dengang ret upåagtede betydning som næringsmiddel.

Hans søn Holger Mundt tegnede i 1924 Hovedskolen (den nuværende "gamle" del af Farum rådhus). En anden søn, Kaj Mundt, blev landsretspræsident.

Dybedalsvej
Ole Dybendal

Et sagn fortæller:

Smeden i Farum ville kun tillade sin datter at gifte sig med en rig mand. Den unge Lars Peiter var lun på datteren og planlagde derfor at hente en skat, der var gemt i en af kæmpehøjene i Nørreskoven. Skatten blev bevogtet af en farlig drage, og Lars Peiter overtalte derfor den stærke Ole Dybendal, ude fra Hestetangshuse, til at hjælpe sig. Dragen og Ole Dybendal sårede hinanden dødeligt. Deres blod flød ned gennem skoven og dannede en kløft - Dybedalsrenden i Nørreskoven.

Lars Peiter fik ikke datteren, og skatten ligger måske stadig i skoven.

Generalmajor
J. H. Fensmark (FAM)

Fensmarks Allé
Generalmajor Johan Henrik Fensmark
(1797-1871)

Han blev født på Arresødal som søn af justitsråd Fensmark. Han blev artillerikadet 12 år gammel og gjorde fin karriere som officer. Privat blev han i 1832 gift med en datter fra Holckenhavn og fik stillet en kongelig lejlighed til rådighed på Frederiksberg slot.

1839 blev han Chr. 8.'s overadjutant og batterikommandør, og han avancerede op gennem 1840erne, indtil den nye konge Fr. 7. overtog ham som *sin* adjutant og yderligere gjorde ham til oberst i 1850. Kammerherre var han blevet i 1848. 1842 havde han købt Farumgård.

Frederik 7. og Fensmark var to originale personligheder, der satte stor pris på hinanden. Fr. 7. i en sådan grad at han uden om sin krigsminister gjorde Fensmark til generalmajor og generaladjutant i 1859.

Krigsministeren tog sin afsked, og afsked fra krigstjenesten blev det også for Fensmark året efter Fr. 7.'s død i 1863.

Fensmarks ejerskab af Farumgård blev et økonomisk mareridt for ham og hans familie. Han forsøgte sig med maling af gryn og kartoffelmel, bageri og brødsalg, men lige meget hjalp det, og han måtte ty til adskillige lån i den kgl. partikulærkasse. Fr. 7. og grevinde Danner var villige til at eftergive ham gælden, men kammerherre Berling var ubøjelig!

J. H. Fensmark ligger begravet på Farum kirkegård, hvor han iøvrigt i 1847 havde påtaget sig bygningen af det lange kampestensdige med teglstensoverliggerne ned mod søen.

Gustav Webers Vej (Vilhelm) Gustav Weber Sørensen (1897-1932)

Han var søn af etatsråd Alfred Sørensen, blev født i Køge og fik sit mellemnavn Weber fra Alfred Sørensen's bedstemor på mødrenes side, der var indvandret fra Tyskland. Hans forældre var meget bevidst om at ville give ham og hans søster de bedst mulige uddannelsesmæssige betingelser, og familien flyttede derfor fra Køge til Vester Boulevard og siden Puggårdsgade i København. For derefter i 1914 at flytte til en enorm lejlighed i Amaliegade samtidig med at de havde "Hvide Villa" i Farum og stor ejendom ved Ringkøbing, hvor familien også byggede mausolæum. Iøvrigt en ejendom som digterpræsten Kaj Munk købte som rekreativt sted for pengene, han tjente på "En idealist".

"Gulle" blev drengen Gustav kaldt og kom til at lide under at være en ret ubetydelig søn af en stor personlighed. Navnet Gustav havde han efter en afdød bror til Alfred Sørensen.

I 1924 afviklede Alfred Sørensen som enke-mand - og selv ramt af en hjerneblødning samme år, som hustruen døde 1920 - den store lejlighed i Amaliegade og flyttede til Kastelsvej, hvor også Gustav med sin hustru Oda havde lejlighed. Gustav døde i 1932 og efterlod sig ingen børn.

Oda Weber Sørensen (senere gift Thürmer) boede i "Hvide Villa" i Farum til sin død sidst i 1950'erne.

Jørgen Knudsens Vej Jørgen Knudsen (1915-1993)

Jørgen Knudsen var 1969-1980 formand for Dansk Kommunal Arbejder Forbund (DKA). Hans faglige indsats var i meget høj grad skyld i skabelsen af DKA's pensionskasser.

I 1966 fik sygehjælperne som den første LO-gruppe arbejdsmarkedspension. Nu omfatter ordningen også plejere og plejehjemsassistenter, portører, trafikfunktionærer og amtsvejmænd.

Jørgen Knudsen blev en af de meget få danskere, der oplevede at få en vej opkaldt efter sig, mens han levede.

Klaus Nars Vej Klaus Nar

I Farum sø ligger en lille ø, som kaldes Klaus Nars Holm.

Det fortælles, at Valdemar Atterdag havde en nar, der hed Klaus. En dag spurgte han kongen, om der ikke kunne blive et len til ham til gengæld for, at han jo så tit forlystede kongen og hans gæster på udmærket vis.

Kongen skænkede ham den meget lille ø i Farum sø.

Klaus Nar var naturligvis ikke tilfreds og planlagde at spille kongen et puds til gengæld. Majestæten blev inviteret til øen, og da de skulle spise til middag, spurgte kongen, hvad menuen var. Klaus Nar svarede, at det var ålesuppe, som man jo blot kunne øse op, hvor man lystede, for der var jo ål i vandet rundt om øen!

Det, syntes kongen, var en dårlig middag. Men Klaus Nar svarede blot: "Ja, som øen er, sådan er middagen".

Kong Volmers Vej Kong Valdemar Atterdag (1320-1375)

Valdemar blev opdraget ved det tyske kejserhof efter at have mistet sin far Christoffer 2. som 12-årig. Han trådte aktivt frem som "junkere og sand arving til Danmarks rige, samt hertug af Estland" efter at hans storebror Otto var slået i kamp for at genskabe det pantsatte danske kongerige.

Valdemar giftede sig 1340 med Helvig, hertugdatter fra Holsten. Med Vendsyssel og Himmerland som medgift og udgangspunkter erobrede

og købte han med taktisk klogskab det meste af Danmark og solgte Estland.

Han red ned gennem Europa og videre til Jerusalem, hvor han lod sig slå til Ridder af Den Hellige Grav. Men alligevel hærgede Den sorte Død også i Danmark, hvor en trediedel af befolkningen døde omkring 1350.

Gotland erobrede Valdemar 1361 efter det blodige slag uden for Visbys mure. Hansestæderne blev rasende, men utrætteligt rejste han rundt og splittede dem indbyrdes. En hån mod dem var også gåsen, som han satte øverst på tårnet på Vordingborg slot, hvor han ofte opholdt sig; hvis han da ikke rastløs red til sit elskede Gurre.

Naturligvis er mange myter opstået omkring denne hårde og målbevidste mand.

En af myterne er hans natlige ridt, hvor han er fordømt til hver nat at jage fra "Burre til Gurre", fordi han, mens han levede, plejede at sige, at Vorherre måtte gerne beholde sit himmerige, blot han måtte jage ved Gurre.

Hvordan kommer han så farende på vejene?

Jo, først hører man hujen, støjen og piske-smæld, så kommer de kulsorte hunde med lange, gloende tunger ud af halsen - og så kommer kong Volmer på sin hvide hest og undertiden med sit hoved under venstre arm.

Man hører, han slår leddene i efter sig - og alle låse springer op for ham! Derfor lader man portene stå åbne på gårdene, hvorigennem han har sin jagtvej.

I middelalderen var der en vigtig vejføring vest om Farum sø. Vejen her, der fører op ad tunneldalens side, hedder da naturligvis Kong Volmers Vej.

Kaalunds Vej Hans Vilhelm Kaalund (1818-1885)

Som ganske ung tilbragte Kaalund en del somre i Farum, første gang i 1839, hvor han fik nær tilknytning til pastor Aagaard og hans familie i præstegården. Gennem dem fik han også tilknytning til guldaldermiljøet hos familien Løvenskjold på Kulhus (se Gudrun Lund Meyer: "Mennesker og natur omkring Farum").

Han var en urolig og ambitiøs natur med flere ophold på nervesanatorier i sine yngre år.

Men i 1859 blev Kaalund udnævnt til fængselsinspektør ved det nybyggede fængsel i Vridsløselille og blev også overlærer for fangerne. Her, i en idyllisk tjenestebolig langt ude på landet, kom

han til at leve i et lykkeligt ægteskab med sin 23 år yngre kone, og huset havde årligt besøg af bl.a. forfatterne Holger Drachmann, Sophus Schandorph, Erik Bøgh og billedhuggeren J. A. Jerichau.

Livet igennem foretog han én gang hver sommer en familietur til Farum, der for ham vedblev at være den smukkeste plet i Danmark.

Hans første digtsamling kom i 1840. I 1845 kom den bog, der længst vil bevare hans navn, *FABLER FOR BØRN*, med tegninger af vennen Lundbye. Det særlige ved hans fabler er, at de ikke er allegorier over menneskelig kløgt eller uforstand. De er orn dyr, som børn ser dem, gengivet i øjeblikksbilleder. Dyrenes adfærd tillægges følelser som børn kender fra sig selv, og ikke sjældent handler de om kærligheden mellem mor og barn.

Hans egentlige gennembrud kom i 1858 med digtsamlingen *ET FORAAR*.

Hans endelige resignation, kan man vel sige, har fået udtryk i digtet: På det Jevne, på det Jevne!

O.B. Muus Vej Oscar Bruun Muus (1847-1918)

Oscar Bruun Muus var livet igennem kendt for sin store elskværdighed og et udpræget retsind - samt nobelhed i tankegang og handlemåde.

Men det var nok ikke udelukkende derfor, han fik en vej navngivet efter sig i Farum.

Efter en grundig handelsuddannelse i udlandet trådte han ind i faderens forretning på Fyn. 1886 flyttede han til København, hvor han hurtigt vandt sig megen anseelse som kornhandler.

1889-95 var han medlem af Københavns Borgerrepræsentation og 1890-1910 af Havnerådet, hvor han gjorde et betydeligt arbejde for Københavns Frihavn.

1910-1913 var han handelsminister i Ministeriet Berntsen.

Han formåede ikke som handelsminister at yde nogen selvstændig indsats af betydning. Dels fordi han stod fjernt over for det politiske livs særlige vilkår, og dels fordi han var mærket af alder uden at være nogen gammel mand.

Han boede nogle somre ved Farum sø på Sehesteds Allé.

P.E. Rasmussens Vej
Poul Edvard Rasmussen
(1776-1860)

Hans berømmelse skyldes, at han skrev melodien til "Danmark, dejligst Vang og Vænge". I mange år blev melodien taget for at være en gammel folkelig melodi, som f.eks. Oehlenschläger brugte i et af sine skuespil.

Da komponisten A. P. Berggreen i 1840 indlemmede sangen i sine melodier til fædrelandshistoriske digte, var det ham, der afslørede at P. E. Rasmussen var komponisten til en af de mest sunge nationale sange, særlig i tiden omkring de to slesvigske krige.

Poul Rasmussen hed den tidligt faderløse dreng fra gården Palholm i Farum. Sit mellemnavn Edvard fik han fra sin plejefar Edvard Storm (digter og skolemand 1749-94), der ofte besøgte sin ven Henrik Kampmann i Farum Præstegård.

Edvard Storm optog drengen i sit hus, skaffede ham friplads i Efterslægtsselskabets Skole og testamenterede ham en sum penge, så han kunne læse til juridisk kandidat.

Han blev auditør i Marinen og assessor i Politiretten. Men efter 8 år fik han afsked med ventepenge i 1809. Den psykiske belastning var for stor for ham.

Resten af sit liv levede P. E. Rasmussen i Farum i et hus (Kaalundsvej 2), som Farumgård ejede, og her fungerede han som privatlærer en årrække.

Nævnes må det også, at han udarbejdede et stenografisk system og udgav en bog om det: "Dansk Kortskrivning" 1812.

Måske skal det også nævnes for at give et billede af tiden, at han var far til det hittebarn, der blev fundet ved Korsvejshuset, som Farumgård ejede, hvor de to landeveje krydsede - og krydser (i dag ved Q8-tanken). Moderen var en af frøkenne Svanenskjold på Farumgård - og begge blev de barnets gudforældre, inden det blev bortadopteret - og senere blev skomager.

Nedbrudt af en ubehandlet syfilis hængte P. E. Rasmussen sig i sit hus 84 år gammel.

Hans grav findes på Farum kirkegård.

Pipersvej
Johannes Piper
(1703-1776)

Johs. Piper havde skøde på Farumgård i kun en uge i 1759, inden han solgte til overhofmester Christian Ditlev Reventlow (se Farumgård).

Alligevel spiller han en ikke uvæsentlig rolle i gårdens historie.

Hans svigerfar, den rige købmand Søren Jensen Elsegaard i København ejede Farumgård 1743 - 59 - først i 2 år med en kompagnon, senere alene. Det var svigersønnen Piper med kone og 8 børn, der tog ophold på gården og med forpagter sørgede for den landbrugsmæssige drift. Det var også ham, der fik plantet skoven øst for Farumgård, hvor der stadig i dag er skov. Og det var ham, der i 1750erne ofte var fadder til de ansattes børn og i det hele taget sammen med sin familie tog del i gårdens liv.

På et tidspunkt lejede Pipers svigerfar en sidelænge ud til regimentskriver Hans Jørgen Dahl, der senere kom til Kollekolle som ejer. Der sad han og underskrev arvefæsteskøderne til Farums bønder i 1766. De fem års "bofællesskab" på Farumgård gav dog et livsvarigt anspændt forhold mellem de to "ikke-ejere".

Johannes Piper var læge af uddannelse, og efter Farumgård-perioden blev han livlæge for den unge Chr. 7. Han var med på den store udenlandsrejse kongen foretog i 1768, hvor Struensee stødte til selskabet og tog med til Danmark.

Kongen afsatte Piper i 1770, men han nåede at være med til at balsamere enkedronning Sophie Magdalene (g.m. Chr. 6.) som en af sine sidste funktioner som Kgl. Hofmedicus.

Rosengaards Allé
Slægten Rosengård Schlawkiwitz, senere
Rosengarten

Familien kom med Tetz Rosengarten (død ca. 1420) fra Rügen til Kværkeby i Danmark.

Hans søn Tetz Tetzen Rosengård var oprindeligt kannik ved Roskilde Domkapitel og nævnes 1455-57 som Chr. 1.'s kansler.

Han var en stridbar natur, der myndigt og hensynsløst hævdede sine egne og kirkens rettighe-der.

En tid bestyrede han bispelenet Selsø, men kom i strid med sin nabo på Svanholm. Værre blev det, at han gennempryglede og sårede en svensk

præst livsfarligt og lod hånt om den påfølgende bandlysning.

På en eller anden måde må han have klaret frisaag, for han forekommer senere som ærkedegn og har gravsten i Roskilde Domkilde.

Rosengård-familien, der uddør 1593, sættes i for bindelse med Farumgård fra midten af 1400-tallet til midten af 1500-tallet.

Sehesteds Allé Einar Sehested (1849-1908)

Slægten er dansk, en uradelsslægt hjemmehørende i Vendsyssel. I 1600-tallet optog denne slægt navnet efter en holstensk slægt, til hvilken den - p.g.r.a. tilfældig lighed i våbenmærke - så regnedes sig.

Einar Sehested var 5. barn af arkæologen Niels Frederik Bernhard Sehested til Stamhuset Broholm, og hans søskende var: forfatterinden Thyra S., komponisten Hilda S., konsejlspræsident Hannibal S. og landbrugsminister Knud S.!

E. S. var gift med Bertha Mathilde Fenger (1854-1919) og forpagter på Gramgård ved Gram før han i 1891 blev ejer af Farumgård.

Hans datter Helga f. 1877 blev landbrugskandidat 1906, og som forpagter af store gårde vandt hun tidligt navn som en dygtig landmand, der forstod at udnytte tidens tekniske hjælpemidler. Hun søgte også nye veje for lønningsmetoder, viste stor interesse for landbrugsuddannelse og var formand for Foreningen af kvindelige Landbrugere, som blev stiftet på hendes initiativ.

Det blev bare ikke på Farumgård, at hun kom til at udfolde sine evner, for samme år hun blev landbrugskandidat, solgte hendes far jorden til udstykningselskabet "A/S Farumgård". I mange år havde han haft økonomiske vanskeligheder, for driften af Farumgård rakte ikke til familiens behov, og han måtte jage andre indtægtskilder.

Han syslede f.eks. med at kunne producere kunstigt marmor af sand og ler fra Farumgårds jord.

En bedre ide var det, at han byggede Fiskebæk Hotel 1897 på landtangen mellem Farum sø og Furesø. Gæsterne kom de første år med bådarten, der var etableret 1894 fra Lyngby via Frederiksdal til Fiskebæk.

Einar Sehested var med i forsøget på at få bådarten til at række ind på Farum sø med amfibiebåden "Svanen", men det blev en kort fornøjelse

(1895-1900). Bedre blev jernbanen fra 1906 til at få gæster til hotellet.

Med salget af Farumgårds jord til udstykningselskabet af 1906 "A/S Farumgaard" satte Einar Sehested punktum for landbruget på Farumgård, og avlsbygningerne blev revet ned 2 år senere, samme år som Einar Sehested døde. Hans enke ejede gården til 1913, i og disse år var der en del gartneridrift på de ca. 15 tdr. park og skov, der ikke var solgt.

Skat Kemps Vej Overlæge Skat Kemp (1878-1955)

Han var medicinsk overlæge, som var kendt for sine diætbehandlinger og var mave/tarm specialist ved Sct. Lukas Stifelsen i København.

Han ejede en meget stor naturgrund ned til Furesøen, hvor vejen med hans navn nu ligger.

Suhrs Allé Etatsrådinde Ida Marie Suhr (1825-1897)

Præste- og handelsmandslægten Suhr stammer fra Bremen. Etatsrådinde Ida Marie Suhr var ejer af Farumgård 1886-88.

Hun var på det tidspunkt enke efter grosserer O. B. Suhr (1813-1875). Han var oprindelig cand. theol. inden han kom til sin farbrors højtansete handelshus. Han kom i samarbejde med Tietgen om en Kryolit-mine i Grønland og var medstifter af Privatbanken. Han var ligeledes medstifter og bestyrelsesmedlem i Det Store Nordiske Telegraf-Selskab, Det Forenede Dampskibs-Selskab 1866 og De danske Sukkerfabrikker.

I hans testamente var afsat store beløb til syge- og hjælpe-kasser samt friboliger. Han var en af fru Heibergs velyndere og boede på sin ejendom "Sølyst" om sommeren.

Ida Marie Suhr var enke, da hun overtog Farumgård sikkert p.g.r. af låneforpligtelser, som ikke var indfriet af J. H. Fensmarks søn, som ejede gården 1882-1886.

Det er tvivlsomt, om fru Suhr nogensinde har opholdt sig på gården, og i 1888 afhændes den til kultusminister Jacob Fr. Scavenius, der ejer den til 1891.

Vitus Berings Vej Vitus Bering (1617-75)

Den berømte søfarer (født 1681) er opkaldt efter sin grandonkel, der hed Vitus Bering, og det er denne, der havde tilknytning til Farumgård i 1675. Og hans familie efter ham indtil 1678.

Oprindeligt var han professor i historie ved Sorø Akademi, men hans fuldkomne beherskelse af latin gjorde ham til kgl. historiograf i 1651, og han var i høj yndest hos Frederik 3. Kongen skænkede ham i 1655 den gamle ærkebiskopresidens i Skåne, men Skånes afståelse ved Roskildefreden gjorde Vitus Bering til svensk undersåt. Den svenske konge fristede ham med stillingen som *svensk* historiograf samt gode "ben", men Vitus Bering ville ikke svigte sit fædreland og vendte tilbage til Danmark, hvor han naturligvis blev mødt med glæde.

Han blev medlem af Skatkammerkollegiet og assessor i Højesteret, men af de forskellige historiske opgaver, der var stillet ham, udkom der intet i hans levetid. Det er måske baggrunden for, at Chr. 5 kun skænkede ham en "beskeden" landejendom som Farumgård til erstatning for, hvad han havde haft i Skåne.

Han producerede flittigt latinsk lejlighedspoesi, og både Anders Bording og Thomas Kingo var hans personlige venner.

V. M. Amstrup (FAM)

V. M. Amdrups Vej Valdemar Michael Amstrup (1860-1937)

Han fik eget sagførerkontor i København 1888, blev overretssagfører og fik en del bestyrelsesposter. Allerede i 1890'erne havde han en besty-

relsespost i A/S Farum Kalkværk, hvor det store problem var transportmulighederne til København. Kunne dette problem måske løses sammen med udflugtsmuligheder for byboerne ved en kombination af kanal-søfart og jernbanetilslutning til Nordbanen?

Disse planer strandede, men de mangeårige, ret kapitalkrævende jernbaneplaner fra København til Slangerup blev påny aktuelle, da V. M. Amstrup fik den ide at omforme Henry George's ideer om, at den samfundsskabte værdistigning af jord skulle være samfundseje. Han liberaliserede ideen til, at de 164 lodsejere langs den påtænkte jernbaneføring alle skulle danne lokalkomiteer, der skulle støtte projektet økonomisk. Senere opnåede de jo så ved salg en værdigstigning, hvoraf 30 % skulle betales i "jernbaneskyld".

"A/S Slangerupbanen" fik i december 1903 enerechtsbevilling vedrørende anlæg og drift og indviedes april 1906. Og V. M. Amstrup lå ikke på den lade side m.h.t. at få gang i jordsalgene langs banen. Ligeledes var han med i centrum for initiativet til A/S Slangerupbanens Oplands Bank, der fik sit hovedsæde på Hovedgaden i Farum. Banken er nu blevet Den Danske Bank i den stadig meget imponerende bygning på hjørnet af Stationsvej og Hovedgaden.

Sin helt store forretningsmæssige chance fik han i 1908 i forbindelse med Alberti's fald p.gr. af dennes økonomisk svindel. Han rekonstruerede Bondestandens Sparekasse og forhandlede sig til en stor erstatning fra Privatbanken til Sparekassen. Derefter blev han dennes juridiske direktør og flyttede ind i Alberti-familiens store gamle herskabslejlighed over Den sjællandske Bondestands Sparekasses hovedsæde i Vester Voldgade i København. Ved siden af sine forretningsmæssige interesser havde han naturfredningen som sin store kulturelle interesse og blev medstifter af Danmarks Naturfredningsforening.

I 1905 havde han erhvervet en lystejeendom i Blistrup i Nordsjælland. Her renoverede han skov, anlagde træbroer i mosearealet og plantede masser af åkander i forskellige farver. Yderligere åbnede han for omegnens beboere til udendørs mødevirksomhed og byggede et højt trætårn ud mod Kattégat, hvor man kunne nyde den fremragende udsigt.

Udbygningen i Farum tog ikke den fart, som bl.a. V. M. Amstrup havde regnet med, og derfor veg hans interesse fra vort lokalområde i mellemkrigsårene.

Williams Plads William Jensen (1897-1975)

Farum Turist- og Jernbanehotel (senere Williams hotel) fik en vanskelig start efter at bygningen stod færdig i 1908. Der var ikke fuld beværterbevilling, og det betød, at der ikke måtte serveres stærke drikke.

Indenrigsministeriet gjorde en bevilling til spiritusudskænkning afhængig af en afstemning, fordi sognerådet var imod bevillingen. Afstemningen i 1911 viste 133 nej og 44 ja.

Så fulgte i årene indtil 1916 et utal af ansøgninger fra de 3 skiftende hotelforpagtere, hvor manden med pengene bag hotellet i realiteten var etatsråd Alfred Sørensen.

Endelig gav en ny afstemning i 1916 109 ja og 107 nej til spiritusudskænkning. Alfred Sørensen solgte efter denne periode med så megen kamp

og de to afstemninger hotellet til restauratør A. C. Jensen i 1917.

Hotellet var jo bygget med facaden vendt mod de rejsende, der kom med Slangstrupbanen, og det var i høj grad søndagsturisterne fra København. Men den nye restauratør fik kontakt også med lokalbefolkningen i 1920'erne med teater- og biografsal, som ligeledes blev brugt til gymnastik og dans.

Restauratørens søn William overtog virksomheden i 1937. Den meget brugte vending i lokalsamfundet: "Jeg skal lige over til William" gjorde, at han døbte hotellet om til "Williams Hotel". Han døde 1975.

William Jensen er begravet på Farum kirkegård.

Den dygtige restauratørfamilie afsluttedes med 3. generation, Ib Jensen, der lukkede og solgte hotellet, hvor der var oparbejdet en eksklusiv restaurant i 1984.

Restauratør William Jensen med sin kusine Elna Jeppesen, som var et faktokum på hotellet i mange år. (FAM)

Williams Hotel ca. 1980 (FAM)

Efterled i Farums-vejnavne

Vejnavnenes *efterled* kan deles i to forskellige typer, nemlig de traditionelle efterled og de "moderne" efterled.

Til de såkaldt traditionelle efterled, som også *kan* være nyskabelser, har vi i Farum: -vej (63), -allé (11), -gade (1), -gyden (1) og motorvej (1).

Til de "moderne" efterled hører efterled, som oprindeligt har haft en anden betydning.

Her har vi i Farum: -vænge(t) (21), -park (14), -bakken (12), -marken (8), -haven (5), -vangen (6), -terrasserne (4), -torv(et) (4), -høj (3), -dal(en) (3), -kæret (3), -hegnet (2), samt en række efterled, hvor der kun er eet eksempel på hvert i Farum. Det er: -bro, -lunden, -plads, -ly, -krogen og holm.

Omtalen af alle efterleddene er sat alfabetisk på de følgende sider.

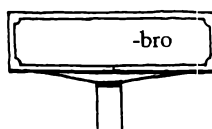
Efterleddet *Allé* er der i 11 af Farums vejnavne. Det er indlånt fra fransk i 1600-tallet og er dannet af verbet *aller* (at gå) og betydningen er "Vej eller gang mellem to rækker træer". I stednavne i Danmark kendes det først fra slutningen af 1700-tallet.

Det er ikke altid, at der er træer på alléerne. De kan være forsvundet eller måske aldrig plantet. Efterleddet kan give et mere "respektabelt" eller "salgbart" indtryk af vejen.

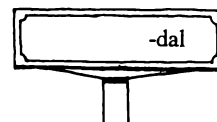

Farum har 12 veje med efterleddet *-bakken*, hvoraf de 5 hører til Søgårdens udstykning og 2, Elmebakken og Løvbakken ligger i umiddelbar nærhed.

Det er almindeligt for vejnavne, at efterleddet *-bakken* er mere populært end *-dalen*. Således også i Farum, hvor der kun er 3 *-dale*. Ordet *bakke* er oldnordisk og beslægtet med *banke* (jvf. eng. og ty. *bank*). Det er en forhøjning eller en skråning.

Efterleddet *-bro* findes kun i Farum i vejnavnet Gedebro. Det er en vej som "slår bro" mellem 2 veje: Gedevassevej og Lindegårdsvej.

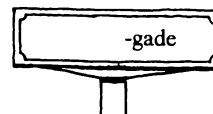

Som efterled findes *-dalen* 2 steder i Farum og *-dal* 1 sted.

Farumsødal refererer til den lille sø og lavning foran Farum-matadoren Alfred Sørensen villa, hvor Dybedalsvej (altså nu Farumsødal) var sidevej til Fiskebækvej (nu Frederiksborgvej).

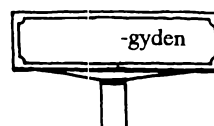
Da man også skiftede navn i den anden ende af den oprindeligt meget lange Dybedalsvej, blev Klintedalen og Brudedalen valgt.

Ordet, der betyder en landstrakt sænkning omgivet af højere terræn, er oldnordisk *dalr* (jvf. eng. *dale* og ty. *tal*).

Det oldnordiske *gata* (ty.-*gasse*) forekommer i de allerældste danske vejnavne kendt fra 1200-tallet som *gathæ*. Ordet *-gade* har to betydninger. Enten som hovedvejen gennem en landsby som vi kender det med Farum Hovedgade. Eller som vi ikke har det i Farum: en færdselsvej begrænset af to tætte husrækker.

Farum Hovedgade er den eneste *-gade*, vi har, og denne kendsgerning siger noget om byens karakter.

En *gyde* (Gytha) betyder på middelalderdansk en revne, en fordybning.

En vej med efterleddet *-gyde* er snæver, ofte også fattig.

I Farum har vi 2 *gydeveje* som er de ældgamle forbindelsesveje ud til henholdsvis Farums og Stavnsholt overdrev. Ofte var de snævre veje hegnet ind, så det blev lettere at føre kvæget til og fra overdrevet.

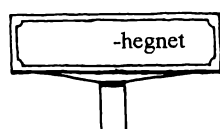
Nordvangsgyden er et navn konstrueret i

1970'erne til en del af Farums gamle gydevej, der blev skåret over af den nyanlagte Slingerupvej.

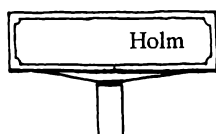

Efterleddet *-haven* har betydningen et indhegnet, mindre jordstykke og er et fællesgermansk ord, der bl.a. på oldnordisk (*hagi*) betyder græsgang. Ordet har fortrængt *abildgård*, *kålgård* og *urtegård*.

Som efterled til vejnavne dukkede det op i 1930'erne, hvor der fra centralt hold i postkredse var et vist forbehold, men 5 veje i Farum fungerer ligesom andre fint med det.

Der findes kun 2 vejnavne i Farum med efterleddet *-hegnet*, der jo i virkeligheden betyder en opsat spærring - i dyb modsætning i virkeligheden til en vejs funktion. Men *-hegnet* opfattes jo som regel venligt som en spærring af skov eller frugtræer *langs* vejen.

I stednavne er *-holm* et område omgivet af søer eller vandløb. Ofte en lille ø.

Da herregårdene i middelalderen ofte lå på forhøjninger, omgivet af sumpet terræn, blev *-holm* tidligt almindeligt i herregårdsnavne (f.eks. Hørsholm og Hillerødsholm).

Måske også derfor er det blevet Klaus Nars Holm og ikke Klaus Nars Ø!

I Nordsjælland er der 26 sammensætninger på *-holm* og de kan direkte føres tilbage til den ældre middelalder.

I gamle stednavne betyder *-høj* en gravhøj, typisk fra stenalder, bronzealder og vikingetid og næsten aldrig en naturskabt høj.

Det fællesgermanske ord (oldnordisk *haugr*) fin-

des i sin moderne form som efterled i 3 af Farums vejnavne i bebyggelsen Furesølund.

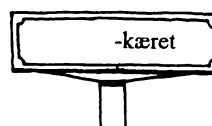
Man må sige, at efterleddet er velvalgt til dette sted, hvor arkæologer mener, der har været adskillige høje, der så i tidens løb er pløjet ned. Som det er sket med ca. 9/10 af Danmarks høje fra oldtiden!

Efterleddet *-krog(en)* er i betydningen "en mindre, kroget, blind eller afsides beliggende vej" det ældste af de såkaldt "moderne" efterled, karakteriseret ved at de egentlig har haft en anden betydning end vej.

I de gamle landsbyer brugte man efterleddet *-krogen*, og brugt i nutiden signalerer det den positive kvalitet, at her kan man bo fredeligt.

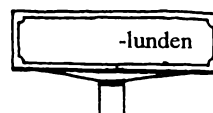
I Farum er efterleddet også brugt uden forled i vejnavnet Krogen.

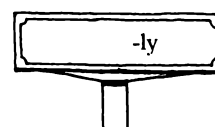
I gamle stednavne betyder *-kær* dels "sump" dels "kratskov". Den sidstnævnte betydning er muligvis den ældste. I danske marknavne i Danelagen i England bruges *ker* om eng og tørveskær.

I nyere tid betegner ordet også et egentligt vandhul, lille af størrelse, gravet eller naturligt.

På Farum landsby's gamle Nørrevang med mange kær ligger nu Toftekæret, Tuekæret, Uglekæret - og Anekæret, som er et gammelt stednavn og derfor betragtes som etleddet vej-stednavn.

Efterleddet *-lunden* er i Farum kun brugt i vejnavnet Æblelunden. Ordet *lund* betyder en lille skov og kommer af det oldnordiske *lundr*.

Efterleddet *-ly* findes i Elmely. Ordet kommer af det oldnordiske *hly*, der betyder varme, og er også beslægtet med lummer og læ.

Oprindeligt betød det oldnordiske *mork* en skov, en ødemark, eller et grænseområde (f.eks. *Danmark*).

Deraf kom den afledte betydning "rydning" for så i nyere tid at betyde et større, ubebygget areal, der ofte, men ikke nødvendigvis, anvendes til jordbrug.

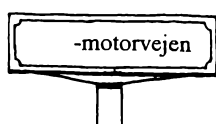
I Farum har industrikvarterets navne *-marken* som fælles efterled. Og det ubebyggede areal til rekreativt formål nord for Farum Midtpunkt har fået navnet Birkhøjmarken.

I de gamle bondesamfund for et par hundrede år siden kan mark have 3 betydninger:

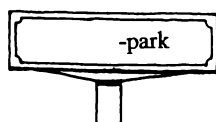
Hele en landsbys jord under et. Det man i Matrikeldirektoratet kalder f.eks. Farum By Ejerlav.

En af de tre vange (hovedmarker), som jorden var opdelt i. For Farum vedkommende: Gedevasvang, Nørrevang og Krogvadsvang.

En betegnelse på en lidt større ås, altså en underinddeling af en vang.

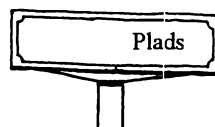
Efterleddet *-motorvejen* findes i Farum kun i vejnavnet Hillerødmotorvejen og betegner en færdselsåre, hvor man kun må færdes med motor-køretøjer, der er i stand til at køre med en af loven fastsat minimalhastighed.

Efterleddet *-park* er i Farum især knyttet til Farum Nordøst, hvor de 12 "-parker" ligger omkring de 4 "-vænger" som centrum.

Akaciepark og Sejlgårdspark i den vestlige del af Farum skulle egentlig have heddet Svenn Schmidts Kvarter og Mogens Bechgårds Kvarter efter 2 borgmestre i Farum i 1960erne. Da modstanden var stor over for disse navne, valgte man tilsidst de 2 *-park* navne.

Parc er fransk og betyder opr. anlæg, dyrehave, hvor vand spiller en væsentlig rolle.

Med Williams Plads har Farum fået sit første og indtil videre eneste vejnavn med dette efterled.

Gennem plattysk (*platse*) og tysk *platz* er ordet kommet fra latin (*platea*) og græsk (*plateia*), hvor det betyder en bred gade.

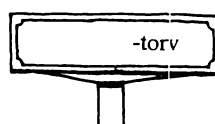
Iflg. Ordbog over det Danske Sprog er en plads et offentligt, frit henliggende, ubebygget byparti med tilstødende gader, som regel omgivet af bygninger på flere eller alle sider og ofte med stedvis beplantning, skulpturudsmykning o.lign.

Efterleddet *-terrasserne* er afledt af latin *terra* d.v.s. jord, land.

En terrasse er en flad strækning i skrånende omgivelser.

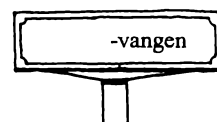
Efterleddet er valgt til Farum Midtpunkt -bebyggelsen med de mange terrasser og blokkenes skrå profiler.

Måske har men også ved navngivningen af Farum Midtpunkts fire stamveje tænkt på farven, der hedder terracotta d.v.s. farven som uglasseret, rødbrunt, brændt ler, der også minder om rust.

Ordet *torv* menes lånt fra gammelrussisk *torgu*. Det adskiller sig principielt fra en plads ved, at der drives handel fra studepladser eller faste forretninger.

De nutidige navne på torve forekommer så godt som altid med et foranstillet stednavn. Det gælder fint nok for Farum Bytorv og Farum Stations-torv, men ikke for Akacietorvet (ref. til Akaciegården) og Rådhus-torvet (ref. til Farum Rådhus).

I Farum har 6 vejnavne efterleddet *-vanger* (3 med fuglenavne der alle ligger på gården Solvangs jord og 3 med oldtidsbegreber: Dysse-, Røse- og Jætte-).

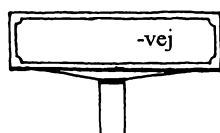
Efterleddet forekommer i Farum kun i den bestemte form selvom den hyppigste form ellers er den ubestemte *-vang*.

Ordet *vang* var på landsbyfællesskabets tid

betegnelsen på de dele (3), som landsbyens jord (hovedmarken) var opdelt i. I Farum havde vi ud over Gedevasvang, Nørrevang og Krogvadsvang også Lillevang. Det er specielt for Nordsjælland at ordet vang i en række skovnavne har den specielle betydning "indhegnet skov". Iøvrigt er Lillevang "nyt" som skovområde.

I middelalderen lå landsbyen Bothelstorp med sin mark der.

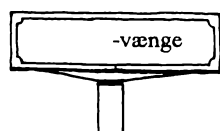
Ordet vang ser vi i betydningerne eng, mark, indhegning, fold.

Efterledet *-vej* er langt den hyppigste i Farum (63). Det er et fællesgermansk ord (oldnordisk *vegr*, engelsk: *way*, tysk: *weg*). På latin betyder *vehere* at bringe, at transportere. Ordet kendes i Danmark fra slutningen af 1600-tallet og brugtes først om en forholdsvis bred færdselsvej for kørende uden for bebyggede områder.

Derefter gik det over til at blive anvendt som gadenavne-efterled specielt i mindre byer eller i større byers forstadskvarterer.

Den kraftigt dominerende anvendelse af *-vej* som efterled må tages som en sproglig bekræftelse af Farums forstadagtige karakter.

Ordet *vænge* er beslægtet med ordet *vang*, men betegner en mindre, indhegnet (græs)mark end en *vang* og er ofte med et specielt tilhørsforhold eller med en speciel anvendelse.

Som efterled er det i Farum det hyppigst anvendte (21) af de "moderne" efterled. Brudegårdens udstykninger har dette efterled sammen med det nærliggende Stavnsholtvænge. Farum Nord-Øst har 4 *-vænger* som centrum for *-parkerne* udenom. I Farum Midt- og Nord finder vi henholdsvis 6 og 2 *-vænger*.

Kvarterer i Farum

Først på Chr. IV's tid begyndte man i Danmark at få gade- og vejnavne. Med navngivningen af Nyboders gader knæsatte kongen det princip, der er blevet meget almindeligt, at gader og veje navngives gruppevis.

Således har vi også i Farum kvarterer, hvis navne røber med enten forled eller efterled - og ofte begge dele - at de har en forbindelse.

Farum Midtpunkt

Bebyggelse med 1.624 lejligheder mellem Hille-rød motorvejen, Frederiksborgvej, Bistrupvej og Paltholmvej.

Grunden blev købt af K.A.B. 1966. Vej- og stiprojektet blev udført 1970 med 4 stamveje, hvis navne blev journalført samme år.

Forleddene er navne på 4 gamle gårde i området, og efterleddene er fælles - terrasserne (se dette efterled):

Birkhøjterasserne
Nygårdterasserne
Bybækterasserne
Paltholmterasserne

Færdiggørelse og indflytning skete i perioden 1972-75 (24 terrassehuse og 3 vestblokke).

Arkitekter: Jørn Ole Sørensen
Viggo Møller-Jensen
Tyge Arnfred

Efter mange års kamp har Blokrådet opnået at få grunden nord for Birkehøjterasserne udlagt til rekreativt formål.

Den har fået navnet "Birkhøjmarken".

Farum Nord-Øst

Enebovænge
Munkehøjvænge
Kjærbovænge
Hvilebækvænge

danner med deres grundejerforening "Farum Nord-Øst" kernen i området, som også omfatter nogle af de bebyggelser, som ligger omkring "kerneområdet".

De ligger på jord fra de 4 store gårde, kommunen købte i begyndelsen af 1960'erne. Man lånte pengene, men ønskede ved opkøbene af Paltholm, Bybæk, Ellegård, Solhøjgård og jord fra Farum Vejgård og Nygård at styre udviklingen.

Kommunen fik Anders Nyvig til at lave planen for området. Vejnavnene blev de 4 "vænger" og ellers -park som efterled. Som forled brugte man gårdnavne, som man naturligvis søgte tilladelse til at bruge hos ejere og fhv. ejere.

Vestbrogangstrøget i Farum Midtpunkt 1996 (Frode Theodorsen)

Udsigt over Farum Nord-Øst i midten af 1970erne (FAM)

Udsigt fra Solvang mod Fuglsang og markerne, der skulle blive til Fuglenavne-kvarteret, ca. 1950 (FAM)

Fuglenavne - kvarteret

ligger for de fleste vejnavnes vedkommende på gården Solvangs jord, som var nabogård til Fuglsang, hvis navn må formodes at være inspirationskilde til navnene:

Fuglevænget
Drosselvængen
Lærkevængen
Vibevængen
Uglekæret

Furesø Haveby

Birkevænget

Syrenvænget

Fyrrevænget (opr. Bøgebakken)

Rosenvænget

Hyldevænget

Tjørnevænget

Da Statens Jordlovsudvalg havde købt Brudegården i Stavnsholt i 1948, solgte de den del af jorden, der lå nærmest Farum, til Kolonihaveforbundet. Der var imidlertid for få, der var interesserede i en kolonihave på det sted, og området blev solgt til Sygekassefunktionærernes Fagforening i 1951.

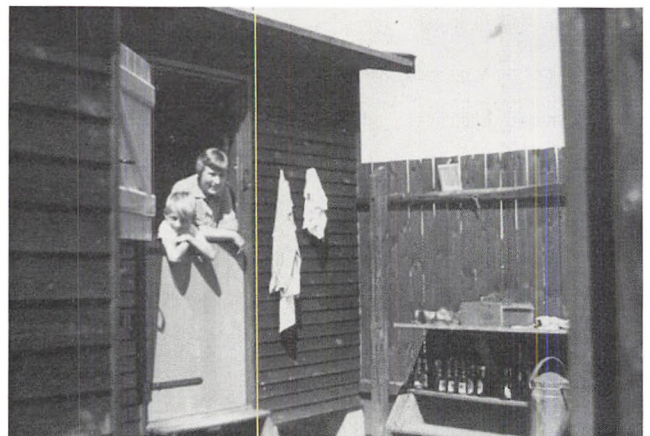
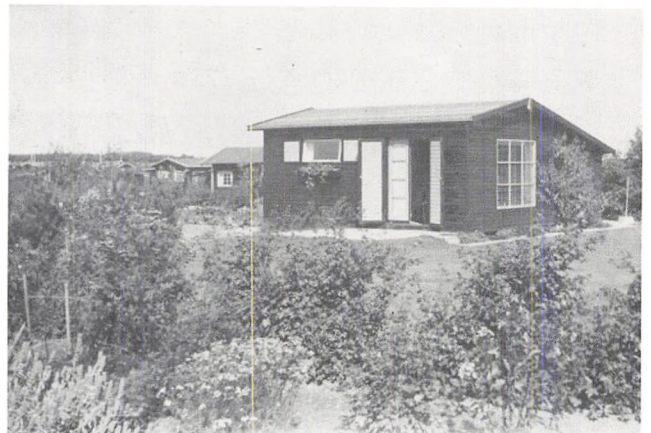
Der blev nedsat et navneudvalg i 1952, som fik godkendt vejnavnene med undtagelse af Bøgebakken (fra 1967 journalført som Fyrrevænget). Årsagen var, at Søgårdens grundejerforening fik godkendt navnet i 1951. Fra den vej, der altså ikke måtte hedde Bøgebakken, var der direkte udkørsel til Stavnsholtvej, der dengang havde grøfter på begge sider.

Den almindelige pris på en grund i Furesø Haveby i 1951 var 4000,- kr., og man havde fællesskøde til midt i 1960'erne. Vand fik man indlagt i midten af 1950'erne, elektricitet i begyndelsen af 1960'erne og kloakering i 1967. Samtidig blev grusvejene med græsfortove asfalterede, og vejføringerne blev reguleret med udmunding af stier. Fyrrevænget blev lukket mod Stavnsholtvej i forbindelse med Klintebakkens etablering i 1967.

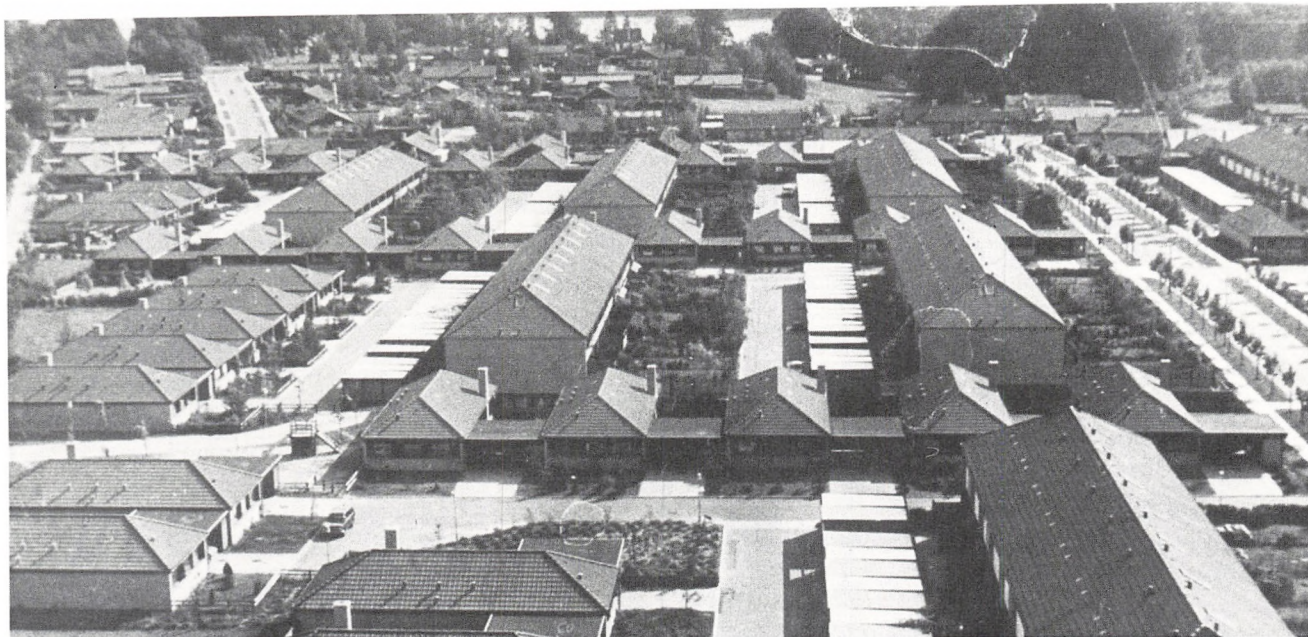
Til 1981-82 var Kolonihaveforbundets servitutter gældende vedr. hækkene, der skulle være navr, der er en busk med bredlappede blade og grønne blomster i små skærme. Den plantes ikke sjældent i haver og parker.

De senere år er de sidste sommerhuse udskiftet med helårshuse. Dog er der ét sommerhus tilbage!

Ikke så få af de nuværende huse er beboet af 2. generation i dag, hvis ikke det er 1. generation, der ejer dem.

Furesø Haveby i 1950'erne (privat fotos)

Furesølund ca. 1970 (FAM)

Furesølund

1967 Kloak- og vejprojekt.

1968 forslag om at fordelingsveje og stamveje anlægges som offentlige biveje (=almene veje) fra starten. Det får betydning for hele Farum Nord-Øst.

Kontrakt med bygherren N.S. Høm vedr. fjernvarmeforsyning til hele "Ny Farumgård"-bebyggelsen, senere kaldt "Furesølund".

(Se iøvrigt Langager Allé)

Gregersminde

Området blev udstykket i 1948 i parceller á ca. 3500 m². I 1951 blev det udlagt som yderzoneområde til Farum. Dispensation fra byudviklingsplanen til opførelse af helårshuse 1965 med bibeholdelse af de store grunde samt kloakering som forudsætning.

Området med blandet sommer- og helårsbeboelse er med kommuneplanen 1987 fastlagt til boligformål.

Industrikvarteret

Det hed i slutningen af 1950'erne "Håndværkerjorden". Det var i den sidste periode under den gamle borgmester Jespersen, hvor fornyelserne i

Farum kommune så småt satte ind. Man opfordrede til boligbyggeri ved virksomhederne og ønskede ikke at en enkelt eller flere meget store virksomheder skulle præge Farum.

1. etape var Hvedemarken, Havremarken og Rugmarken mellem Gammelgårdsvej og Bregnerødvej, hvorfra der var direkte tilkørsel.

2. etape blev en fortsættelse af Rugmarken til Bygmarken, Hørmarken og Hirsemarken.

3. etape var atter en fortsættelse af Rugmarken, dernæst Lucernemarken og inddragelse af den gamle Farum Gydevej på stykket mellem Paltholmvej og Slangerupvej i industriområdet.

4. etape blev Ryttermarken.

1. etape var i slutningen af 1950'erne.

2. etape var i 1961 - 62.

3. etape var i begyndelse af 1970'erne.

4. etape var i slutningen af 1970'erne.

Gammelgårdsvej i 1940'erne (FAM)

Nær oldtidsvejene

Dyssevangen
Jættevangen
Røsevangen

Partiel byplan 1976.

Søgården

Søgård var en af landsbyen Stavnsholts gamle, store gårde (nr. 8, matr. 12a). Den lå, hvor nu blindehjemmet "Solgaven" ligger.

Gården kan spores tilbage til 1664 (hvor den var delt i 2 halvgårde).

Samme slægt drev gården til 1839, da den barnløse enke så efter 3 ægteskaber måtte overdrage til Ole Poulsen, hvis søn Peder Olsen drev gården 1886 - 1935.

En slagtermester fra København købte derefter gården til sin søn Børge Larsen, der drev gården som gartneri og frugtplantage. Skovskrænterne langs Furesø og Højeklint blev overtaget af staten og lagt ind under "De grønne Områder", da stien fra Holte til Farum blev anlagt omkring 1940. Gården brændte 1947 og jorden blev udstykket. Ruinerne af gården lå til midt i 1960erne, hvor blindehjemmet "Solgaven" blev bygget.

Det store gamle kastanietræ på parkeringspladsen er det eneste minde om gården, der engang lå her. I 1951 får grundejerforeningen godkendt navnene:

Skovbakken

Egebakken

Kildebakken

Bøgebakken

Klintebakken

Klinterdalens og Brudedalens parceller mod syd hører også med til Søgården.

Medlemmer af grundejerforeningen har adgang til bådplads ved Furesøen.

Trevang

Sommerhusområde udstykket fra Rørmosegård og Korsbjerggård i perioden 1946 - 50.

Vejnavnene:

Mosekrogen,

Kassemosevej,

Langemosevej og

Skelmosevej

afspejler de mange moser, der var i området.

Vanddamsvej,
Højgårdsvej,
Korsbjergvej og
Trevangsvej

afspejler områdets 4 gårde, hvoraf Trevangsgården, der lå inde i nuværende kaserneområde, er forsvundet.

Lokalplan 1979.

Farum kommune ønsker at inddrage området i byzone. Dette ønske er med i Frederiksborg Amts regionplan, som venter (efterår 1997) på, om miljøministeren godkender planen.

En "nybygger"
på Korsbjergvej 1951
(privat foto)

Så er huset færdigt! (privat foto)

Årtidsnavnene

Forårsvej

Sommervej

Løvfaldsvej

ligger øst for Stavnsholt landsby.

Vejnavne i Farum

- ordnet alfabetisk

For de enkelte veje er anført, hvornår deres navn er journalført. Før Farums samarbejde med Gadenavneudvalget bliver etableret i 1961-62 er det meget utilstrækkelige oplysninger, der findes i vejprotokollerne, selvom der var lov fra 1926, om vejnavnenens offentlige godkendelse. D.v.s. at veje der er etableret i perioden fra århundredskiftet til ca. 1960 kan stå journalført 1961-62 og i virkeligheden være meget ældre, hvilket vil fremgå af teksten iøvrigt.

For de enkelte veje er også beskrevet beliggenhed og den aktuelle vejstatus. De allerfleste veje er kommuneveje i dag, men det har de langt fra altid været. Først ved de store udstykninger i Farum Nord-Øst i slutningen af 1960'erne begyndte man at anlægge nye veje som kommuneveje fra starten. Det var bl.a. en konsekvens af mange og besværlige forhandlinger mellem grundejerforeninger og kommunen om anerkendelse som kommunevej, hvor man krævede en vis standard bl.a. asfalt og fliser på fortovene.

Der er også for hver enkelt vej anført hvilket ejerlav og gårds jord vejen er anlagt på samt nutidig grundejerforening. Nogle træk af vejens historie og hvad vejnavnet refererer til er også kommet med.

Iøvrigt henvises til afsnittene om forled og efterled.

Akaciepark

Bygget 1988 for enden af Paltholmvej. Lillevangsgården ligger et par hundrede meter mod vest. Kommunal fællesvej journalført 1990.

Har fået navn efter Akaciegården (se denne) skønt bebyggelsen ligger på den yderste del af Solvangs marker, og dele af Lillevangsgårdens jord.

Har 12 handicapvenlige boliger samt både andels- og almennyttige boliger.

Forud for navngivningen var gået megen diskussion, da man først ønskede at give denne bebyggelse og Sejlgårdspark navn efter 2 fhv. borgmestre i Farum. (Svenn Schmidt og Mogens Bechgård).

Da man anlagde Akacieparken og Sejlgårdspark gravede arkæologer i området og fandt stolpehuller og affaldsgruber fra bronzealderen - også fra en tidlig jernalderbebyggelse.

Vedr. navnet, se Akaciegården.

Farum By Ejerlav, Lillevangsgård og Solvang.

Akacietorvet

Bygget 1977 på stedet hvor Akaciegården havde ligget på Hovedgadens nordlige side.

Kommunevej.

Vedr. navnet, se Akaciegård.

Farum By Ejerlav. Akaciegården

Alfred Sørensenvej

Fra Farum Hovedgade til Gustav Webersvej.

Her ved "Bybakkens" top var afgrænsningen mod øst for landbysamfundet Farum.

Indtil 1961 omfattede vejens navn også en del af nuværende Gustav Webersvej mod vest.

Vedr. navn, se Alfred Sørensen.

Farumgårds Ejerlav.

Parkeringspladsen på hjørnet af Hovedgaden hører til dog Farum By Ejerlav.

Anekæret

Planlagt 1960 opr. helt fra Farum Hovedgade til Ryttergårdsvej. Journalført privat fællesvej 1965. Kommunevej 1972.

Navnet godkendt 1964 sammen med Bastholmen og Tuekæret. Fortsættelsen af vejnavnet nordpå fra Tuekæret til Ryttergårdsvej godkendt 1965. Syd for Nordtoftevej fik vejen et andet navn, Uglekæret.

Kommunen anlægger Anestien i forlængelse af Tuekæret til Lillevangsvej over for Horsebakken 1970.

Navnet er et gammelt lokalt stednavn ligesom Bastholmen er det.

Farum By Ejerlav, Akaciegården.

Grundejerforening "Anekæret".

Bastholmen

Planlagt 1960 opr. fra Anekæret til Ryttergårdsvej. I stedet for vejens drejning fra Anekæret blev vejen anlagt fra Nordtoftevej.

Vejens navn godkendes i 1964 sammen med Tuekæret og Anekæret.

Først privat fællesvej. Kommunevej 1968.
Fra Nordtoftevej til Ryttergårdsvej.

Anekæret og Bastholmen er gamle lokale stednavne i et område med mange små kær. Og en holm med træer, hvoraf der har kunne udvindes bast.

Farum By Ejerlav, Fuglsang.
Grundejerforening "Bastholmen".

Bavnebjergspark

Vest for Borgmester Jespersens Vej og øst for Ringstien.

Nord for Bybækpark (Bavnebjergstien).
Syd for Lyngholmpark (Stenvadstien).
Offentlig fællesvej.

Se Bavnebjerggård, vedr. navnet.
Farum By Ejerlav. Bybækgård.
Grundejerforening "Bavnebjergspark".

Birkevænget

Fra Tjørnevænget til Klintebakken. Journalført offentlig fællesvej 1961. Nu kommunevej.

Se under kvarteret "Furesø Haveby".

Havebyens 6 veje har forled efter blomster og træer: birk, tjørn, fyr, hylde, rose og syren. Efterledet -vænget er også fælles for Havebyens 6 veje.

Stavnsholt By Ejerlav, Brudegården.
"Furesø Haveby" grundejerforening.

Birkhøjterrasserne

Den nordligste af Farum Midtpunkts 4 stamvejs-terrasser. Navnet journalført 1970 og godkendt af byråd 1971 sammen med de øvrige 3 terrasser i Farum Midtpunkt. Privat fællesvej.

Hvor Birkhøjmarken ligger, gik skellet mellem Farumgårds Overdrev og lodden, der hører til Farum By Ejerlav, og opr. var Nordtofts, men som blev handlet en del i 1800-tallet. Nordtoft købte tilbage i 1871 for derefter igen at sælge. Denne gang til den lille fæstegård Birkhøj, der lå på Farumgård Overdrev nord for den nuværende Bistrupvej.

Vedr. navnet, se også gården Birkhøj og efterledet -terrasserne.

Farum By Ejerlav. Nordtoft.
"Blokrådet" afdelingsbestyrelse.

Bistrupvej

Fra Birkerød (Søndervangen) til Frederiksborgvej, hvor vejen fortsætter som Slangstrupvej.

Fra den nye vejføring fra 1975, begyndende i Farum kommune ved Bistrup planteskole, er vejen anlagt tværs over det yderste af Stavnsholtgårdens jorde. Fra svinget ved planteskolen er det i rækkefølge: Kjeldsholm, Damgård, Kærgård, Rendebækgård, Brudegårds skovlod, Hvilebækgård (ved nuv. lysregulerede kryds), Furesøgård og Brudegårds overdrevslod for så ved Hillerød-motorvejen at fortsætte på Farumgårds overdrev. 2 tunneler er der under denne vej, der er *amtsvej*.

Bistrup er i 1277 nævnt som Biscopsthorp d.v.s. "Den af bispen ejede udflytterbebyggelse". Der findes nogle tusinde bynavne i Danmark, der oprindeligt har haft efterledet -torp, som så for adskilliges vedkommende er blevet omdannet eller afslebet til -trup, -drup, -rup, -torp og -terp.

Som regel er det mindre byer, der er opslået som datterby på en hovedbys mark, og de er så godt som udelukkende sammensatte med personnavne eller som her - og mange andre Bistrup'er - med ordet biskop d.v.s. kirkejet jord.

Stavnsholt By Ejerlav og Farumgårds Ejerlav.

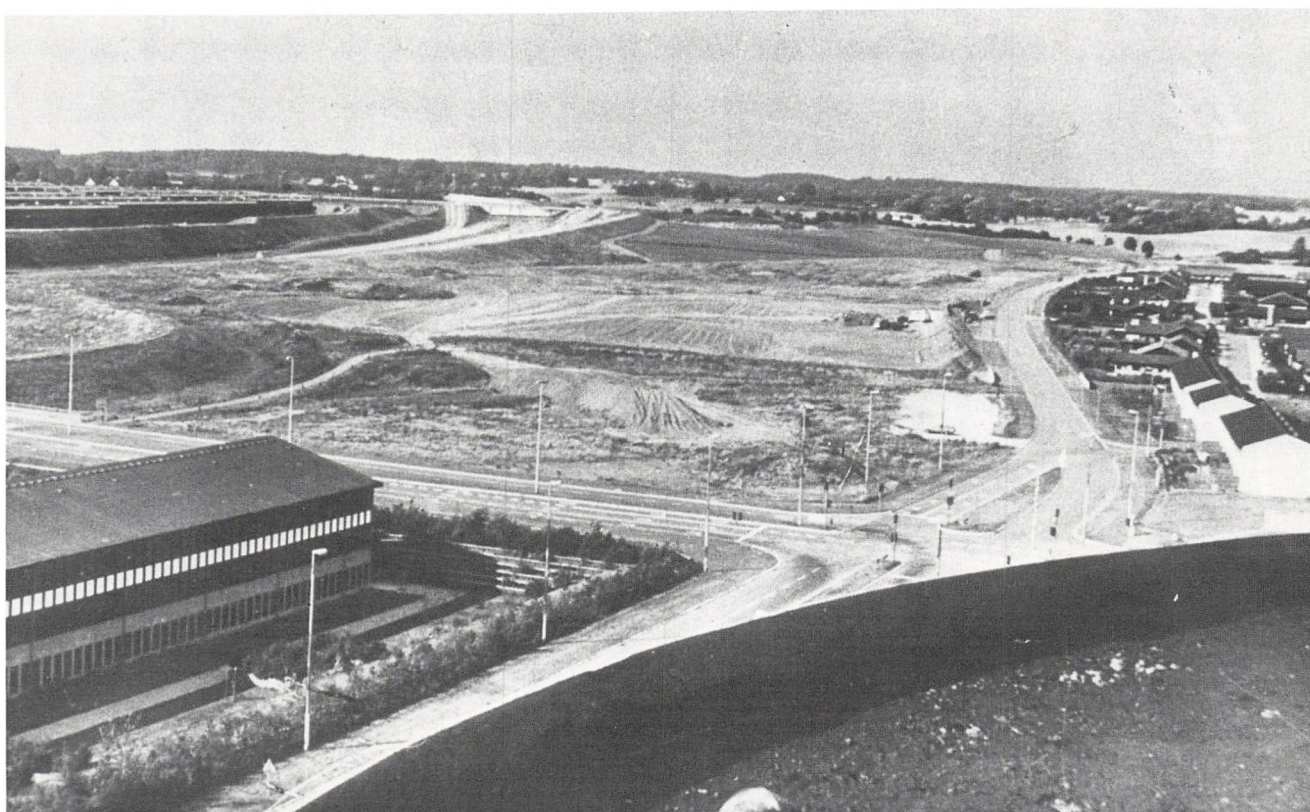
Borgmester Jespersens Vej

Anlagt og journalført 1970.
Fra Stavnsholt til Nygårdspark og Fuglsangpark.
Kommunevej.

Vejen må ikke have direkte adgang for kørende, gående eller anden færdsel fra de tilstødende ejendomme.

Vedr. navnet, se Borgmester Jespersen.

Ligger på skellet mellem Farum By Ejerlav og Stavnsholt By Ejerlav.

Borgmester Jespersens Vej i begyndelse af 1970'erne (FAM)

Sti mellem blokkene i Farum Midtpunkt (Ole Foss foto)

Boserupvej

Fra Vitus Berings Vej med 2 stier der fører ned til Furesøen. Kommunevej.

Bebyggelsen er både med ældre og nye huse, der alle er placeret med henblik på den bedst mulige søudsigt.

Opr. gik vejen helt oppe fra Stavnholtvej.
Vedr. navnet, se Boserup.

Farumgård ejerlav.
Grundejerforening "Furesøhøj".

Brede Enge

Fra Hestetangsvej til Farum Lillevang.
Privat fællesvej.

Navnet godkendt 1963 af Gadenavneudvalg og byråd efter at Brede Engvej var forkastet.

Enghavehus blev i 1880'erne samlet af 4 Brede-engslodder og efter 1. verdenskrig oprettedes et statshusmandsbrug.
Området er engområde nær Mølleådalene.

Farum By Ejerlav.

Bregnerød Byvej ud for kroen og Gammel Høveltevej tv. 1997

Bregnerød Byvej

Kommunevej. Fra Høveltsvangsvej ved Bregnerød kro og Frederiksminde til Hillerød motorvejen, hvor den ender blindt, dog med gå/cyklemulighed til Stavnholt Gydevej og Bregnerødstien, hvor der ligger en lille fælles grønning på hver side af stien.

Del af den opr. gamle landevej, der fra 1500-tallet har ført til Frederiksborg slot fra København.

Navnet Bregnerød forekommer 1370-80 som Bræghenruth og betyder "Rydningen mellem bregnerne" (se Bregnerød).

Indtil det nye navn blev journalført 1979 hed den Bregnerød Byvej. Kommunen etablerede den store parkeringsplads over for kroen 1967.

I midten af 1970'erne fik Bregnerød et dybt sår. Den nye Hillerød motorvej skar byen, der lå langs landevejen midt over, så den sydlige del blev Gammel Bregnerødvej og den nordlige del Bregnerød Byvej. Lige siden har både private, byråd og administration været ret bevidste m.h.t. at prøve at rette op og skabe nye værdier i dette bysamfund, så det sker med respekt for den gamle landsby.

Bregnerød Bylav på begge sider af vejen fra nr. 1 - 11 (incl.).

Resten af vejen er de lige numre Bregnerød bylav, de ulige nr. Stavnholt By Ejerlav. Her på Stavnholts jord blev der udlagt husmandssteder og bygget forskole for begge bysamfund.

Bromosevej

Fra Høveltsvangsvej ind i Lille Ravnsholt Skov, hvor vejen ender blindt ved Hillerød motorvejen. Farum/Allerød kommunegrænse ved skovbrynet. Kommunevej.

Vejen er en del af den gamle landevej til Vassingerød (Nævnes 1285 som Vassingruth, der må tydes som "Rydningen hvor der er vanddamp" d.v.s. mosetåge).

Mellem Flagsøhus og Midtervej i Ravnsholt skov lå "Lille Dæmnings Mose" og "Bro Mose". Disse 2 navne styrker formodningen om, at vejføringen i oldtid og middelalder er fortsat herfra vest om Farum sø. Bro Mose har givet vejen her navn. Ravnsholt skov.

Brudedalen

Vejnavn godkendt 1967. Fra Skovbakken til Klintebakken, hvor fortsættelsen af vejen får navnet Klintedalene, (se denne). Kommunevej med private fællesveje.

Opr. Dybedalsvej (se også Klintedalene).
Forled: se Brudegård.

Spærring mellem Brudedalen og Klintedalen 1968.
Vejnumre *fra* Skovbakken (østlige del).

Stavnsholt By Ejerlav.
Vejen følger det gamle markskel mellem Søgården (ulige numre) og Brudegården (lige numre).
Grundejerforeninger: Søgården og Brudegården.

Brudevænget

Vejnavn godkendt 1967. Stamvej fra Skovbakken med stikveje, der alle er private fællesveje. Forbindelse for gående og cyklende til Brudestien.

Vedr. navnet, se Brudegården.

Stavnsholt bylav, Brudegården.
"Brudegården" grundejerforening.

Bybækpark

Vest for Borgmester Jespersens Vej og øst for Ringstien.
Nord for Paltholmpark (Bybækstien).
Syd for Bavnebjergpark (Bavnebjærgsstien).

Privat fællesvej.

Den første af de 3 bebyggelser med Johan Christensen huse på stribe. De 2 næste var Bavnebjergspark og Stenvadpark.

Vedr. navn, se gården Bybæk.
Farum By Ejerlav. Bybækgård.

Bybækterrasserne

Navn godkendt 1971 sammen med de øvrige 3 stamvejsterrasser i Farum Midtpunkt. Terrassen ligger mellem Paltholmterrasserne imod syd og Nygårdterrasserne mod nord. Privat fællesvej.

Vedr. forled: se gården Bybæk.
Vedr. efterled: se -terrasserne.

Farum By Ejerlav. Nygårds og Bybæks jord.
"Blokrådet" afdelingsbestyrelse.

Bygmarken

Vej mellem Rugmarken og Hørmarken i den nordlige del af industrikvarteret.
Navnet journalført 1961. Kommunevej.

Industrikvarterets 1. etape omfattede Hvedemarken og Rugmarken med indkørsel direkte fra Bregnerødvej, og med Havremarken som "indre" forbindelsesvej. Den vestlig afgrænsning var Gammelgårdsvej. Bygmarken hører til 2. etape.

7 af industrikvarterets 8 veje har navn efter afgrøder. De 4 kornsorter samt hirse, lucerne og hør. Den senest etablerede vej hedder Ryttermarken.

Efterleddet -marken er fælles.
Farum By Ejerlav. Gammelgård.

Bøgebakken

Nord/sydgående vej mellem Klintedalen og Skovbakken. Journalført navn 1958. Kommunevej.

Vejen blev anlagt i en forlængelse af "Furesø Haveby's" Bøgebakken, der senere kom til at hedde Fyrrevænget. Derfor har vejen høje numre. Hele vejen havde førhen direkte ind/udkørsel ved Stavnsholtvej.

Forleddet Bøge- blev fulgt op i udstykningen med en vej, der fik forleddet Ege-.
Efterleddet -bakken blev valgt ens til hele udstykningen.

Stavnsholt By Ejerlav.
Søgårdens grundejerforening.

Damgårdsvvej

Vejen ligger i Birkerød kommune og går fra Bistrupvej til Plantagevej.
Enkelte parceller hører dog til Farum kommune (13 A+B+49).

Vejens navn refererer ikke, som man skulle tro, til Damgård, hvis stuehus ligger bag Bistrup Planteskole midt i den permanente "campingvogn-by".

Det er en murermester Damgaard som byggede en del huse på vejen, der har lagt navn til. Privat boede han i villa "Pynten" direkte ved Furesøen, som han også byggede (Løvfaldsvej 16-18).

Stavnsholt By Ejerlav.

Dorthesvej

Vejen fører fra Frederiksborgvej (førhen Fiskebækvej) til Perle Allé. Ved oprettelsen af udstykningsselskabet "Farumgård" i 1906 byggedes her på en af Farums ældste veje.

Privat fællesvej.

Matr. nr. 2 af Farumgård kaldet "Mølleholm" havde været fæstet bort længe og fik derfor særskilt matrikelnummer. Området er i dag Dorthesvej, Furesøvej og Perle Allé. Der har sikkert meget tidligt været bygget på lodden (jvf. Dorthes hus på vejen) - for ikke at tale om færdene her i stenalderen. Fæstere langt tilbage i tiden skal også have haft en god fortjeneste ved at leje ud til sommergæster i området.

Istandsættelse i forbindelse med motorvejsbroen 1972 af Københavns Amt Motorvejskontor, hvor rester af gamle skinner fra amfibiebådens tid var tilbage ved vejen (se nedenfor) og blev fjernet.

Da bådarten 1894 var etableret på Lyngby Sø, Bagsværd Sø og Furesøen fremkom ønsket om også at sejle til Farum Sø, men landtangen ved Fiskebæk forhindrede passagen. Derfor købte "A/S Bådarten Lyngby-Farum" i 1895 en dampbåd af jern, som foruden skrue var forsynet med 4 hjul, hvor dampmaskinen kunne trække det forreste hjulpar. Når båden nåede til land, kunne den ved egen kraft køre op på et par skinner og hen over landtangen til søen på den modsatte side.

Denne båd, "Svanen" var en verdenssensation, som dog ikke i længden blev nogen succes. Den var bygget 1891 i Sverige, og når den kørte på land eller ned i vandet, sprøjtede det kraftigt fra skruen, havde man også opdaget der.

Interesse fra både kejserinde Dagmar, kong Georg af Grækenland og prins Edward af Wales ændrede ikke den kendsgerning, at sejladsen over land havde flere tilskuere end passagerer.

Bådarten indstillede i 1899 sejladsen på Farum Sø. Skinnerne blev dog liggende et par år, indtil en lodsejer, Dorthé Nielsen, i 1902 bad om at få dem fjernet, og i 1904 ophævedes aftalen med Dorthé Nielsen om færdsel på hendes grund. Hendes hus der lå først på vejen er revet ned og et nyere opført (nr. 2).

(se billede side 73).

Farumgård ejerlav.
"Fiskebæk" grundejerforening.

Dr. Mundtsvej 1997

Dr. Mundts Vej

Fra Farumgårds Allé ved jernbanen til O. B. Muusvej, hvor den med trin ender blindt for kørsel. Privat fællesvej.

1907 købte læge C. Mundt som en af de første et parcel og byggede hus på nr. 1. De to røde træhuse, nr. 3 og 5, er opført 1920 af tømremester Thygesen, Frederiksberg, hvis ældste datter havde tuberkulose og blev tilrådet sol og frisk luft i Farum.

Mellem vejen og Skovvængets Allé ligger Engen og Mosen, hvor der var tørveskær under verdenskrigene. Mosearealet blev foreslået opfyldt 1967. Området er nu sprunget i skov.

Vedr. navnet, se Dr. Mundt.
Farumgårds Ejerlav.

Drosselvangen

Vej mellem Solvænget mod syd og Nordtoftevej mod nord. Journalført navn 1962 samtidig med Lærkevangen og Vibevangen.
Kommunevej 1968.

Forleddet Drossel- danner sammen med Lærke-, Vibe-, Ugle- og Fugle- fuglekvarteret i Farum.

Navnene er sikkert inspireret af den nærliggende gård, Fuglsang, der nu er fritidshjem.

Farum By Ejerlav. Solvang.
"Solvang Syd" grundejerforening.

Duemossepark

Bebyggelse på østsiden af Solhøjgårdsvej. Mod syd Solhøjpark (Hesselbækstien).

Mod nord Hesselbækpark (Enebstien). Journalført navn 1993 efter at Duemossevænge blev forkastet. Privat fællesvej.

På en del af grunden lå en frugtplantage plantet af Svend Rasmussen, Solhøjgård.

Se Duemossegård vdr. navnet.

Stavnsholt By Ejerlav. Solhøjgård og Furesøgård.

Dybedalsvej i 1950'erne (FAM)

Dybedalsvej

Navnet journalført 1958. Oprindeligt fra Frederiksborgvej og østpå til Skovbakken ved Stavnsholt, dog med en spærring ml. Farumgårds og Stavnsholt Ejerlav. Stavnsholt-delen blev til Klintedalen og Brudedalen 1967.

I begyndelsen af 70'erne skåret over i den anden ende af Hillerød motorvejen (se Farumsødal.) Kommunevej 1963 med fordelingsveje, der er private fællesveje.

Amtet foreslog 1944, at hele vejen blev inddraget under de grønne stier.

Grundejerforeningen disponerer over fællesarealet nord for Nattergalelunden. Det er et fladt, bymæssigt areal, der efter nærmere bestemmelse kan bebygges til institutions- og fritidsforemål.

Navnet mangler i virkeligheden et -n- i sit navn, da det refererer til Dybedalsrenden i Nørreskoven. Se Ole Dybendal.

Farumgårds Ejerlav.

Grundejerforening "Furesøhøj".

Dyssevangen

Navnet godkendes af Gadenavneudvalget og Kommunalbestyrelsen 1967. Bebyggelsen ligger nord for Bastholmen og ud til nordsiden af Ryttergårdsvej.

1970 spærrebomme på gangstien.

1972 plantning af træer langs stamvejen.

Ca. 1980 udvidelse med 7 huse langs stamvejen.

Forleddet var naturligt at vælge, da der har været mange dysser på Farums jorde.

Farum By Ejerlav. Fuglsang.

Grundejerforening "Nordvangspark" og grundejerforening "Dyssebo".

Egebakken

Fra Klintedalen til Skovbakken, hvor der overfor vejen fører en sti til Furesøstien. Navnet journalført 1958. Partiel byplan 1963.

Forleddet Ege- valgt fordi man havde en Bøge-. Efterleddet blev valgt ens til hele udstykningen på Søgårdens jord.

Stavnsholt Ejerlav, Søgården.

Grundejerforening "Søgården".

Ellegårdspark

Navnet journalført 1970. Del af Farum Nord-Øst, der efter byggemodning solgtes af kommunen til et privat firma, der opførte kædehuse. Privat stamvej fra Solhøjgårdsvej.

3/4 af bebyggelsen ligger på jord fra Ellegården, 1/4 på jord fra Farum Vejgård.

Se Ellegården vedr. navnet.

Stavnsholt By Ejerlav.

Grundejerforening "Ellegårdspark".

Elmebakken

Blind vej fra Vitus Berings Vej. Vejnavn godkendt 1969. Privat fællesvej.

Vejen er, sammen med området omkring den fra en samlet udstykning sidst i 60'erne, bebygget med store individuelt opførte parcelhuse.

Elmebakken og parallelvejen Løvbakken "matcher" den nærliggende Søgårdsudstyknings vejnavne med Bøge-, Ege- og Skov- som forled og -bakke som efterled.

Farumgårds Ejerlav.
Grundejerforening "Furesøhøj".

Elmely 1993 (FAM)

Elmely

Journalført navn 1992. Byggeri fra 1992 på hjørnet af Farum Hovedgade og Ryttergårdsvej på den såkaldte "Granly-grund" og en del af sportspladsen til den nedlagte Paltholmskole.

Privat fællesvej.

Bebyggelsen og park ligger på de tre gamle gårde Nygårds, Paltholms og Bybæks jorde.

60 boliger + 30 ældreboliger fra 1993 ligger tilpasset en park, anlagt på den øvrige del af den gamle sportsplads. I september 1997 blev parken med Bjørn Nørgårds pavillon og en nyanlagt Piet Hein-labyrint og skulptur navngivet "Kumbelhaven".

Omkring sportspladsen stod engang flere store elmetræer, som bebyggelsen har fået navn efter.

Farum By Ejerlav. Nygård, Bybæk og Paltholm.

Enebovænge

Byggemodning 1968 med efterfølgende salg i enkelt-parceller 1969-71.

Kommunen ejede jorden, der var opkøbt fra Solhøjgård (se denne).

Kommunevej, der udgår fra Solhøjgårdsvej.

Navnet journalført 1970.

Bebyggelsen har blanding af 1 og 1 1/2 etages boliger.

Se Enebogård vdr. navnet.

Stavnsholt By Ejerlav.

"Farum Nord-øst" grundejerforening.

Enghavevej

Navnet journalført 1962. Vejen fører fra Bistrupvej (den gamle del) langs skellet mellem Stavnsholtbøndernes Enghavelodder og Lillevangslodder. Disse lodder blev brugt til tørvegravning, græsning for kvæget og frugtplantager. I dag ender vejen ved Løvfaldsvej, der opr. hed Stavnsholt Lillevangsvej.

Privat fællesvej.

Vejen er i dag præget af den nærliggende Bistrup Planteskole. Der ligger en udflyttergård "Østerled" ved vejen. Den er samlet af en del smålodder og bygget 1876. Siden 1. verdenskrig har den tilhørt byboere som lystgård.

Navn efter Enghavelodderne. Engene var meget væsentlige for de gamle landsbysamfunds landbrug.

Stavnsholt By Ejerlav.

Engtoftevej

Vej fra Farum Gydevej til Kærvej. Journalført navn 1961 sammen med Kærvej. Kommunevej.

En toft betyder i de gammeldanske landskabslove en - sommetider indhegnet - jordparcel, der er udskilt af fællesskabet. Derfor et velvalgt navn til et stykke bondejord, der tilhørte Farumgård. Murermester Winckler-Hansen opførte de fleste af vejens huse i 1950'erne.

Farum By Ejerlav.

Særskilt matrikel (17) til Farumgård.

Grundejerforening "Engkær".

Amfibiebaaden "Svanen" på vej over landtangen mellem Furesøen og Farum Sø (se Dorthesvej) (FAM).

Farum Bytorv før overdækningen (FAM)

Farum Bytorv

Indkøbscenter mellem Paltholmvej og Stavns-holtvej, Kulturcentret og Hillerød motorvej.
Journalført navn 1976.
Privat fællesvej.

Efter at planen om et storcenter havde lidt skib-
brud ved en folkeafstemning 1974, indviedes
Farum Bytorv april 1977. Senere udvidelser og en
overdækning i 1993.

Et torv tillægges 2 væsentlige kvaliteter: Det er et
nærområdes vigtigste plads, og det adskiller sig
fra en plads ved, at der altid drives handel fra
stadepladser eller faste forretninger.
I vor tid forekommer som regel et foranstillet sted-
navn, der viser hvilket område, et torv betjener.

Farum By Ejerlav. Paltholm.

Farum Gydevej 43 i midten af 1950'erne (FAM)

Farum Gydevej

Kommunevej med journalført navn 1962. Vejen
udgår fra Farum Hovedgade og er en af Farums
allerældste. Oprindeligt førte den til Farum Over-
drev, helt ud til det nuværende kaserneområde.

I dag fører vejen fra parcelhuskvarter over i
industri kvarter mellem Paltholmvej og Slange-
rupvej, hvor den ender blindt. Denne spærring
etableredes ved bygningen af amtslande vejen
1972-73 og vakte naturligvis stor utilfredshed hos
grundejerne på den gamle overdrevs jord nord for
lande vejen.

“Vejbump” 1989.

Fortidens Farum Gydevej fortsatte ad nuværen-
de Nordvangsgyden og Trevangsvejens ældre

del mod vest. Før landboreformerne for 200 år
siden drev man kvæget til/fra græsning på over-
drevet ad denne vej, og i 1800-tallet, da over-
drevsgårdene blev etableret, var det en vigtig for-
bindelsesvej til Farum by.

Alle vigtige meddelelser og opslag blev *sømmet*
på det store træ, der stod i vejtrekanten Gyde-
vej/Hovedgaden, hvor nu står en nyere spidsløn.
Her var et vigtigt knudepunkt for landsbysam-
fundets trafik.

En gyde betyder på middelalderdansk en rev-
ne, en fordybning. En gydevej er en smal vej, ofte
med hegn på begge sider, så kvæget kunne dri-
ves ud på overdrevet.

Farum By Ejerlav.

Det farlige kryds Ryttergårdsvej - Farum Gydevej (43) 1997

Farum Hovedgade

Fra “Korsvejskrydset” i øst til Lillevangsvej i vest.
En af Farums ældgamle landeveje.

Overdrages af Frederiksborg Amt til Farum Kom-
mune 1960.

Første fodgængerovergange (ved Kålundsvej og
ved Farum Gydevej) 1962. De første stopforbud i
1962. 1964 anbefaling af at “Hovedgaden” benæv-
nes “Farum Hovedgade”. Udvidelse på strækning-
en Ryttergårdsvej/Korsvejskrydset 1966. Stop-
forbud i begrænsede tidsintervaller 1967.

Trafikkonsulent Anders Nyvig orienterer om
mulighederne for gennem en trafikanalyse at
skabe grundlag for en trafikomlægning i “den
indre by” 1967.

Opsætning af flagallé bliver en kommunal opgave
i 1968 i stedet for Borger- og Grundejerforenin-
gens.

Hovedgaden ca. 1920. Kroens rejsestald th. (FAM)

Hovedgaden med lokomotivremise tv. og "Granly" th. (FAM)

Hovedgaden (ved nuværende Kontorforsyning og Aldi) 1938 (FAM)

Villa "Høst" over for nuv. Bdr. Ox, nedrives 1969, og arealet får ny beplantning og grussti til Stationsvej.

1970 viser Landbohøjskolens analyse af saltindhold i bark og blade på "Majtræet" sig at være ret højt i modsætning til tidligere analyser.

1971 drøftes lukning af gaden for gennemkørende tung trafik.

1972 lysregulering af krydset ved Ryttergårdsvej og Jernbanevej.

Samme år forslag om plakatsøjle på den såkaldte "Granlygrund", da ny opslagsmulighed er nødvendig i stedet for på det gamle træ Hovedgaden/Farum Gydevej, der er blevet for beskadiget af søm og tegnestifter.

Lokalplan 1986. Omfattende renovering med stor indvielse af 1. etape (torvedannelserne) i december 1988. 1989-91 udføres 2. etape og 1993 laves rundkørselen, som året efter får navnet Williams Plads.

Trafik i begge retninger bibeholdt på bekostning af ikke helt tilfredsstillende forhold for cyklister visse steder.

Majtræet, som man mener, er plantet 1734, var i mange år Danmarks største og smukkeste bylind. Både H.C. Andersen og Georg Brandes har nævnt den i deres forfatterskaber. I 1988 knækkede den - måske var det lindormen, der ifølge sagnet er indmanet i træet, der ville ud og lave ulykker!

Nu skyder det fra den gamle stamme igen, men for en sikkerheds skyld har man plantet en ny lind ved siden af.

Byen har alt i alt fået en smukkere og mere grøn hovedgade end før med små torve, pladser og træer. Man kunne dog ønske sig en facaderenovering af forretningerne ned ad Hovedgaden, så glemte bygningsdetaljer kunne komme frem. (Jvf. Peter Olesen i Farum 1997).

Den største plads, Williams, danner hvert år i juni måned ramme om studenternes dans efter translokation på Marie Kruses skole.

Farum By Ejerlav.

Farum Stationstov
(se også "Williams Plads")

Journalført navn 1992. Privat fællesvej.

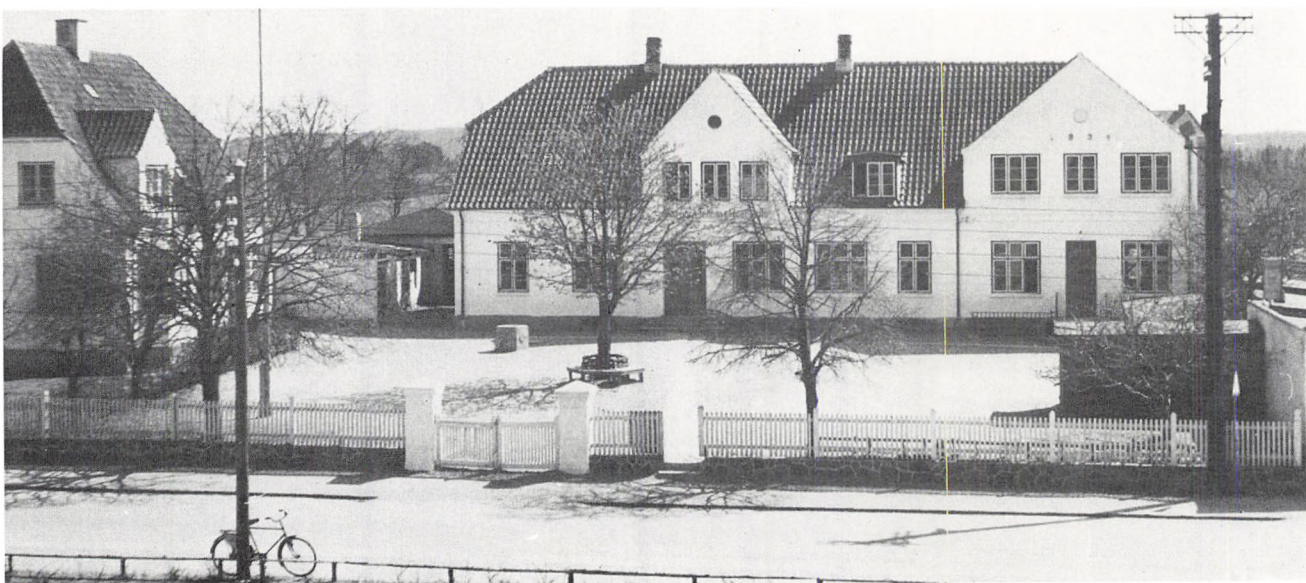
Byggeriet fra 1993 ligger i området mellem Stationen og Frederiksborgvej langs Farum Hovedgade, samt på grundstykket vest og nord for stationen. Det danner en helhed, en "port" til Farum sammen med bebyggelsen Elmely, og så sluses man via "Kumbelhaven" til rådhus, kulturcenter og bytorv.

Umiddelbart øst for stationen lå skolebygningen opført 1912 for "Farum Mellem- og Realskole".

1971 blev denne skole fusioneret med Marie Kruses skole, og et års tid var bygningen "Lilleskole". Dette navn blev hængende indtil nedrivningen af bygningerne i 1993.

Vedr. efterleddet -torv, se efterled og Farum Bytorv.

Farumgårds Ejerlav og Farum By Ejerlav (nord for stationen).

Farum Mellem- og Realskole også kaldet "Lilleskolen" (FAM)

Farumsødal

Vejnavn godkendt 1967. Bebyggelsen på nordsiden af søen færdiggjort 1971 af boligselskab "Farumsødal". Solgtes imidlertid med det samme som ejerboliger.

Sidevej til Frederiksborgvej der ender blindt for kørsel. Gangbro over Hillerødmotorvejen, hvorefter den fortsætter som Dybedalsvej, der var vejens oprindelige navn. Længere tilbage i tid var den en fortsættelse af Farumgårds Allé ud til gårdens marker.

Hele området incl. søen med villaen på den nordlige side tilhørte Farums udstykning-matador, etatsråd Alfred Sørensen indtil hans død 1927.

Farumgård ejerlav.

"Farumsødal" grundejerforening.

Farumgårds Allé 1997

Farumgårds Allé

Journalført navn 1961. Fra Farumgårds røde port, gennem gårdens lille skov (privat fællesvej), videre til jernbanen for her at fortsætte som asfalteret sti (hvor motorkørsel er tilladt) til anløbsbroen for Klaus Nars Holm (kommunevej).

Lindetræer i alléen nærmest Farumgård. Dernæst kastanietræer som allétræer ved villabebyggelsen.

Før 1973 fortsatte vejen over jernbanesporene mod Farumsødal (dengang Dybedalsvej).

Alléen har i århundreder været vejen til og fra Farumgård for gæster (indkørsel ved Fiskebækvej nuv. Frederiksborgvej) og for landarbejdere (Farumgårds jord strakte sig til Stavnsholts jorder).

Se Farumgård.

Farumgård ejerlav.

Fensmarks Alle

Efter at et udstyknings aktieselskab i 1906 havde købt Farumgårds jord, anlagdes vejen som en af de første fra Stavnsholtvej og sydpå til byggematadoren Alfred Sørensen ejendom.

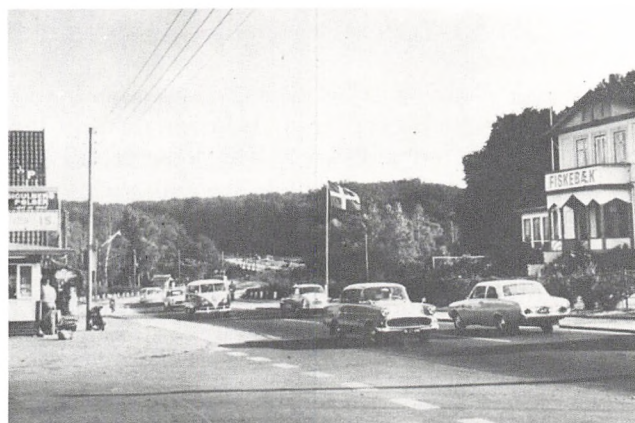
Navnet journalført 1961. Kommunevej.

I en del år var kun bygget på højre side af vejen (lige numre), hvor beboerne havde et flot kig ud over markerne helt til Stavnsholt.

Træerne i alléen er bornholmsk røn.

Vedr. navnet, se H. J. Fensmark.

Farumgård Ejerlav.

Fiskebækvej (nu Frederiksborgvej) i beg. af 1960erne (FAM)

(Fiskebækvej)

Den del af den nuværende Frederiksborgvej, der ligger mellem Mølleåen (Fiskebækken) og "Korsvejskrydset" (v/Farum Hovedgade) hed før Fiskebækvej.

Navnet kommer af gammeldansk fiskibæk d.v.s. "bæk med godt fiskeri".

Ordet og det deraf dannede navn er udbredt over det meste af landet.

Første gang navnet optræder i en skriftlig kilde er i forbindelse med denne lokalitet i Roskilde bispens Jordebog 1372, hvor originalen findes på universitetetsbiblioteket i Uppsala.

Fiskebæk har også givet navn til Fiskebæk Hotel, der lå ved vejen 1897-1968, og ligeledes til Fiskebækbroen, hvor det dagligt passerer 37.100 biler (1996).

Flagsøvej

Navnet journalført 1976.

Privat fællesvej, der fører fra Trevangsvej mod nord, hvor den ender blindt ved ejendommen "Flagsøhus".

Vejen ligger måske på en del af den gamle oldtids-/middelaldervej se Kong Volmers Vej og Bromosevej.

Højen, Korsbjerg, er områdets højeste top med 63 m. Her ligger Farums "vandtårn" i form af en nedgravet højdebeholder.

Søen, som vejen har navn efter, hed oprindeligt Flacksø og var den ene af biskop Svanes 2 ørreddamme. Den anden dam lå, hvor nu Stenvadpark ligger. Biskoppen sad på Farumgård ganske kort tid efter 1660.

Efter midten af 70'erne er søen kommet til at ligge på den anden side af Frederiksborgvejs forlængelse, lige syd for Ravnsholt skov.

Under 2. verdenskrig boede den dengang meget kendte og beundrede skuespiller, Erling Schroeder, i Flagsøhus for enden af vejen.

Farum By Ejerlav.

Folehaven

Ensrettet vej fra Hestetangsvej til Hestehaven. Navngivet 1959 sammen med Humlehaven.

Journalført 1961.
Privat fællesvej.

Fole- er et fællesgermansk ord for en ung hest og betyder også at få føl.

Hestehandler Knudsen havde ejendommen på hjørnet af Hestetangsvej og Horsebakken. Da ejendommens jord blev bebygget, blev 3 af vejene navngivet med relation til heste:
Horsebakken, Hestehaven og Folehaven.
Trafikken blev ensrettet 1966.

Farum By Ejerlav.
Husmandslod (se Hestetangsvej).
Grundejerforening "Horsebakken".

Forårsvej

Privat fællesvej fra Løvfaldsvej til stien ved Furesøen.

Journalført navn 1962.

Vejen løber langs Ellegårdens sølod, hvor der i 1930'erne blev udstykket nogle sommerhusgrunde.

Navnet på årstiden har sikkert givet inspiration til parallelvejen Sommervvej og den forbindelse Løvfaldsvej (førhen Stavnsholt Lillevangsvej).

De er begge journalført 1971.

En "Vintervej" har man ikke!

Stavnsholt By Ejerlav.

Grundejerforening "Forårsvej".

Frederiksborgvej med møllen, ca. 1900.

I dag ligger Farum Midtpunkt tv. for vejen (FAM)

Frederiksborgvej

(Se også Fiskebækvej).
Amtsvej fra 1973.

I dag har strækningen fra Mølleåen ("Fiskebækken"), under motorvejsbroen, over krydset ved Slangstrupvej og til Bymosen i Ravnsholt skov ved kommunegrænsen navnet Frederiksborgsvej. Tidligere hed strækningen fra Mølleåen til Korsvejskrydset Fiskebækvej. Videre nordpå hed den Bregnerødvejen. Ved bygningen af Farum Midtpunkt udvidedes vejen i 1973, og den eneste tilkørsel til industri kvarteret blev fra Gammelgårdsvej.

Vejen fik videre et andet forløb fra Slangstrupvejen i 1975: Den gamle landevej blev skåret over af motorvejen og blev henholdsvis Gammel Bregnerødvej og Bregnerød Byvej.

Forud for dette havde man p.gr.a. den øgede biltrafik fældet de gamle vejtræer i 1964 og opsat

autoværn 1969. Samme år byggede man fodgængertunnel ved Paltholmskolen efter en midlertidig løsning med gangbro opsat af Sjællandske Ingeniørregiment, Farum kaserne.

Vedr. vejnavnets forled refererer det til det oprindelige Hillerødsholm, erhvervet fra Herluf Trolle af Frederik 2. i 1560 og omdøbt til Frederiksborg.

-borg er et gammelt vandreord i de indoeuropæiske sprog og beslægtet med berg = bakke, bjerg. I middelalderen kommer det så til at betyde et befæstningsanlæg.

I sen-middelalderen er der nok også allerede en vej, som altså bliver forlænget og forbedret af Frederik 2. i 1500-tallet og bliver den århundredgamle landevej.

Fredtoftevej

Kommunevej med journalført navn 1961. Den udgår fra Farum Hovedgade og ender blindt ved Farum Vandværk, dog med stimuligheder til Parkstien og Klaus Nars Sti.

Navnet relaterer til ejendommen "Fredtofte", der blev oprettet på Bybækgårdens toft efter udflytningen kørt før 1800. Bygningerne har været polistation siden 1964.

Vejens østre side grænser op til "Fredtofteparkens" areal, som en kort tid omkring 1960 blev benævnt Rådhusparken, da man her havde planer om rådhusbyggeri. Iøvrigt lå Farums renseanlæg nedenfor parken, indtil det blev afløst af renseanlægget i Stavnholt i beg. af 70'erne.

Farum By Ejerlav. Se Bybækgård og Fredtofte.

Frugthegnet

Vejen etableres som sidevej til Hestetangsvej 1959 samtidig med Humlehaven og nabovejene omkring Horsebakken mod øst. Samtidig kom etableringen af Ganløsevejs forlængelse fra Hestetangsvej til Lillevangsvej.

Privat fællesvej.

Opr. jord fra husmandslod (se Hestetangsvej).

Farum By Ejerlav.

"Horsebakken" Grundejerforening.

Fuglevænget

Anlagt 1961.

Navn vedtaget efter Teknisk udvalgs forslag i stedet for navnene Rypevænget, Spurvevænget og Gøgebakken, som var bragt i forslag.

Fra Vibevænget til Ryttergårdsvej.

Kommunevej 1967.

En stor del af gården Solvangs jord blev til skole og idrætsanlæg. Resten udparcelleredes i veje med fuglenavne.

Undtagelser er Uglekæret, der ligger på Akaciegårdens jord og nogle parceller i Lærkevænget og Vibevænget på Fuglsangs jord.

Ideen med fuglenavnene må antages inspireret af nabogården Fuglsang.

Farum By Ejerlav, Solvang.

Grundejerforening "Solvang Syd".

Fuglsangpark

Arkitektkonkurrencen i 1979 for skole (Stenvad) og boligområde havde som forudsætning, at der skulle være en nøje sammenhæng mellem de to funktioner.

Vinderprojektet, der er blevet opført, lagde endvidere vægt på, at skolen og sportsarealerne kan bruges til voksenundervisning samt som samlingssted for foreninger og beboere.

Vejadgangen til boligerne foregår fra Borgmester Jespersens Vej ad en stillevej (kommunevej), hvorfra udgår boligveje, der er opholds- og lege-gader.

De nordligste huse er i 2-2¹/₂ etage og aftrappes mod skolen i syd til een etages bygninger. Tæt-lav bebyggelse med 125 boliger.

Navngivet 1981 og bygget 1982-85.

Vedr. navnet: Se gårdene "Fuglsang".

Stavnholt ejerlav, Solhøjgård.

Andels- og lejeboliger blandet.

Furesøgårdsvej - Farums nyeste vej (E. H. 1997)

Furesøgårdsvej

Navngivet 1995.

Farums - til dato - nyeste vej.

Fra hjørnet af Hvilebækgårdsvej/Solhøjgårdsvej.
Ender blindt.

Indtil 1995 landzone. Farum kommune ønskede med dette byggeri af fastlægge den endelige afgræsning af byen mod øst og frede den del af Stavnsholtkilen, der ligger umiddelbart øst for Farum og nord for Stavnsholt landsby, i sammenhæng med allerede eksisterende fredning. I Regionplan 1993 er Stavnsholtkilen udpeget som friluftsmæssigt vigtigt område for hovedstadsområdet og udlagt som spredningskorridor for plante- og dyreliv.

Vejen ligger på jord, der hørte til Furesøgård.
(Se denne).

Stavnsholt By Ejerlav.

F. A. P. A. II (Farum Private Andelsboligforening) har bygget halvdelen af husene.

Furesøvej

Journalført navn både i 1958 og i 1961. Privat fællesvej, der før bygningen af Fiskebækbroen havde indkørsel fra Frederiksborgvej (førhen Fiskebækvej). Nu kun indkørsel fra Perle Alle.

Sydskrænten ned mod Furesøen, hvor Furesøvej ligger, har til forskellige tider været eftertragtet at bosætte sig på, ikke mindst i stenalderen!

I de århundreder området tilhørte Farumgård, der brugte det til græsning, var der i slutningen af perioden udlejning til landligere i beskedent byggeri.

Da udstykningselskabet "Farumgård" i 1906 lavede parceller, var det her, nogle af de første blev solgt, og ret store villaer blev opført.

Vedr. navnet, Furesø, har man i 1646 formen "Fyre sø", i 1682 formen "Fure sø". Forleddet er muligvis afledt af gammeldansk fur=ild. D.v.s. "søen der glimter som ild". Muligt er det også at navnet er afledt af ordet fyr, d.v.s. "Den fyrretræsomkransede".

Farumgårds Ejerlav.

Fyrrevænget

Vejnavn jorurnalført 1967 og godkendt 1968.

Oprindelig fra Bøgebakken over Birkevænget med direkte udkørsel til Stavnsholtvej. Den blev lukket 1967.

Stiforbindelse nu til Syrenvænget.

Udstykning fra "Brudegården" (se denne).

Efterleddet fælles for "Havebyens" 6 veje.

Opr. hed vejen Bøgebakken, men "Søgårdens Grundejerforening" havde allerede navngivet deres del af vejen Bøgebakken og havde fået det navn godkendt 1951, et år før "Furesø Haveby" søgte.

Stavnsholt By Ejerlav, Brudegård.

"Furesø Haveby" (vestsiden) og "Brudegården" (østsiden) grundejerforeninger.

Se "Kvarterer i Farum" om Furesø Haveby.

Gammel Bregnerødvej

Kommunevej hvis navn blev journalført 1975. Vejen er en del af den gamle Bregnerød landevej som ved motorvejs- og amtsvejsanlæggene omkring 1975 blev afsnøret i begge ender med tilkørsel til vejen ad den nyanlagte Høveltevej, der krydser midtvejs og deler Gammel Bregnerødvej. Mod syd er der forbindelse til Bregnerødstien og til stien langs nordsiden af Slangerupvej. Mod nord ender vejen blindt ved motorvejen.

Jorden langs vejen var oprindelig fæstehuse og små fæstegårde af Farumgård, hvorfra der senere (i begyndelsen af 1900-tallet) i udstrakt grad blev drevet gartnerivirksomhed.

De fleste af fæsterne fik skøde på jorden i 1942, flere havde fået det tidligere.

Farumgård havde beholdt sin gamle overdrevs-jord efter udskiftningen (se ejerlavskort).

Jorden lå i en trekant nordpå ca. fra det nuværende Slangerupvej/Frederiksborgvej lysregulerede kryds.

Langs Gammel Bregnerødvej er det opr. Farumgårds jord (sydlige del af nuv. vej) og på den allernordligste del af nuv. vej er det opr. Stavsholt By Ejerlav mod øst og Bregnerød By Ejerlav mod vest.

Se Bregnerød Byvej vedr. navnet.

Gammel Høveltevej

Kommunevej fra Høveltevej til Bregnerød Byvej. Oprindeligt var det den afsluttende del af Ludserødvej - landevejen der førte fra nuv. Høvelte til Bregnerød.

Vedr. navnet Ludserød: Forled refererer sikkert til mandsnavnet Lucius og efterledet til rydning.

D.v.s. Lucius' rydning.

Vedr. navnet Høvelte: Forekommer 1346 som Høholt, hvor forledet tolkes som høj og efterledet *holt* betyder lille skov. Navnet kan så tolkes som "Den lille skov med højene".

Bregnerød By Ejerlav.

Gammelgårdsvej

Fra Farum Hovedgade til Frederiksborgvej (førhen Bregnerødvej).

Var opr. kirkesti for Bregnerød-borgerne.

Kommunevej 1954 - mod nord erhvervsområde, mod syd boligområde.

Journalført navn 1961.

Mod nord omlægning af vejens udmunding i Bregnerødvej samtidig med udvidelse og navneforandring til Frederiksborgvej for denne i 1972/73. Mod syd ved udmundingen i Farum Hovedgade mindre boliger for ældre og unge, opført hvor Gammelgårds avlslænger lå, før de brændte 1925. På modsat side af vejen gården Nordtofts stuehus.

Vedr. navnet, se Gammelgård.

Farum By Ejerlav

Vejen følger det gamle skel mellem Gammelgårds og Nordtofts jorde.

(se foto ved industrikvarteret).

Ganløsevej

Kommunevej med journalført navn 1961.

Vejen går fra Mølleåen ved den såkaldte Gedevasse, hvor der har været bro efter 1400-tallet, da broen ved Kong Volmersvej forsvandt ved vestenden af Farum Sø.

Oprindeligt hed nuværende Hestetangsvej ind mod Farum by Ganløsevej. Men da man i 1958 lavede vejgennembruddet i Ganløsevejens forlængelse til Lillevangsvej, ændrede man navnet til fordel for det *nye* stykke vej fra Hestetangsvej til Lillevangsvej.

Vejen fra Ganløse peger altså ikke mere ind mod det gamle Farums centrum, men mod den gamle oldtidsmiddelaldervejføring over Korsbjerg til Ravnsholt skov og videre nordpå!

Vedr. navnet Ganløse findes det i 1321-23 i formen Galløsæ. Forledet kommer sikkert af det gammeldanske gan=gane, kløft.

I bynavne på -løse (else) har man her et af de klareste eksempler på, at efterledet knytter sig til bestemte naturforhold og aldrig til personnavne som forled. Byer med det efterled ligger i fladt terræn med enge og moser, ofte i nærheden af åer med gode, naturlige græsgange som f.eks. i nærheden af Farum: Værløse, Stenløse, Ganløse og Uggeløse.

Navnet Ganløse kan derfor tydes som "lysningen ved kløften".

Farum By Ejerlav. Gedevassegård, Lindegård, husmandslokker, Sejlgård.

Gartnervænget

1961-62 godkendes og journalføres navnet, og vejen bliver kommunevej efter først at have været privat. Den fører fra Farum Gydevej og ender blindt for kørende trafik op mod Solvang Skolesti.

Området mellem Ryttergårdsvej og Ryttervænget var Bikubens udstykning. Vejens første 6 huse blev 1. etape og 2. etape opførtes 1966 af Johan Christensen med Peter Marstrand som arkitekt.

Den stråttækte ejendom fra århundredeskiftet, der ligger på hjørnet af Farum Gydevej (nr. 43) og Ryttergårdsvej tilhørte en gartner. Han havde jord ind på det område, der så meget naturligt fik navnet Gartnervænget.

Farum By Ejerlav. Ryttergården.

Grundejerforening "Gartnervænget".

Gedebakken

Privat fællesvej fra Ganløsevej over for Gede-
vasegård. Kloakering og vejprojekt anbefales
med visse betingelser 1966.

Vejen blev først benævnt Ganløsevej. Denne
benævnelse virkede vildledende, hvorefter et
selvstændigt vejnavn med tilknytning til den op-
rindelige ejendom "Gedevasegård" blev foreslå-
et. Teknisk udvalg foreslog i 1972 navnet "Gede-
svinget". Udstykningskonsortierne og beboerne
foreslog "Gedevænget".

Dette forslag blev frarådet af gadenavneudvalget
1973 med begrundelsen, at navnet nemt kunne
forveksles med Lyngby-Tårnbæks "Hedevænget".
"Gedebakken" blev herefter foreslået. Navnet
burde vel være blevet "Geddevasebakken", da
navnet refererer til en fisk og ikke til en ged.

Farum By Ejerlav. Gedevasegård.
Grundejerforening "Gedebakken".

Gedebro

Forbindelsesvej mellem Gedevasevej og Linde-
gårdsvej. Opr. navneforslag var Lindager.
Navnet Gedebro godkendt 1968.

Privat fællesvej.

Vedr. navn, se Gedevasegård og Gedevasevej.

Farum By Ejerlav, Gedevase og Lindegård.

Gedevasevej

Privat fællesvej, navngivet 1954 og journalført
1961.

Ved udstykningen endte vejen blindt ved
nuværende Gedebro. 1965 blev vejen forlænget
til Kong Volmersvej, hvor vejen ender i vende-
plads og sti.

Vejen løber langs den gamle kirkesti mellem
Værløse og Farum, og syd herfor ligger de gam-
le fredede præstegårdsjorde.

Vedr. navn, se Gedevasegård. Gården har navn
efter vadestedet Gedevase over Mølleåen (se
Ganløsevej). Det er fejlagtigt med eet d (gede) i
stedet for gedde.

Farum By Ejerlav. Gedevasegård.
Grundejerforening "Gedevasen".

Gregersmindevej

Lukkes 1972 mellem Trevangsvej (tidligere
Farum Gydevej) og Gydebakken.

Nu blind vej fra Trevangsvej nord for denne og
Gregersmindestien.

Privat fællesvej med journalført navn 1961.

Se gården Gregersminde vedr. navnet.

Farum By Ejerlav.

Grundejerforening "Gregersminde".

Gustav Webersvej 1954 (FAM)

Gustav Webersvej

Udstykningsplan 1953. Fra Stationsvej mod syd,
drejende mod vest til Kildestien.

Indtil 1961 hed stykket fra Alfred Sørensenvej til
Kildestien Alfred Sørensen Vej.

Mens vejen endnu var privat fællesvej blev lods-
ejerne langs nordsiden af vejen enige om flisefor-
tov på deres side af vejen 1973. Derefter bliver
den kommunevej.

Se Gustav Weber Sørensen.

Farumgård Ejerlav.

Gydebakken

Fra Nordvangsgyden til Gregersmindestien.

Anlagt 1948 i forbindelse med udstykningen i
store grunde på 3500 cm² til erhvervsformål
(gartneri-virksomhed).

Privat fællesvej, journalført navn 1962.

Forleddet gyde- refererer til den gamle Farum Gydevej, som fra midten af 1970'erne blev skåret over af Slingerupvej og ved Gedebakken kom til at hedde Nordvangsgyden.

Farum By Ejerlav. Gården Gregersminde (opr. Akaciegårdens overdrevsjord).
Grundejerforening "Gregersminde".

Gydevænget

Forbindelsesvej mellem Farum Gydevej og Toftegårdsvej.
Navngivet 1959 samtidig med Ryttergårdsvej.
Privat fællesvej.

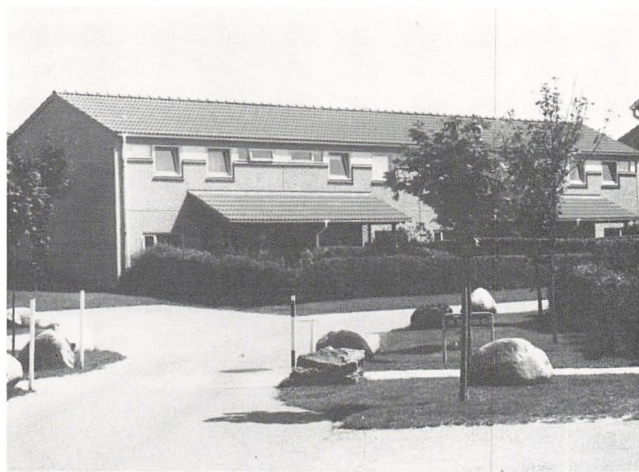
Vedr. navnet, se Farum Gydevej.
Farum By Ejerlav. Toftegården.

Havremarken

Forbindelsesvej mellem Hvedemarken og Rugmarken. Disse 3 veje var øst for Gammelgårdsvej begyndelsen til Industrikvarteret. Man brugte dog i slutningen af 1950'erne betegnelsen "Håndværkerjorden" og ønskede, at man byggede beboelse ved siden af virksomhederne.
Journalført navn 1961. Kommunevej.

Der er brugt 7 afgrøde-navne i Industrikvarteret: De 4 gamle danske kornsorter + hør, hirse og lucerne. Den nyeste del har efterleddet -marken fælles med de andre 7, men hedder Ryttermarken med forled refererer til Ryttergården.

Farum By Ejerlav.
Nordtofts mark.

Hesselbækpark 1993 (FAM)

Hesselbækpark

Privat fællesvej.
Bebyggelsen fra 1987 ligger ved Solhøjgårdsvej med Enebstien og Duemosepark mod syd og Furesøgårdsvej mod nord. Mod øst ligger Stavnsholtkilens marker, hvoraf de fleste er fredede. En del arkæologiske fund af flintredskaber peger hen på beboelse i området i stenalderen.

Vedr. navn, se gården Hesselbæk.
Stavnsholt By Ejerlav. Solhøjgårds og Furesøgårds marker.
Boligselskabet "Farumsødal".

Hestehaven

Etableret 1958 fra Horsebakken til det nye stykke af Ganløsevej.
Privat fællesvej. Navnet journalført 1960.

Vejen ligger op til den ejendom hestehandler Kristian Knudsen havde, hvor nu Horsebakken og Folehaven ligger. Deraf de 3 hesterelaterende navne.

Farum By Ejerlav. Sejlgårds mark.

Hestetangsvej 1953 (FAM)

Hestetangsvej

Vejen fører fra Farum Hovedgade/Lillevangsvej, krydser Ganløsevej og ender ved "Skovkrog" (Allerød kommune).

Før 1958 var vejens navn Ganløsevej fra Hovedgaden til nuv. Ganløsevej. Da forbindelsesvejen mellem Ganløsevej og Lillevangsvej blev etableret, fik dette vejstykke også benævnelsen Ganløsevej, og det "gamle" stykke Ganløsevej blev til Hestetangsvej, der fortsatte videre til Hestetangbebyggelsen.

Iøvrigt er vejen en af de allerældste, sikkert opstået fra 1100-1350, og den kaldtes opr. Møllevej, da den førte til vandmøllerne og englodderne. Vejnavnet journalført 1961.

Farums første mindre udlejningsejendom med 4 lejligheder fra 1937 er nr. 49.

1972 sti til Lillevangsvej ved "De Gamles Hjem" (nu Gedevassevang 1978) ligeledes sti til Lindegårdsvej.

Forleddet i Hestetang er der to meninger om: Enten hæs=stak, der kan referer til, at bymændene har stakket hø fra mosen i hæs på stedet. Eller hessel=hassel.

Efterleddet er tange d.v.s. bakkedraget mellem dalene.

Hele navnet betyder så bakkedraget med stakket hø- eller med hasselbuske. Bebyggelsen Hestetang ligger nedenfor Kalkgården i Mølleådalene. (Se iøvrigt Gudrun Lund Meyer: "Natur og mennesket omkring Farum").

På Hestetangsvej - på begge sider af Skovhegnet - er sidst i 1940erne udstykket 14 sommerhusgrunde fra Hesselkildegård. 2 må beboes hele året, men yderligere udstykning må ikke finde sted.

Lige før kommunegrænsen ligger ved svinget et gammelt landarbejderhus opr. til to familier. "Kildehuset" hedder det og er nu mondænt.

Der var ikke taget hensyn til husmændene i Farum ved udstedelsen af arvefæsteskøderne i 1766. Heller ikke nedlæggelsen af gård nr. 6 i Farum havde hjulpet dem, men i 1795 erkendte Rentekammeret, at der var gjort dem uret og lovede derfor, at hvis de kunne finde en gård, der var til at købe på rimelige vilkår, ville det hjælpe dem.

Lars Hermansen havde gård nr. 15, hvis bygninger lå lige syd for Majtræet og det gamle bystævne. Nu ligger 3 parcelhuse (Kaalundsvej 1 A, B og C) på grunden, hvor den sidste rest af den gamle gårds bygninger blev revet ned i 1942, da et mejeri blev opført (se billede ved Kaalundsvej).

Jorden, som opr. var tiltænkt gården, lå langs nordsiden af Møllevej (nuv. Hestetangsvej). Den blev opr. delt i 12 husmandslodder, hvor de husmænd, der ikke havde pengene, kunne låne de 100 Rdl., som var prisen, i Den almindelige Enkekasse i København.

Nogle af lodderne blev senere lagt sammen eller fik tilkøbt anden jord, og ejendomme og gårde med navne som "Vilhelmseje", "Vennely", "Højbo", "Hyldegård", "Møllevang" og "Hesselkildegård" blev etableret.

Farum By Ejerlav, Lindegård, Hyldegård, Møllevang og Hesselkildegård.

De tre sidste gårde hørte altså opr. til husmandslodderne.

Hillerødmotorvejen

Hører under Statens Vejdirektorat.

Ved Fiskebækbroen passerer dagligt 37.100 biler (1996).

1968 besigtigelsesforretning vedr. anlæg af motorvej gennem Farum kommune.

1974 færdig til Farum.

1977 færdig til Hillerød.

Motorvejen er 1997 forlænget til Helsingø, men benævnes stadig efter områdets købstad, Hillerød. Byens navn var knyttet til gården Hillerødsholm som i 1500-tallet ombyggedes først af Fr. II og senere af hans søn Chr. IV, og som fik navnet Frederiksborg. Det opr. navn findes 1275 som Hilderuthholm.

Forleddet refererer til en mands navn Hild. Ruth er det gammeldanske ord for rydning og er ved sjællandsk dialektudvikling blevet til -rød og derefter gået ind som rigsmålform, da navnetypen er så udbredt netop i Nordsjælland.

Ca. halvdelen af -rød navnene har personnavne som forled, som her "Hildes rydning".

Vejen skærer Farum kommune igennem fra syd mod nord:

Farumgårds jord og Farum By Ejerlav (Paltolms, Nygårds, Bybæks og Nordtofts jord).

Ved udfletningen til Slangerupvej er det Farumgårds Overdrev.

Ved Høveltevej er det Stavnsholt By Ejerlavs yderste marker, inden vejen passerer Bregnerød By Ejerlav og Ravnsholt skov.

Hirsemarken

Kommunevej med journalført navn 1962.

Sidevej til Hørmarken (se denne) i Industri kvarteret.

Efterleddet -marken fælles for industri kvarterets 8 veje.

Farum By Ejerlav. Gammelgårds mark.

Horsebakken 1 i 1960 (privatfoto)

Horsebakken

Privat fællesvej der etableredes 1958-59 fra Hestetangsvej til Hestehaven.
Navnet journalført 1961.

Hestehandler Kristian Knudsen flyttede 1907 fra Birkehuset på Kong Volmersvej og byggede "Vennely" (nuv. Horsebakken 1).

Ældre farumborgere kan huske hans folde med heste, hvor nu Horsebakken og Folehaven ligger, og med den tilstødende vej Hestehaven minder de 3 vejnavne om hestehandleren.

Hors- er et fællesgermansk ord for hest og bruges også i poesi.

Farum By Ejerlav. Husmandslod (se Hestetangsvej).
Grundejerforening "Horsebakken".

Humlehaven

Privat fællesvej navngivet 1959 og journalført 1961 samtidig med parallelvejen Frugtheget samt Folehaven og Horsebakken.
Vejen er ensrettet fra Ganløsevej til Hestetangsvej.

Vejen etableret og bebygget i forbindelse med Ganløsevejens gennembrud til Lillevangsvej.

Humle- var en almindelig plante i bøndernes haver. Bruges stadig til at sætte smag på øllet.

Farum By Ejerlav. Husmandslod (se Hestetangsvej).

Hvedemarken

Etableret i slutningen af 1950'erne som en af de første veje i det nye industri kvarter med indkørsel direkte fra Bregnerødvej (senere Frederiksborgvej) til Gammelgårdsvej.

Navnet journalført 1961.
Kommunevej.

Ved udvidelsen af Frederiksborgvej 1973 lukkedes indkørsel herfra og en indre forbindelse etableredes mellem Hvedemarken og Rugmarken.

De 4 gamle danske kornsorter er brugt først til de ialt 8 nydannede vejnavne i industri kvarteret.

Farum By Ejerlav. Nordtofts mark.

Hvilebækgårdsvej

Forbindelsesvej mellem Borgmester Jespersens Vej og Solhøjgårdsvej med Stenvadskolen mod nord.

Kommunevej med journalført navn 1970.

4 parceller på vejens sydlige side var afsat til nærbutikker, men er nu bebygget med parcelhuse.

Vedr. navnet, se Hvilebækgård.

Stavnsholt By Ejerlav. Ellegården og Solhøjgård.

Hvilebækvænge

Byggemodning 1968 med efterfølgende salg i enkeltparceller 1969-71.
Kommunen ejede jorden opkøbt fra Ellegården.

Kommunevej, sidevej til Borgmester Jespersens Vej.

Husene er opført efter nøje fastlagt bebyggelsesplan.

Se Hvilebækgård vedr. navnet.

Stavnsholt By Ejerlav.

"Farum Nord-Øst" grundejerforening.

Hyldevænget

Fra Birkevænget til vendeplads og sti mod Syrenvænget.

Kommunevej med journalført navn 1961.

Vedr. vejens historie, se Furesø Haveby i afsnittet "Kvarterer i Farum".

Efterleddet -vænget er fælles for Havebyens 6 veje.

Forleddet hylde- refererer til træet, hvortil mange legender knytter sig, og som i fortiden blev betragtet som et husskytsånd.

Stavnsholt By Ejerlav, Brudegården.
"Furesø Haveby" grundejerforening.

Hyrebakken

Kommunevej:

Del af den gamle Bregnerød landevej d.v.s. strækningen fra Bregnerød kro til Ravnsholt skov. Navnet er journalført 1979 og refererer til et hyrdehus ved vejen.

På marken lige nord for Frederiksmindes bygninger fandt man for 125 år siden på Skovmosegårds mark en sjælden type stenøkse efterlignende en type metaløkse, der var udbredt over Centraleuropa i slutningen af 4. århundrede f.v.t.

I området videre nordpå har der været gravet meget ler til teglværkerne i Blovstrød og Allerød, og landevejen har været krydset af tipvognsspor. I dag fremtræder området usædvanligt smukt.

Bregnerød By Ejerlav. Frederiksmindes, den mindre ejendom Roligheds og Skovlundegårds jord vest for vejen.

Skovmosegård og den mindre ejendom Ravnshøj øst for vejen.

Højgårdsvej

Vejen ligger vest for Kassemosevej, hvor den både udgår fra og slutter ved og derved danner 3 sider i en vejfirkant. Sti til Trevangsvej, hvor stuehuset til Højgård ligger.

Privat fællesvej og journalført navn 1962.

I 1946-47 solgte Rørmosegård til udstykning af sommerhusgrunde.

De to dele af vejen vinkelret på Kassemosevej hed før 1949 henholdsvis Bakkevej og Dalvej.

Vedr. navnet, se Højgård.

Farum By Ejerlav. Rørmosegård.

Grundejerforening "Trevang".

Hørmarken

Kommunevej fra Gammelgårdsvej helt mod nord.

Journalført navn 1962.

1. etape af industrikvarteret lå mellem Bregnerødvej (nu Frederiksborgvej) og Gammelgårdsvej.
2. etape blev etableret i beg. af 1960erne på den modsatte side af Gammelgårdsvej med forlængelse af Rugmarken. Bygmarken og Hørmarken dannede de 2 andre sider i etapens firkantede form.

Først havde man vedtaget navnet Majsmarken 1961. Men sikkert under indflydelse af, at den store gardinvirksomhed, "Gardisette", etablerede sig mellem den nye vej og Bregnerødvej/Gammelgårdsvej ændrede man navnet til Hørmarken.

Efterleddet -marken fælles for industrikvarterets 8 vejnavne ud over de gamle veje, Farum Gydevej og Gammelgårdsvej.

Farum By Ejerlav. Gammelgårds mark.

Høveltevej

Vejen er kommunevej med journalført navn fra 1962.

Den udgår fra den nyere del af Frederiksborgvej og fører til Høvelte og Kongevejen.

Strækningen fra Frederiksborgvej til Gl. Høveltevej er fra midten af 1970erne, mens resten af vejen er den ældgamle landevej mellem Bregnerød og Ludserød (Høvelte). Før 1940erne blev den kaldt Ludserødvej (se Gammel Høveltevej).

Træer på begge sider af den gamle del af vejen blev fældet 1965.

Autoværn 1968.

Vedr. navnet, se Gammel Høveltevej.

Stavnsholt By Ejerlav.

Høveltsvangsvej

Kommunevej navngivet 1976.
Strækker sig fra Bregnerød Byvej/Hyrdebakken til Skovmarken ved kommunegrænsen til Allerød.

Den er en del af en gammel landevej mellem Bregnerød og Vassingerød gennem Ravnsholt skov.

Idrætsvænget

Kommunevej med journalført navn 1979.

Den fører fra Ryttergårdsvej over for Fuglevænget til svømmehallen og Farum Idrætspark. Forleddet idræt er fællesnordisk ord for sport.

Farum By Ejerlav. Solvangs mark.

Ingeniørvænget

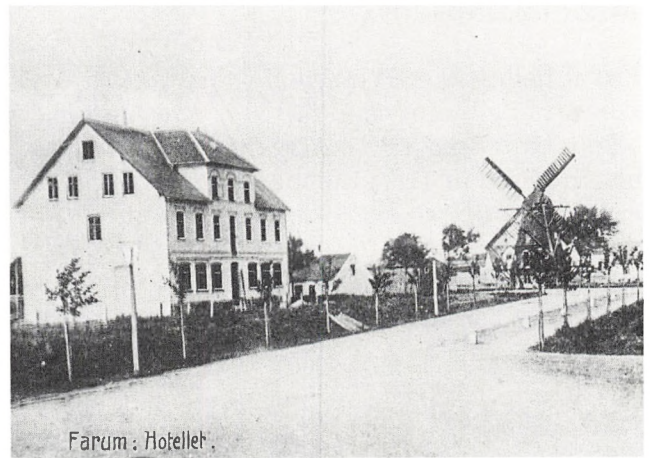
Sidevej mod øst etableret 1959 ved indkørsel til Farum kaserne.
Privat fællesvej.

Da Farum kaserne var blevet bygget i 1954, blev der et behov for tjenesteboliger, og i 1959 opførte man 14 huse på denne nyetablerede vej. Husene er af forskellig størrelse.

Da det var Sjællandske *Ingeniørregiment*, der havde til huse på kasernen, som er Danmarks første kaserne bygget i ét plan. Derfor var det naturligt at kalde vejen *Ingeniørvænget*. Ingeniør betegner nemlig også en officer eller menig i ingeniørtropperne.

1997 er sket en sammenlægning af Jydske og Sjællandske Ingeniørregimenter til ét regiment, der er placeret på Farum kaserne.

Farum By Ejerlav.
Trevangsgården

Jernbanevej ca. 1910 (FAM)

Jernbanevej

Fra Williams Plads til Stationsvej.
Kommunevej. Journalført navn 1961.

Jernbanestrækningen Farum-Slangerup blev nedlagt 1954. Da man tog sporene op, hvor Ryttergårdsvej indtil Toftegårdsvej ligger, foreslog man først, at vejens navn skulle være Jernbanevej i forlængelse af den allerede eksisterende Jernbanevej. Man valgte dog i stedet navnet efter Ryttergården, der lå tæt ved sporarealets fortsættelse.

Navnet er naturligt for det lille stykke vej, der blev anlagt parallelt med sporene mellem den gamle, nu nedrevne, stationsbygning fra 1906 og Jernbanehotellet (senere Williams Hotel) fra 1908. Farumgård Ejerlav.

Jættevangen

Navnet godkendtes af Gadenavneudvalget i 1969.

Bebyggelse mellem Lillevangsvej og Dyssevangen lige nord for Ryttergårdsvej.

Med Røsevangen og Dyssevangen som nærmeste naboer refererer forleddet også til oldtiden. Nemlig til den gamle folkeovertro om jætter i oldtiden.

Efterleddet -vang er valgt af de 3 tætliggende bebyggelser med Røsevangen nordvest for Jættevangen.

Farum By Ejerlav. Akaciegården.

Jørgen Knudsens Vej

Privat fællesvej med journalført navn 1985.

Fører fra Paltholmvej ind til PenSams bygning.

Pen Sam byggede sit kontorhus i Farum i begyndelsen af 1980'erne, og 2 senere udvidelser er kommet til.

Vedr. navnet, se Jørgen Knudsen.
Farum By Ejerlav. Paltholms mark.

Kassemosevej

Den centrale nord-syd gående vej i Trevangsområdet fra Trevangsvej til Rørmosevej, hvor den også har forbindelse til stien nord for Slangerpvej og Solvang Skolesti.

Privat fællesvej med journalført navn 1961.

I 1946-47 solgte Rørmosegård og Korsbjerggård til udstykning af sommerhusgrunde. Vejen ligger i skellet af de 2 udstykninger.

Kassemosen var den største af de mange moser i området (nu beliggende i kaserne-området).

Kassemose betyder muligvis mosen, hvor der vokser karse.

Se kvarteret "Trevang".

Farum By Ejerlav. Rørmosegård, Korsbjerggård.
Grundejerforening "Trevang".

Kastanietræet på Kastanie Allé 1997

Kastanie Allé

Fra Ganløsevej mod vest til skrænten mod Mølleådal, hvor vejen ender blindt i en vendeplads. Privat fællesvej med journalført navn 1961.

Det første hus blev bygget yderst på skrænten omkring 1918 af grønlandskaptajn Poulsen. Dernæst den høje villa nr. 24, "Skovborg". Høj, fordi ejeren ville kunne se også Furesøen fra sit hus der i 1920!

Vejen hed først Rønnebær Allé, men rønnebærtræerne gik ud, og man plantede kastanietræer i stedet og døbte alléen om. Der er dog kun et kastanietræ tilbage!

I en af de private haver findes neden for skrænten mod Mølleåen en lille helleristningssten fundet i 1957. På den ene side er indhugget et hjulkors med et skåltegn midt i korset, et symbol for solen og frugtbarheden.

Farum By Ejerlav. Lindegårdens jord.

Kielshøj

Vejnavn godkendt 1967.

Sydligst af de 3 fordelingsveje i Furesølund på begge sider af Langager Allé (se denne).

Privat fællesvej.

De tre fordelingsveje i Furesølund er fælles om efterleddet -høj. Kiel jfr. plattysk kil=vig og oldnordisk kill=smal bugt.

Farumgårds Ejerlav.
Grundejerforening "Furesølund".

Kildebakken

Fra Klintedalen (førhen Dybedalsvej) til Skovbakken. Kommunevej med journalført navn 1961.

Se kvarteret "Søgården".

Forleddet kan referere til de mange kilder, der altid fandtes ved høje klinger, før man drænedede så meget. I hvert fald kan ældre farumborgere huske adskillige kilder på stedet. Grundejerforeningen etablerede vandværk på hjørnegrunden mod Klintedalen. Det er nu del af Farum Vandværk.

Efterleddet blev valgt ens for hele bebyggelsen på Søgårdens jord.

Stavnsholt By Ejerlav. Søgården.
Grundejerforening "Søgården".

Kirsebærhaven

Bebyggelse fra 1990 mellem Idrætsvænget og Dyssevangen, og nær Ryttergårdsvej. Privat fællesvej.

Der er 20 boliger med ét fælleshus. Med udgangspunkt i "Alternative Boligformer i Farum" blev bebyggelsen opført og hed først Æblelunden som den nordfor liggende bebyggelse. Men p. gr. a. vanskeligheder med at finde rundt i de to bebyggelser med samme navn skiftede denne bebyggelse til nuværende navn.

Navnet er velvalgt, da Stavnsholts og Farums bønder i mange tiår havde en ikke ringe fortjeneste ved at sælge kirsebær på torvet i København. Oprindeligt var det en skovfoged i Farum Lillevang, der havde lært fra sig til den senere dagbogsskrivende gårdejer og sognefoged Lars Nielsen i Stavnsholt sidst i 1700-tallet.

Farum By Ejerlav. Solvangs jord. Andelsboligselskabet "Kirsebærhaven".

Kjærbovænge

Kommunevej, sidevej til Borgmester Jespersensvej.

Byggemodning 1968 med efterfølgende salg i enkeltparceller 1969-71. Kommunen havde opkøbt jorden fra Farum Vejgård og Ellegården (se disse), hvis jord vejen ligger på.

1. etapes boliger er efter en nøje fastlagt bebyggelsesplan. Vedr. navnet: I 1883 giver ejeren af Brudegården i Stavnsholt, Peder Rasmussen, skøde til Lars Pedersen på matr. 2a beliggende længst mod vest, grænsende op mod Paltholms jord og på nordsiden af Stavnsholtvej.

Ejendommen får navnet *Kærbo* og bebos bl.a. 1895-1917 af pastor Ernst From Selchou og derefter af en slagtermester, så en grosserer, derefter en bogbinder for til sidst at blive kendt som "Dukkedoktorens klinik" ejet af fru Rosa Lindberg, der også drev en kiosk bl.a. til glæde for Haveforeningen lige på den anden side af Stavnsholtvej. Ejendommen blev overtaget af kommunen 1967, der fjernede den ved en brandøvelse.

I 1997 blev grunden bebygget med andelshuse "Stavnsholtpark" og er beliggende lige ved varmecentralen, der er bygget på den yderste lod, der tilhørte gården Paltholm.

Stavnsholt By Ejerlav.
"Farum Nord-Øst" grundejerforening.

Klaus Nars Vej

Fra Stationsvej til Farumgårds Allé.
Udstykningsvej for A/S Farumgård.

Vejnavn godkendt 1954. Journalført 1965.
Privat fællesvej.

Se under personen Klaus Nar, vedr. navnet.
Farumgårds ejerlav.

Klintebakken

Kommunevej med journalført navn i 1961. Det først anlagte stykke af vejen ligger fra Skovbakken til Klintedalen (dengang Dybedalsvej). 1967 kom forlængelsen fra Klintedalen til Stavnsholtvej med fodgængertunnel under vejen.

På det store frie område øst for Klintebakken var opr. planlagt vandværk og butikker. Efter lokalplan 1986 blev det udlagt til fælles friareal for områdets beboere.

Forleddet refererer til den nærliggende "Høje Klint".

Efterleddet -bakken blev valgt ens til hele udstykningen.

Stavnsholt By Ejerlav. Søgården.
Grundejerforening "Søgården".

Klintedalen

Tidligere navn: Dybedalsvej.
Brudedalen hed ligeledes Dybedalsvej.
Vej, der går fra stien langs det gamle skel mellem Farumgårds og Stavnsholts jorder og til Brudedalen.

Vejnumre *fra* Brudedalen.
Kommunevej med journalført navn 1967.

Vejen er bredt anlagt ligesom Brudedalen, da man fra 1944 og indtil ca. 1970 havde planer om en "turist-vej" for hovedstadsområdet nord om Furesøen, hvor der bl.a. skulle kunne køre busser. Trafikdæmpende beplantning på vejen.

Forleddet refererer til den nærliggende "Høje Klint", og efterleddet er tilsvarende Brudedalen, som er en fortsættelse af vejen dog med opsat spærrebom 1968 mellem de to "dale".

Stavnsholt By Ejerlav, Brudegården og Søgården. Grundejerforeningen "Søgården", "Furesø Haveby" og "Brudegården".

Gartnerjorden, der blev til Klosterskjul. I baggrunden tv. det tidligere afholdshotel på Toftevængets Allé, som blev bogtrykkeri i 1935, og hvor lokalavisen blev trykt til 1950

Klosterskjul

Sidevej til Skolevængets Allé.

Journalført 1966, men bebygges først i 1969 på vejens 3 parceller.

Privat fællesvej.

Gården Paltholm lå før udflytningen, hvor Farum Hovedgade 67 nu ligger.

Før midten af 60'erne var området gartnerjord til ejendommen Toftevængets Allé nr. 1 B.

Navnet refererer til, at den umiddelbart nærliggende Farumgård ejedes af den katolske nonneorden Sct. Ursulasøstrene 1932-1964.

Oprindelig gården Paltholms toft.

Kong Volmersvej 1997

Kong Volmers Vej

En af de allerældste vejføringer i Farum, der kan spores tilbage til oldtid og middelalder.

Den flotte fredede jættestue "Gretheshøj" ligger for enden af vejen, hvor der er parkeringsmuligheder i beskedent omfang.

Det er nu en privat fællesvej der udgår fra Ganeløsevej.

I 1970 havde man planer om en konditionsløbebane ved Grethesholm.

Også for 10.000 år siden færdedes der mennesker her, hvad bl.a. fundet af en benodde fra jægerstenalderen vidner om. Den er Farums ældste arkæologiske fund og findes på Ellegårdsmuseet.

Den øvre del af vejen har jord, der tilhører Gedevasgård på begge side. Den nedre del af vejen har farumgårdenes gamle tørvelodder på den østre side, omgivet af de oprindelige præstegårdsjorder, derfor navnet Præstemosen.

"Birkehuset" for enden af vejen er et gammelt husmandssted bygget i 1859 på Lindegårdens præstemoselod af materialer fra det nedrevne stuehus på Gedevasgård.

Det lå først på lejet jord, men da enken på Lindegård solgte i 1892 fik Ole Jensen skøde på ejendommen og solgte i 1898 til hestehandler Kristian Knudsen senere "Vennely" (se Horsebakken).

Martin Nielsen, formand for Husmandsforeningerne i Frederiksborg Amt, ejede stedet 1907-1916.

Siden da er der udstykket grunde, og området er beboet af "byboere", der værner om stedets unikke kvaliteter. Ikke sjældent optages også film på stedet, bl.a. "Ved Vejen" efter Herman Bangs fortælling.

Navnet Kong Volmers Vej refererer sandsynligvis til kongen Valdemar Atterdag. Men allerede på Valdemarernes tid omkring 1200 har her været vej.

Farum By Ejerlav.

Korsbjergvej

Fra Trevangsvej ved Korsbjerggård sydpå til Trevangsstien.

Privat fællesvej med journalført navn 1961.

I 1946-47 udstykkede Korsbjerggård jord til sommerhusgrunde.

Vejen ligger på opr. Lindegårdens overdrevslod.

Vedr. navnet, se Korsbjerggård.

Farum By Ejerlav. Korsbjerggård.
Grundejerforening "Trevang".

Krogen

Privat fællesvej med journalført navn 1958.
Sidevej til Stationsvej over for Klaus Nars Vej.

Navnet refererer dels til den lille vejs størrelse og form. Og dels til at her bor man fredeligt. Sikkert også til den nærliggende lille samling landarbejderhuse, Krogvad, der lå uden for det gamle Farum landsbysamfund.

Farumgårds Ejerlav.

Krogvad

Blind vej fra Stationsvej vis á vis Gustav Webersvej.

Nuværende byggeri fra 1984 med journalført navn samme år.

En af Farums nyeste og mindste veje, men med et af byens ældste stednavne.

Farum havde før udskiftningen 3 vange:

Gedevasevang mod vest, Nørrevang mod nord og Krogvadsvang mod øst.

Den lille, gamle bebyggelse af landarbejderhuse på den anden side af Hovedgaden, hvor alle husene er registreret bevaringsværdige, kaldes Krogvad, og hertil er der forbindelse fra denne bebyggelse ad Krogvadstien.

Den gamle Krogvadsrende (Bybækken) blev rørlagt fra Hovedgaden og sydpå i forbindelse med industriarealets kloakering 1959.

Efterleddet betyder "vadested" - her over Bybækken, altså også kaldet Krogvadsrenden. Ordet *vad* hænger sammen med ord, der betyder "at gå, at trænge frem". Det bruges om en passage over et vandløb, hvor der ikke er bro, men hvor de passerende må gå direkte gennem vandet evt. ved at træde på delvis tørre sten.

På området lå en villa, der brændte omkring 1980 efter at den havde været ungdomsklub og musikklub "Billen". De små rækkehuse, som er blevet bygget, har et fint slægtskab - i en moderne, intim form - med de gamle landarbejder- og håndværkerhuse vis á vis Hovedgaden.

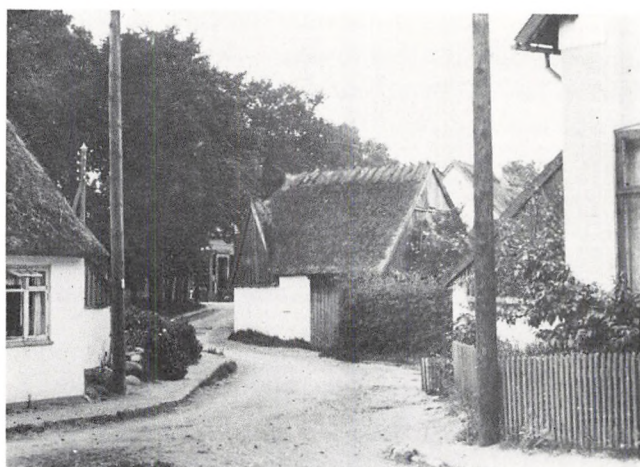
Farumgårds Ejerlav.
Grundejerforening "Krogvad".

Kærvej

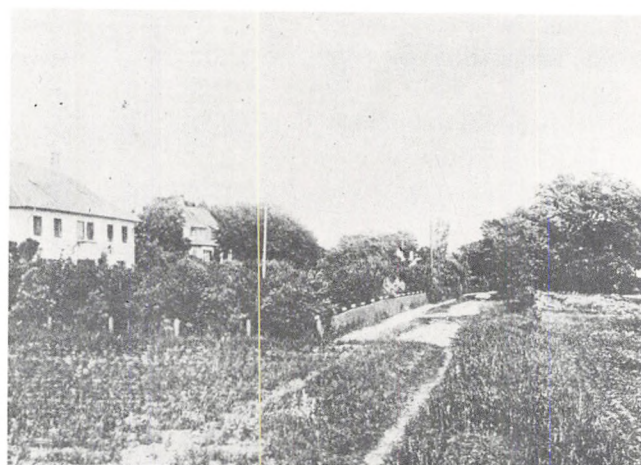
Fra Nordtoftevej nordpå til Ryttergårdsvej.
Navngivet 1960 sammen med Engtoftevej.
Indtil 1968 privat fællesvej derefter kommunevej.

Vedrørende navnet har der på Farum landsbys "Nørretoft" været mange kær og enge. Det afspejles i nogle vejnavne i området: Anekæret, Tuekæret, Engtoftevej, Toftekæret og altså Kærvej.

Farum By Ejerlav. Solvangs, Skoleloddens og særskilt matrikel (17) til Farumgård.
Grundejerforening "Engkær".

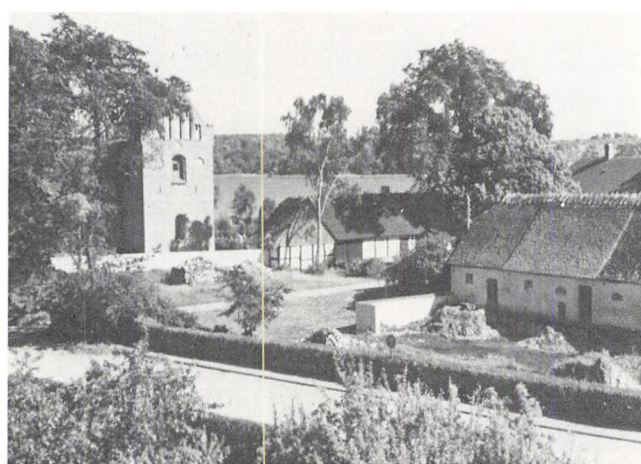
De gamle bygninger fra gård nr. 15 lå forrest på Kaalundsvej til midten af 1960'erne (FAM)

Da Kaalundsvej endte ved Sommerhjemmet (FAM)

"Kaalundsplads" med pumpen omkring 1910 (FAM)

Udsigt over Kaalundsvej mod kirken og præstegårdens avlslænger, hvor møddingen ligger ud mod vejen. 1950'erne (FAM)

Kaalunds Vej

Det første stykke af Kaalunds Vej fra Farum Hovedgade til Præstegården er en meget gammel vejføring.

Forlængelsen ad den gamle kirkesti til Lindegårdsvej er fra 1954. Efter pres fra grundejerforeningen "Gedevasen" blev dette stykke til kommunevej med journalført navn 1961.

På Kaalunds Vej ligger den gamle "rytterskole" fra 1726 og anvendt som skole til 1924. Ligeledes Farums ældste grundmurede borgerhus "Madam Schieves Hus" fra 1755 og "Sommerhjemmet" over for Sognegården. Før bilismens og sommerhusenes tidsalder satte ind i 1960'erne, var Farum yndet til sommer- og rekreationsophold og havde tre steder: Farumgård hos nonnerne, Willsbo på Lindegårdsvej hos diakonisserne og "Sommerhjemmet" drevet af "De Samvirkende Menighedsplejer".

Arkæologer mener, at hvis de fik lov til at grave i den gamle del af Kaalundsvej, ville spor af vikingetidsbosættelser vise sig her.

Ved Præstegården er den gamle avlsgård lavet til en smuk sognegård 1996. Parkeringsplads foran den blev lavet i begyndelse af 1970'erne på præstens gamle mødding.

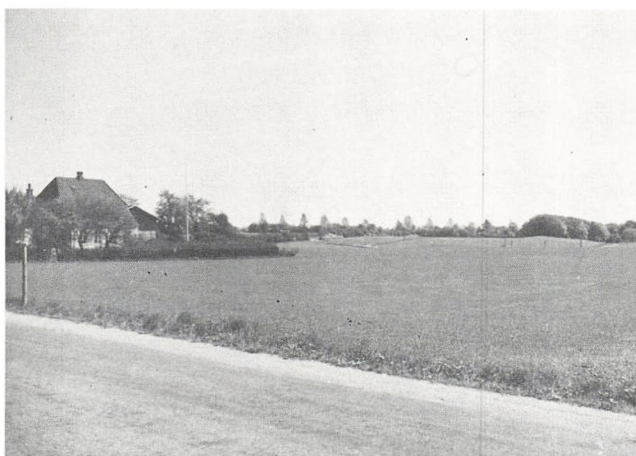
Umiddelbart efter fører en vej ned til den nye kirkegård (anlagt 1968) og Storebjerg omgivet af de gamle fredede præstegårdsjorder.

Der er en spærring på kørebanen ved P. E. Rasmussensvej.

Vedr. navnet, se H. V. Kaalund. Farum By Ejerlav. Den nyere del af Kaalundsvej ligger mellem Præstegårdens og Gedevasegårds mark.

Ny Farumgårds hovedbygning

Markerne i 1950erne hvor "Furesølund" nu ligger (FAM)

Langager Allé

Fra Stavnholtvej til Dybedalsvej.
Vejnavn journalført 1967.

Stamvej for bebyggelsen "Furesølund". Kommunevej (1972) ved byggeriets færdiggørelse. Platantræer danner alléen.

Ved Farumgårds udstykning oprettedes landbruget "Ny Farumgård" på den yderste del mod Stavnholt. Senere blev der rævefarm og derefter minkfarm.

Furesølund er en tæt-lav boligbebyggelse opført efter en samlet plan fra sidst i 60erne til først i 70erne. Ialt 353 boliger, dels en-etagers kædehuse, dels 2 etagers rækkehuse med muligheder for at udnytte tag-etagen.

Lysregulering 1972 af krydset ved Stavnholtvej.

I hele Furesølundområdet er den gående, cyklende og kørende trafik skarpt adskilt.

Lempelser foretaget i de oprindeligt meget stramme regler for beboernes udseende.

Efterled -ager = dyrket areal. Agrene var fra middelalderen og indtil udskiftningen i almindelighed langstrakte og smalle.

Farumgårds ejerlav.
Grundejerforening "Furesølund".

Langemosevej

Blind vej fra Trevangsvej mod syd med vendeplads. Forbindelse til Korsbjergvej via tværvejen Skelmosevej.

Privat fællesvej med journalført navn 1961.

I 1946-47 solgte Korsbjerggård til udstykning af sommerhusgrunde. Med undtagelse af 3 parceler ligger vejens parceller på opr. Lindegårdens overdrevsjord.

Området har mange moser. Det afspejles i 4 af Trevang-områdets 8 vejnavne.
Se kvarteret "Trevang".

Farum By Ejerlav. Korsbjerggård.
Grundejerforening "Trevang".

Lillevangsvej ved sommertid i 1950erne, "Chatollet" tv. (FAM)

Lillevangsvej ved vintertid i 1950erne, "Chatollet" th. (FAM)

Skovløberhuset ved Lillevangsvej før kasernebyggeriet 1954

Lillevangsvej

Gammel vej-føring hvis alder fortæller sig århundreder tilbage i tiden. Vejen fører i fortsættelse af Farum Hovedgade mod Slangstrup. I dag ender vejen ved Kasernekrydset.

Strækningen Farum Hovedgade - Horsebakken har længst haft bebyggelse.

Indtil 1961 lå Farums første - og indtil 1946 eneste - udlejningsejendom ved indkørslen til byen, hvor nu kommunen opfører beskyttede boliger ved siden af Sejlgården. Den var i 2 etager og opr. bygget som en slags akcise-bod i 1849 og fungerede som sådan i 10 år. Bygningen blev kaldt "Chatollet" og man kunne leje sig ind i 1. eller 2. "skuffe"!

"Fuld-stop" skilt 1965 ved krydset Ryttergårdsvej/Ganløsevej:

Overfor Nordtoftevej stiforbindelse ("Hestegangen") til Hestetangsvej lige over for Lindegårdsvej. Baggrunden var bl.a. forbindelsesmulighed for beboerne på "De gamles Hjem", der lå hvor nu "Gedevasevang" ligger. Stien etableret midt i 1970'erne.

Sti til Anekæret fulgte efter.

Grøfterne mellem Horsebakken og Ganløsevej blev opfyldt, og fortov blev etableret 1966. Vejens varierende bredde blev planlagt udvidet til 12 m på hele strækningen og byggelinie 12 m fra vejmidte.

Omlægning af vejen med lysregulering af krydset ved Slangstrupvejen 1975.

1997 bygges Farums nye plejehjem "Lillevang" ved østsiden af Lillevangsvej.

Vedr. navnet Lillevang:

Ordet -vang har at gøre med dyrkningsforholdene i landsby-fællesskabets tid, hvor den samlede landsbys marker var delt i to eller tre vange der, det enkelte år, af alle i landsbyen anvendtes til samme formål f.eks. byg, rug eller græsning. På skift anvendtes vangene til de forskellige afgrøder.

I Farum kender man før den endelige udskiftning falder på plads: Gedevasevang mod vest, Krogvadsvang mod øst og Nørrevang mod nord. Lillevang-skoven ligger på den jord, hvor der er fredede bronzealderhøje og spor af en nedlagt landsby, Bothelstorp, med et stort pottemagerværksted fra middelalderen.

Farum By Ejerlav. Sejlgård og Akaciegård. Grundejerforening "Lillevang" (1. halvdele højre side af vejen indtil Ganløsevej).

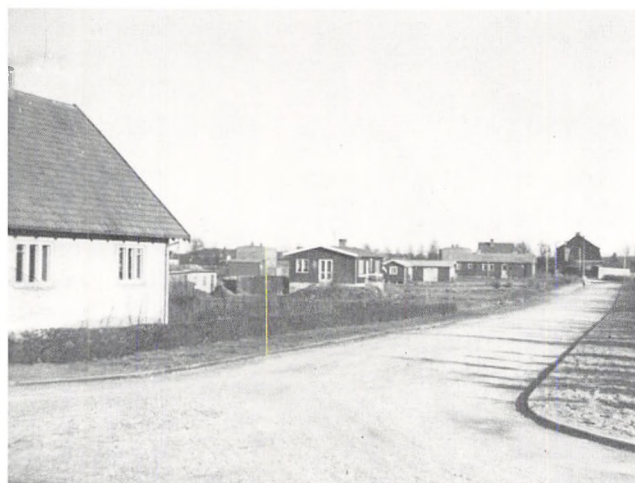
Lindegårds Allé

Privat fællesvej med journalført navn 1958.

Vejen med de få parceller fører fra Lindegårdsvej mod Lindegårdens toft og bygninger.

Se Lindegård, vedr. navnet.

Farum By Ejerlav. Lindegård.

Lindegårdsvej 1953 (FAM)

Lindegårdsvej

Fra Hestetangsvej til Ganløsevej.

Kommunevej med journalført navn 1961.

Forbud mod gennemkørende trafik. Sti midtvejs til Hestetangsvej.

På Lindegårdsvej nr. 13A ligger villa Willsbo.

Huset blev 1924 bygget af direktør Will, "De forenede Assurandører". Kort før indflytning døde hans hustru og året efter hans 27-årige datter. Selv døde han i 1927. Ejendommen var blevet testamenteret til Diakonissestiftelsen i København, der indrettede ejendommen til rekreative hjem. Nu privatbolig og grunden delt.

Se Lindegård, vedr. navnet.

Farum By Ejerlav. Lindegård.

Lucernemarken

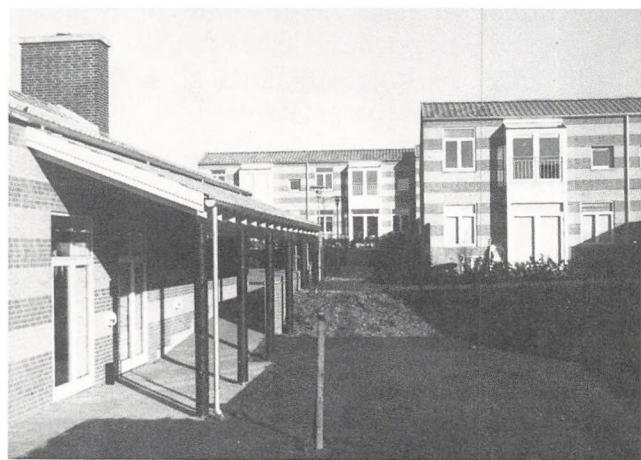
Vejen fører fra Rugmarken nordpå hvor den ender blindt.

Kommunevej med journalført navn 1973.

Var del af 3. etape i Industrikvarteret.

Lucernen som kulturplante kom til Danmark i midten af 1700-tallet sammen med rødkløveren, og den var et godt kvæg- og hestefoder. Dyrkingen af lucerne, kløver og roer var een af forudsætningerne for, at der på overdrevsgrunden kunne oprettes gårde i 1800-tallet.

Farum By Ejerlav. Toftegårdens mark.

Lyngholmpark 1993 (FAM)

Lyngholmpark

Bebyggelse mellem Hillerødmotorvejen mod vest og Borgmester Jespersens Vej mod øst. Nabo til Stenvadpark mod nord og til Stenvadstien og Bavnebjergpark mod syd.

Privat fællesvej med et journalført navn fra 1970, der først blev brugt til denne bebyggelse 1990.

På Lyngholmparks område skulle oprindeligt 2. etape af Stenvadpark ligge. P.gr.a. en oversvømmelseskatastrofe i august -81 kom de allerede opstillede betonelementer til at ligge som en ruine til slutningen af -80erne, hvor Farum kommune overtog grunden og overlod PFA at bygge 70 udlejningsboliger, der fik navnet Lyngholmpark.

Vedr. navnet, se gården Lyngholm.

Farum By Ejerlav. Bybæks mark.

Lærkevangen

Forbindelsesvej mellem Drosselvangen og Fuglevænget.

Først privat fællesvej med journalført navn 1962. Fra 1968 kommunevej.

Planlagt 1960 med kørselsmulighed fra Fuglevænget til Uglekæret i stedet for stiforbindelsen (Lærkestien).

Forleddet Lærke- danner sammen med Drossel-, Vibe-, Ugle- og Fugle- fuglekvarteret i Farum.

Farum By Ejerlav. Solvangs mark. Enkelte parceler fra Fuglsangs jord.

Grundejerforening "Solvang Syd".

Løvbakken

Vej fra Vitus Berings Vej til grundejerforening "Furesøhøj"s meget kuperede fællesareal ned mod Kano- og Kajakklubben.

Privat fællesvej med journalført navn 1968.

Vejen er, sammen med området omkring den, fra en samlet udstykning fra sidst i 60erne, bebygget med store, individuelt opførte parcelhuse.

Forled og efterled "matcher" den nærliggende grundejerforening "Søgårdens" trænavne som forled og -bakken som efterled.

Farumgårds Ejerlav.

Grundejerforening "Furesøhøj".

Løvfaldsvej ind mod Stavnholt 1997

Løvfaldsvej

Fra Sommervej i Stavnholt østpå til Enghavevej og Furesøstien.

Privat fællesvej med nuværende navn journalført 1971.

Det oprindelige navn var Stavnholt Lillevangsvej, men da der opstod gentagne adresseringsfejl p. gr. a. Lillevangsvej i Farum inddrages vejen under Sommervej i 1970.

1971 foreslås navnet: Høstvej.
Gadenavneudvalget fraråder, og i stedet foreslås Løvfaldsvej, som udvalget godkender.

Vejen fører gennem Stavnholtbøndernes englodder og til deres tørvelodder.
Fra Forårsvej til Enghavevej ligger nogle store ejendomme langs vejen og ned mod Furesøen. Også afd. forfatter Thorkild Hansens ejendom "Pilar" ligger her sammen med "Pynten", "Furesølund" og "Vigen".

Navnets forled danner- i betydningen efterår sammen med Forårsvej og Sommervej et "kvarter" dog uden en "Vintervej".

Stavnholt By Ejerlav.

Maglehøj

Vejnavn journalført 1967.
Midterste fordelingsvej i Furesølund på begge sider af Langager Allé (se denne).

Privat fællesvej.

De tre fordelingsveje i Furesølund er fælles om efterleddet -høj.

Magle- kommer af olddansk makli = stor.

Farumgårds Ejerlav.
Grundejerforening "Furesølund".

Markstien

Navnet bliver journalført 1965 af Gadenavneudvalget.

Vejen udgår fra, hvor den gamle Farum Gydevej svingede mod vest. Denne strækning fik senere navnet Trevangsvej og blev forlænget netop fra dette sted og østpå til amtsvejen (Frederiksborgvej).

Markstien var en gammel forbindelsessti fra Gydevejen og til Bregnerød. Amtsvеjen skærer den over i dag, men den er stadig farbar som sti over markerne.

Farum By Ejerlav.
Grundejerforening "Gregersminde".

Mosekrogen

Godkendt vejnavn fra 1954 og journalført 1958.
Man ønskede først navnet Præstemosevej efter Præstemosen på Korsbjerggårds (se denne) jord. Men da man også har en Præstemose ved Kong Volmers-vej blev dette ønske afslået.
Privat fællesvej.

Blind vej fra Kassemosevej i Trevang.

Oprindelig overdrevsjord udstykket 1946 fra Rørmosegård (se denne).

Hele området i Trevang er et såkaldt dødislandskab med små søer og moser. 5 af de 9 vejnavne har fået -mose i forleddet.

Farum By Ejerlav, Rørmosegård.
"Trevang" grundejerforening.

Mosevangsvej

Privat fællesvej med journalført navn 1961, efter at Farum kommune 1960 havde godkendt navnet på betingelse af, at lodsejerne selv betalt vejnavneskiltet!

Vejen udgår fra Ganløsevej, meget tæt på Hestetangsvej og ender blindt på skrænten til Mølleå-dalen. To tidligere gartnerier, "Lindedal" og "Mosevang" ligger langs og for enden af vejen.

I perioden fra 1. verdenskrig til 1960'erne var Farum for alvor gartnerizone til storbyen København, og sydskråningen mod Mølleåen gav optimale muligheder.

Også kunstnere kom og lejede sig ind her, bl.a. Christine Swane med sønnen Lars Swane.

Vedr. navnets forled refererer mose- til omgivelserne ved Mølleåen, og -vang bruges i ældre dansk om dyrket agerjord.

Farum By Ejerlav, Lindegård.

Munkehøjvænge

Byggemodning 1968 med efterfølgende salg i enkeltparceller 1969-71. Kommunen ejede jorden, der var opkøbt dels fra Ellegård dels fra Solhøjgård.

Navnet tilsendes gadenavneudvalget 1970. Journalført 1971.

Bebyggelsen har en blanding af 1 og 1 1/2 etages boliger.

Syd for bebyggelsen er et rekreativt område, hvor der kan opføres et fælleshus, hvis enighed i området er tilstede.

Der har *ikke* været munke i Farum og *ikke* eksisteret et gammelt stednavn Munkehøj.

Måske er navnet inspireret af nabovejen *Enebovænge!*?

Stavnsholt By Ejerlav.

"Farum Nord-Øst" grundejerforening.

Nordtoftevej

Kommunevej fra Farum Hovedgade til Lillevangsvej med journalført navn 1961.

1. etape fra Hovedgaden til Vinkelvej anlægges 1950. Vejen gennemføres som indre ringvej til Lillevangsvej 1964 og optages som offentlig bivej (kommunevej) 1966 på betingelse af, at alle sidevejsudmundinger udføres som overkørsler.

Solvangskolen mellem Kærvej og Fuglevænget er opført 1963-70. Vejens navn refererer til gården Nordtoft (se denne).

Farum By Ejerlav. Krydser 9 af de gamle farumgårdes stjerneudskiftede jord.

Nordvangsgyden

Kommunevej.

Gadenavneudvalget journalfører navnet 1971.

Oprindeligt var vejen en del af den ældgamle Farum Gydevej fra landsbyen til overdrevsjorden.

Ved anlæggelsen af Slangerupvejen ("Amtsvejen") 1972 blev denne forbindelse ødelagt, og den første del af vejen nord for den nye vej fik navnet Nordvangsgyden efter gården Nordvang beliggende øst for vejen.

Farum by's jord var inddelt i 3 vange for udskiftningen: Gedevassevang, *Nørrevang* og Krogvadsvang.

Farum By Ejerlav.

Grundejerforening "Gregersminde".

Nordvænget

Vejnavn godkendt 1954. Journalført 1961. Blind vej fra Nordtoftevej mellem Farum Hovedgade og Gammelgårdsvej. Privat fællesvej.

Ældre, fuldt udbygget boligområde med parcelhuse.

Farum By Ejerlav. Gården Nordtofts jord.

Nygårdspark

Bebyggelse fra slutningen af 1970'erne opført af "Dansk Totalentreprise".

Bebyggelsen ligger for enden af Borgmester Jespersens Vej med Bistrupvej mod nord, Hille-rødmotorvejen mod vest og Ringstien og Stenvadpark mod syd. Privat fællesvej.

Det store indkøbscenter som "Dansk Totalentreprise" skulle opføre, hvor nu Bytorvet ligger, faldt ved en folkeafstemning 1974. Dansk Totalentreprise fik 3 1/2 mill. i erstatning af Farum Kommune og tilladelse til at opføre Nygårdspark.

Vedr. navnet, se gården Nygård.

Farum By Ejerlav, Nygårds mark.

Nygårdterrasserne

Den ene af de 4 stamveje i Farum Midtpunkt bebyggelsen, der har udkørsel til Frederiksborgvej.

Privat fællesvej med journalført navn 1970 sammen med de 3 andre -terrasser.

Vedr. forled, se Nygård.

Vedr. efterled, se -terrasserne.

Farum By Ejerlav. Nygårds og Bybæks mark.
"Blokrådet" afdelingsbestyrelse.

Tre nye huse på Nygårdsvej. Bag møllen ses jernbanesporene til Slangørup (FAM)

Nygårdsvej

Vejen ligger mellem Ryttergårdsvej og Farum Hovedgade ved "Aldi".

1967 tilladelse til opsætning af "Gennemkørsel forbudt" skilte.

1974 foreslås lukning af vejen midtfor med bomme. I det fhv. vandrerhjem (nr. 8) var etableret ungdomsværtshus, og det affødte for livlig trafik. Lokalplan 1978.

Det er et ældre fuldt udbygget boligområde med huse bygget oprindeligt for de ansatte ved jernbanen, der kom til Farum 1906.

Vejen har et præg, der ligner en ældre dansk provinsby/stationsby. Først hed vejen Krogvad.

Vedr. navn, se Nygård.

Farum By Ejerlav, Nygård.

O. B. Muus Vej

Udstykningsvej for "A/S Farumgård" af 1906.

1. etape fra Stationsvej til Farumgårds Allé. 2. etape videre til Farumgård skov.

Kommunevej 1954. Journalført navn 1961.

Farums Sønderjyllandssten er fundet ved anlæg af 2. etape og står nu på Majpladsen.

Se O. B. Muus, vedr. navnet.

Farumgårds Ejerlav.

P. E. Rasmussensvej med det gamle asyl på bakken th., 1950erne (FAM)

P. E. Rasmussens Vej

Forbindelsesvej mellem Kaalundsvej og Søvej i den gamle Farum Landsby. Dens alder er ubestemmelig, men den er i hvert fald adskillige århundreder gammel.

Dens forløb over åsen gav den i ældre tid navnene "Sandbakken" og/eller "Asylbakken", fordi Farums første asyl blev etableret på bakken i 1896. Privat fællesvej.

Direktør Riis Hansen, Farumgård, foreslog 1972, at vejen skulle brolægges med brugte brosten, men kommunen kunne ikke afse midler dertil.

Vedr. navnet, se P. E. Rasmussen.

Farum By Ejerlav.

Paltholmpark

Bebyggelsen ligger mellem Borgmester Jespersens Vej og Hillerødmotorvejen med Paltholmvej mod syd og Bybækstien og Bybækpark mod nord.

Byggeri fra de første år af 1980'erne.

Vedr. navn, se gården Paltholm.

Farum By Ejerlav. Paltholms og Bybæks jord.

Stamvejen Paltholmterrasserne set fra vendepladsen mod Frederiksborgvej

Paltholmterrasserne

Navnet blev godkendt 1971 sammen med de 3 øvrige terrasser.

Den er den sydligste af de 4 stamveje i Farum Midtpunkt bebyggelsen, der har udkørsel til Frederiksborgvej.

Privat fællesvej med journalført navn 1970 sammen med de 3 andre -terrasser.

Navnet refererer til gården Paltholm, (se denne). Gården havde dog sin jord *syd* for Paltholmvej og ikke noget jord, hvor Farum Midtpunkt ligger.

Farum By Ejerlav. Nygård og Bybækgård.
"Blokrådet" afdelingsbestyrelse.

Paltholmvej

Kommunevej med journalført navn 1970.

Opr. havde den navnet "Omkørselsvejen", som blev journalført for den vestlige del af vejen i 1964 fra (Frederiksborgvej til krydset ved kasernen).

1970 godkendelse af de 3 broanlæg på Paltholmvejen øst for Frederiksborgvej.

1972 lysregulering af krydset Paltholmvej - Bregnerødvej (senere Frederiksborgvej).

1975 går vejen til krydset ved Bistrupvej (øst).

1990 til Sejlgårdspark og Akaciepark (vest), hvor den ender i stier, men kørselsmæssigt blindt.

Slangerupvejen (1972) erstattede "Omkørselsvejens" forbindelse til kasernekrydset.

Navn efter gården Paltholm (se denne).
Farum By og Stavnsholt By Ejerlav.

Vejen krydser mange af stjerneudskiftningerne fra de gamle gårde i begge landsbyer.

Perle Allé

Fortsættelse af Dorthesvej (se denne). Den ender kørselsmæssigt blindt ved Nattergalelunden.

Privat fællesvej og en af de første veje, da Farumgårds jord blev udstykket 1906. Journalført navn 1958.

En af de første store villaer, der blev bygget efter udstykningen var villa "Perlen" på en grund ned mod Furesøen for enden af nuværende V. M. Amdrups Vej. Tilkørslen dengang var fra Fiskebækvej (nu Frederiksborgvej), ad Dorthesvej, Perle Allé og i en bue omkring Nattergalelunden.

En anden af områdets meget store villaer "Furebakken" med tidligere herskabsgartneri ligger mellem Furesøen og Perle Allé.

Farumgårds Ejerlav.

Pipersvej

Vej mellem Suhrs Allé og Rosengårds Allé med sti til Stavnsholtvej.

Navnet foreslået 1946. Journalført 1961.

Stien til Stavnsholtvej lukket med bom 1966.

Vedr. navnet, se Johs. Piper.

Farumgårds Ejerlav.

Rendebækgårdsvej

Kommunevej fra Stavnholt ved Rendebækgårds hjørne. Vejen ender blindt ved Bistrupvej.

Journalført navn 1975.

Vejen er imidlertid ældgammel. Den er en del af forbindelsesvejen mellem de to landsbyer Stavnholt og Bregnerød, som hed Stavnholt Gydevej, da den også førte ud til stavnholtgårdenes overdrev.

Flere af gårdene i Stavnholt havde fårehold i lodderne langs vejen.

Dette stykke af vejen kom til at ende blindt, da man lavede Bistrupvejen 1975.

Vedr. navn, se Rendebækgård.

Stavnholt By Ejerlav.

Rosengårds Allé

Oprindeligt øst-vestgående del af Pipersvej. 1959 ændring til nuværende navn, da ny bebyggelse syd for vejen blev planlagt på Alfred Sørensens gamle ejendom (se denne).

Kommunevej med journalført navn 1961.

Alfred Sørensens svigerdatter havde til midten af 50'erne "Hvide Villa" ejendommen. Derefter blev den gartnerivirksomhed. Dansk Boligselskab "Farumsødal" var bygherre på 27 huse. Heraf tænkte man sig ét af dem som en lille købmandsbutik. Husene solgtes imidlertid alle som private ejerboliger ved indflytning 1960.

Navnet refererer til Rosengård-familien på Farumgård.

Farumgårds Ejerlav.

Grundejerforening "Fensmark".

Rosenvænget

Fra Birkevænget til vendeplads og sti mod Syrevænget.

Vedr. vejens historie, se Furesø Haveby.

Efterleddet -vænget er fælles for Havebyens 6 veje.

Forleddet Rosen- er navnet på den smukke og vel nok mest elskede blomst i Danmark. Den og syrenen er de eneste blomster i Farums vejnavne. Stavnholt By Ejerlav. Brudegården. "Furesø Haveby" grundejerforening.

Rugmarken

Den 1. etape af vejen gik fra Bregnerødvej til Gammelgårdsvej og var sammen med Hvedemarken og Havremarken de første veje i industrikvarteret i slutningen af 1950'erne på den såkaldte "Håndværkerjord".

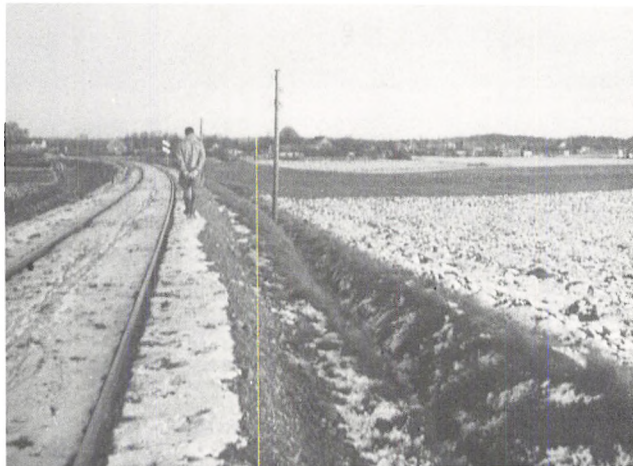
Forlængelsen etapevis til Bygmarken (1960), derefter Lucernemarken, også til Farum Gydevej i begyndelsen af 70'erne.

Kommunevej med navnet journalført 1961.

Efterleddet -marken er fælles for industrikvarterets 8 vejnavne.

Farum By Ejerlav.

Nygårds, Nordtofts, Gammelgårds og Toftegårds marker.

Jernbanesporene, hvor Ryttergårdsvej kom til at ligge efter 1954 (FAM)

Ryttergårdsvej anlægges. Tv. Nygårdsvej (FAM)

Ryttergårdsvej

Fra Hovedgaden til Toftegårdsvej følger vejen jernbanens spor til Slangerup. Stien der løb langs med sporene kaldtes "Sortevej".

Da jernbanedriften i 1954 mellem Farum og Slangerup ophørte, og man tog sporene op, blev navnet Jernbanevej foreslået til den nye vej som fortsættelse af vejen foran Williams hotel, der hed Jernbanevej.

Imidlertid vedtog man det nuværende navn for vejen indtil idrætsanlægget, som man lavede på Solvangs jorde i 1959.

Kommunevej med journalført navn 1962.

I 1960 opførtes 12 enfamiliehuse tv. for vejen lige efter Farum Gydevej.

1961 besluttedes at føre Ryttergårdsvej frem til Lillevangsvej.

"Fuld stop" skilt ved Lillevangsvej 1965.

Etablering af stitunnel ved Solvang skolesti efter pres fra Solvangsskolens lærerråd.

Som Farums ydre ringvej krydser den 10 af Farums stjerneudskiftede gårdes jorder.

Vedr. navnet, se Ryttergården.

Farum By Ejerlav.

Den smukke allé gennem Rytterhaven langs støjvolden th.

Rytterhaven

Gadenavneudvalget godkendte navnet Rytterhaven i stedet for det først foreslåede "Rytterstien". Journalført 1966.

Vejens smukke spidsløn-allé ville i dag berettiggende den til navnet: Rytter Allé!

Stamvejen er nu kommunevej ellers private fællesveje.

Stamvejen fører fra Ryttervænget umiddelbart ved Farum Gydevej.

Ryttergården har ligget, hvor stamvejen drejer.

Gårdejer Ejnar Mortensen solgte den til "Selvbyggerforeningen" i 1965 som p.g.a. en svindelaffære kom i vanskeligheder og blev reddet af "Bikuben" mod deponering af skødet. En andelsforening blev dannet, og 112 selvbyggere tog fat og rejste de arkitekttegnede huse i gasbeton. Desværre var der ikke flertal i grundejerforeningen for at bevare Ryttergårdens stuehus som fælleshus, og man opførte i stedet 4 huse (nr. 2, 4, 5 og 7) på gårdens tomt.

Byggeaffald og overskudsjord blev til Farums første - og billigste - støjvold mod den dengang meget trafikerede "Omkørselsvej" (nu Paltholmvej).

Vedr. navnet, se Ryttergården.

Farum By Ejerlav, Ryttergården.

Grundejerforening "Ryttergården".

Rytterkrogen

Blind sidevej til Ryttervænget.

Navnet journalført 1966.

Kommunevej 1968.

Selvbyggerhuse i lighed med Rytterhaven på gartneri-jord.

Vedr. navnet, se Ryttergården.

Farum By Ejerlav, Gammelgård (se denne).

Grundejerforening "Rytterkrogen".

Ryttermarken

Vejen ligger vest for Farum Gydevej og nord for Paltholmvej, hvorfra der er indkørsel.

Kommunevej med navn journalført 1979.

Området er udlagt til erhvervsområde "Håndværkerjorden".

Langs Paltholmvej beplantningsbælte.

Vedr. navnet se Ryttergården.

Farum By Ejerlav. Ryttergården og noget af opr. Lindegårdens overdrevslod solgt til Rørmosgård 1842.

Ryttervænget

Vejen falder i 2 dele: Fra Gammelgårdsvej til Farum Gydevej på jord fra Gammelgård og Toftegård. Og fra Farum Gydevej hvor den ender blindt op til idrætsanlægget på jord fra Ryttergården.

1. del af vejen begyndte som privat fællesvej, men hele Ryttervænget er nu kommunevej. Journalført navn 1961.

En speciel type stenøkse fra bronzealderen, brugt som hakke, blev fundet som løsfund ved havearbejde på vejen og findes nu på Nationalmuseet.

Vedr. navnet se Ryttergården.

Farum By Ejerlav.

“Ryttergården” Grundejerforening for kædehusbebyggelsen vest for Farum Gydevej.

Rørmosevej

Privat fællesvej med navn journalført 1961.

Den fører fra vejen ind til kasernen og til Kasemosevej, hvor den fortsætter i stien nord for Slangstrupvej. Vejen havde mod vest oprindeligt et andet forløb sydpå til Lillevangsvej.

1975 omlægning til nuværende udmunding.

Det er den ældste vej i området, og førte fra Lillevangsvej til Rørmosegård, Vanddammegård, “Posehuset” og ejendommen “Søholm”, som alle ligger der endnu. Det gør det opr. fodermesterhus til Lillevangsgården også, men det er nu blevet fælleshus for “Rørmoses Haveforening” fra 1988 med 38 haver.

Vedr. navnet se Rørmosegård.

Farum By Ejerlav.

Røsevangen

Ligger mellem Lillevangsvej og Dyssevangen, nord for Jættevangen.

Privat fællesvej med navn journalført 1968.

Forleddet Røse betegner et “kast” d.v.s. en stendynge, hvortil de vejfarende i oldtiden har ofret sten for at få held på rejsen. Vejføringen har i oldtid og middelalder ligget tæt herved, når man bevægede sig vest om Farum sø.

Efterleddet er det samme som de to nærliggende bebyggelser Dyssevangen og Jættevangen.

Farum By Ejerlav, Akaciegården
Grundejerforening “Røsevangen”.

Rådhuset 1993 (FAM)

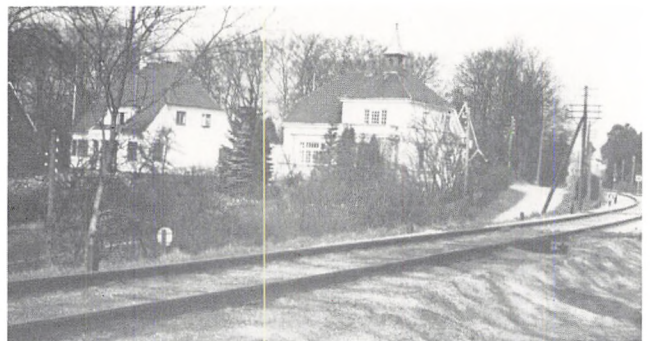
Rådhuset

Privat fællesvej for ikke-kørende trafik mellem den nye del af Rådhuset og den såkaldte “Hafniabygning” med erhvervslejemål. Begge bygninger fra 1989.

På rådhuset har byråd og kommunens administration lokaler.

Vedr. efterleddet - torv se også Farum Bytorv.

Foreløbig kun bank og ejendomsmægler. Muligvis flytter Farum Politistation hertil.

De store villaer på Sehesteds Allé har udsigt over Farum sø.
Trinbrættet ved jernbanen lå her til Fiskebæk hotel

Sehesteds Alle

Blind privat fællesvej fra Farumgårds Alle. Vejen var en af de allerførste "villaveje" i Farum ved udstykningen af Farumgård 1906. Sti til Skovvængets Alle.

Navnet journalført 1961.

Vedr. navnet se Einar Sehested.
Farumgårds Ejerlav.

Sejlgårdspark

Opført 1988 for enden af Paltholmvej (vest). Kommunal fællesvej. Navnet journalført 1990.

Har fået navn efter Sejlgården, skønt bebyggelsen ligger på den yderste del af Solvangs marker, hvor ungkreaturene græssede om sommeren.

Forud var gået megen diskussion om navn, da man først ønskede at give denne bebyggelse og Akacieparken fhv. borgmestres navne. "Svenn Schmidts kvarter" og "Mogens Bechgaards kvarter" blev foreslået.

Før byggeriets start gravede arkæologer i området og fandt stolpehuller og affaldsgruber fra bronzealderen - og tidlig jernalderbebyggelse. "Pensam" byggeri til udlejning.

Vedr. navnet se Sejlgården.
Farum By Ejerlav.

Skat Kemps Vej

1969 ansøger fru Eva Kemp om tilladelse til at opkalde den private vej efter sin afdøde mand, overlæge Skat Kemp.

De øvrige beboeres indstilling til gadenavnet undersøges.

Første forslag er "Kempsvej".

Gadenavneudvalget foreslår Skat Kemps Vej, og det journalføres 1969.

Vejen ligger fra Vitus Beringsvej til Furesøen.
Privat fællesvej.

På vejen ligger en nyere udstykning med individuelle parcelhuse med et fællesareal direkte mod Furesøen.

Vedr. navn se Skat Kemp.
Farum By Ejerlav.
Grundejerforening "Furesøhøj".

Skelmosevej

Øst-vest gående forbindelsesvej med bom mellem Korsbjergvej og Langemosevej.
Privat fællesvej. Journalført 1958.

I 1946/47 solgte Korsbjerggård noget af sin jord til udstykning af sommerhusgrunde.

Jorden har oprindeligt været en del af Lindegårdens overdrevslod.

Der ligger en del moser i området, hvor 5 af de 9 veje i Trevang har fået -mose i forleddet af navnet.

Farum By Ejerlav, Korsbjerggårds jord.
Grundejerforening "Trevang".

Skolevængets Allé

Kommunevej fra Farum Hovedgade mod syd, hvor vejen ender i en sti til Parkstien.
Journalført navn 1961.

I 1902 byggedes en forskole med lærerindebolig på skolelodden.

Bygningen (nr. 1) ligger her stadig.

Da Hovedskolen i 1924 blev bygget ved Bregnerødvej, solgte man parceller bag forskolen, der så fik navnet Skolevængets Allé.

Farums første tennisbane lå for enden af vejen.
I slutningen af 1960erne lavede man sidevejen Klosterskjul.

Vedr. navnet: 1. del af forleddet giver sig selv 2. del vænge = mindre indhegnet (græs) mark.

Farum By Ejerlav, Skolelodden.

Skovbakken

Vejen har først - fra Klintedalen (førhen Dybedalsvej) - retning nord-syd, dernæst på den længste strækning langs Furesøen retning vest-øst og til slut retning syd-nord ved Stavnsholt.
Kommunevej med navn journalført 1961.

2. etape (1965) er vejen fra Klintebakken til Stavnsholt-vejen (ved landsbyen) med ekspropriering af jord fra Brudegård, Farum Vejgård og Ellegård.

1988 besluttes at bibeholde navnet Skovbakken - indtil videre - i vejens fulde længde.

Dansk Blindesamfunds bebyggelse (1967) "Solgaven" ligger på den gamle gård "Søgårdens" tomt (se kvarterer i Farum).

Forleddet refererer til Furesøens skovklædte skrænter og efterleddet blev valgt ens til hele Søgårdens udstykning.

Stavnsholt By Ejerlav, Søgården.
Grundejerforening "Søgården".

Skovhegnet

Privat fællesvej med navn journalført 1960. Vejen fører fra Hestetangsvej midt mellem de 14 sommer-husgrunde, der blev udstykket sidst i 1940'erne. For enden af vejen, der oprindeligt var markvej og ender blindt, ligger spejderhuset "Vestervang".

Gartner Rimfort, der havde ejendom på vejen foreslog selv navnet og fik det godkendt.

Farum By Ejerlav.

Skovvængets Allé med engen tv. 1940 (FAM)

Skovvængets Alle

Den første private grund, der blev solgt fra Farumgård omkring århundredskiftet inden den egentlige, store udstykning fra 1906, ligger på Skovvængets Alle (Flinthuset). Vejen førte til/fra Fiskebækvej (nu Frederiksborgvej).

Yderligere udstykning må ikke finde sted. På den nordlige side af vejen ligger Farumgård Skov og øst for O. B. Muusvej et moseareal.

Privat fællesvej, der er bibeholdt som grusvej og med en bom. Navnet journalført 1961.

1969 holdes et møde om anvendelsen af skovengen vest for O. B. Muus Vej til bl. a. skøjtebane om vinteren. Skovvæsenet og Naturfredningsforeningen var dog imod dette forslag.

Bredderne omkring Farum Sø fremstår som skov. For bebyggelsen her på Farumsiden er bestemmelser om, at der ikke må ske fældninger, beskæringer og fjernelse af underskov, samt at nyplantning skal foretages med stedtypiske plantearter, ligesom alle hegn skal være levende.

Derfor er 1. del af forleddet selvfølgelig. 2. del vænget = mindre indhegnet (græs)mark.

Farumgårds Ejerlav.

Slangerupvej

Fra krydset Frederiksborgvej/Bistrupvej vestpå gennem Farum Lillevang.

Ekspropriation blev foretaget 1971. Vejen blev etableret og taget i brug 1973. Lysregulering ved Lillevangsvej og Kasernen 1975.

Den ene af Farums 3 amtsveje.
Navnet først journalført 1993.

Vejen fører igennem Farum Lillevang. I oldtid og middelalder har der ikke været skov her, men en landsby Bothelstorp med stor pottemagervirk-somhed, der er fundet en del spor af.

Midt i skoven, nær vejen, ligger sporene af et imponerende bronzealderlandskab, der i sin tid har været prydet af snesevis af imponerende gravhøje.

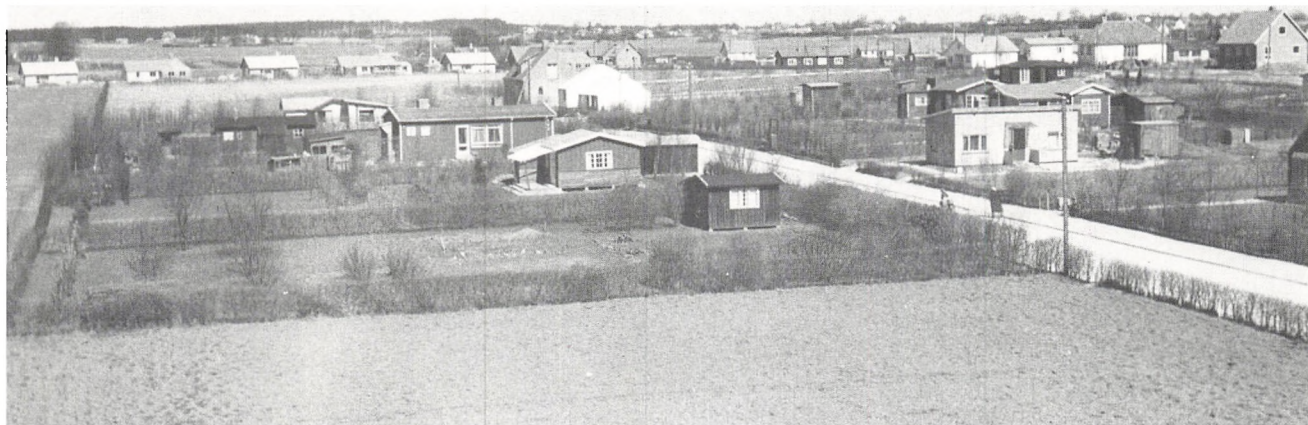
Ved vintertide ses gravhøjene (10 er tilbage) ret tydeligt på begge sider af vejen, mens kun enkelte kan ses i sommertiden p.gr.a. løvdækket. I oldtid og middelalder gik vejføringen vinkelret på den nuværende Slangerupvej.

Navnet Slangerup tydes som "Slanghis udflytterbebyggelse". Navnet kan spores så tidligt som 1158. Formen er da Slangethorp.

Slangi er gammeldansk mandsnavn og t(h)orp betyder "udflytterbebyggelse".

Farumgårds By Ejerlav i og omkring krydset ved Frederiksborgvej.

Resten - til kommunegrænsen - var Farum By Ejerlav.

Solbakken ca. 1950 (FAM)

Solbakken

Kommunevej med journalført navn 1961.

Jorden der tilhørte "Bondevang" blev købt af Karl Larsen, "Solvang", der udstykkede den i 1948. Den blev til Solvænget og Solbakken, der dengang endte blindt. På det yderste af lodden oprettede den yngste af "Solvang-sønnerne", Frede Vang Larsen, et gartneri, som nu er nedlagt og udparcelleret, så vejen munder ud i Nordtoftevej.

Oprindelig lå der to gårde mellem Solvang og Toftegården. De blev begge nedlagt omkring udskiftningen 1804, og en del af den ene gård blev til ejendommen "Bondevang", der ejedes af hofjægermester Peter de Svanenskjold, Farumgård. Han overdrog ejendommen til 2 ugifte døtre, og i 1865 oprettede de en stiftelse for den Svanenskjoldske slægt (nu bygningen Farum Hovedgade 65 A+B). Villaen overfor har taget navnet "Bondevang".

Jorden blev købt af Solvang, der udstykkede den i 1948, og den blev til Solvænget og en del af Solbakken.

Navnet refererer til gården "Solvang" (se denne). Farum By Ejerlav. Bondevang/Solvang.

Solhøjgårdsvej

Kommunevej med navn journalført 1970.

Fordelingsvej til 8 bebyggelser fra Palholmvej til Hvilebækgårdsvej.

Vedr. navn se Solhøjgård.

Stavnsholt By Ejerlav. Solhøjgårds mark (dog en bid fra Ellegård mod Palholmvej og en bid fra Furesøgård ved Hvilebækgårdsvej).

Solhøjpark

Privat fællesvej fra Solhøjgårdsvej. Navn journalført 1978.

De lige numre er rækkehusene "Solhøjpark", og de ulige numre er Bofællesskabet "Stavnshøjgårdsvej" firlængede anlæg.

Vedr. navnet se Solhøjgård.
Stavnsholt By Ejerlav, Solhøjgård.

Grundejerforening "Solhøjpark".
Grundejerforening Bofællesskabet "Stavnshøjgårdsvej".

Solvænget

Kommunevej med navn journalført 1961. Vej fra 1948 mellem Farum Gydevej og Akacietorvet.

Byplanen fra 1960 var, at den skulle føres igennem til Lillevangsvej. En del store birketræer er fra vejens første år. Se Solbakken vedr. vejens historie.

Navnet refererer til gården "Solvang" (se denne). Farum By Ejerlav. Bondevang/Solvang.

Sommervej

Privat fællesvej med journalført navn 1971. Fra Stavnholtvej over for Rendebækgård, til grundene langs Furesøen, hvor der er bygget huse på Stavnholt-bøndernes gamle sølodder.

Renseanlægget langs vejens vestlige side er etableret fra slutningen af 1960'erne og etapevis forbedret med flere rensningsbassiner.

Vejnavnet er det ene af Stavnholts 3 årstidsnavne.

Stavnholt By Ejerlav.

Kærgården, Damgården, Brudegården.

Sportsvænget

Privat sidevej til Farum Hovedgade mellem "Korsvejskrydset" og Williams Plads.

Navnet journalført 1964.

I 1930'erne og under besættelsen var det meget vanskeligt at finde en bolig til leje i Farum. Der var ingen deciderede etageejendomme med lejligheder. Sportsvænget blev det første byggeri af den art og har netop rundet de 50 år.

Umiddelbart mod nord lå sportspladsen til Paltholmskolen. Elmely og "Kumbel-haven" ligger i dag her.

Farum By Ejerlav, Paltholms mark.

Stationsvej

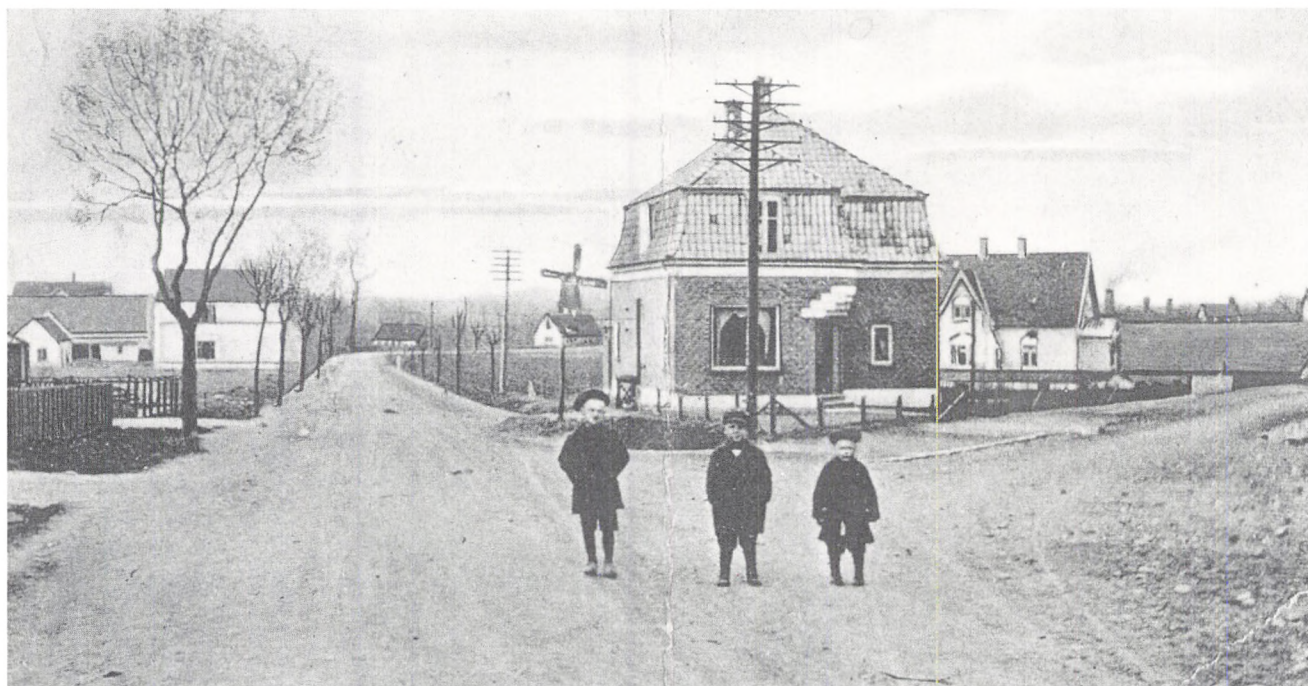
Fra Farum Hovedgade til Jernbanevej .
Journalført navn 1961.

Anlagt 1906 på udstykningsselskabet "A/S Farumgårds" jord som den meget vigtige forbindelsesvej mellem stationen og den nyopførte bank på bakken, hvor Farum landsby havde sin afgræsning mod øst.

Kommunevej er den nu, men det har den bestemt ikke altid været.

I 1909 søgte etatsråd Alfred Sørensen om at få vejen optaget som offentlig vej (kommunevej). Men med een stemmes flertal blev det et afslag. Da Alfred Sørensen var blevet eneaktionær i udstykningsselskabet i 1919, foreslog han efter års tovtrækkeri med Sognerådet, at de skulle overtage vejen mod, at han sørgede for, at den fik en gennemsnitlig bredde på 20 alen. Til gengæld foreslog han, at vejen kunne opkaldes efter ham selv, som anerkendelse af det samfundsnyttige arbejde, han gennem sin udstykningsvirksomhed havde stået for!

Det var for meget for sognerådet, der hverken var tilfreds med vejens tilstand, den foreslåede bredde eller forslaget til vejnavn. Jernbanevej kunne vejen hedde, mente de.

Stationsvej th. Hovedgaden tv. 1907 (FAM)

Alfred Sørensen blev rasende, og få uger efter havde han opstillet bomme i hver sin ende af vejen, som kun tillod gående at passere.

Han var ubøjeleg trods forskellige protester og ønskede i hvert fald ikke at lade sine lodsejere eller sig selv bære udgiften til andres slitage på denne vej.

Konflikten løstes i løbet af 1920'erne, men Alfred Sørensens Vej kom den aldrig til at hedde.

Farumgårds Ejerlav.

Stavnholt Gydevej mod Nordtoftdal 1997

Stavnholt Gydevej

Kommunevej med navn journalført 1962.

Gammel forbindelsesvej mellem de to landsbyer Stavnholt og Bregnerød.

Siden 1975 ved de store vejbyggerier er vejen skåret over 2 steder:

Ved Bistrupvejen hvor der foreløbig ingen passage er og ved Høveltevej, hvor der er opstået et vejkryds.

Mellem krydset Palholmvej - Bistrupvej og Nordøststiens udmunding foregår byggeri på nogle af de gamle Stavnholtlodder.

Mellem gården Nordtoftdal og Høveltevej foregik byggeri på udmatrikulerede lodder specielt fra "Søgård" i Bregnerød fortrinsvis i perioden 1920-50.

På det sidste stykke inden den gamle Bregnerød landevej (nu: Bregnerød Byvej) lå den gamle skole for de to landsbyer. Bygningen ligger der endnu og er malet rosa.

Gårdene i Stavnholt havde såkaldte gydelodder langs vejen, der også var skolevej for Stavnholtbørnene i 100 år.

På marken nord for F.D.F. lejren, overfor Stenvadgårds markvej, fandt gårdejer Jens Christensen 1882 et meget værdifuldt oldtidsfund: Et ornamenteret drikkehorn udskåret af et kohorn fra tidlig jernalder. Tilsvarende horn er fundet i Knabstrup og Holmegård moser parvis nedlagt som offergaver. Hvem ved om der gemmer sig endnu et horn på Stavnholt Overdrev?

På marken syd for vejen lige inden Høveltevej ligger en stærkt medtaget og tilgroet jættestue, hvor dækstenene mangler. Men alligevel vidner "Mortens høj" om færden her i yngre stenalder for omkring 4-5000 år siden. Jættestuen er fredet.

En gyde betyder på middelalderdansk en revne, en fordybning. En gydevej er en smal vej, ofte med hegn på begge sider, så kvæget kunne drives ud på overdrevet.

Stavnholt By Ejerlav.

Stavnholtpark

Byggeri færdigopført 1997.

Beliggende umiddelbart øst for varmecentralen på Stavnholtvej.

16 andelsboliger af forskellig størrelse samt et fælleshus.

Vedr. grunden se om Kjærbo under Kjærbovænge. Vedr. navn se Stavnholt. (se også Stavnholtvej).

Stavnholt By Ejerlav.

Andelsboligforening "Stavnholtparken".

Stavnholtvej

Vejen er den gamle forbindelsesvej mellem Farum, gennem Stavnholt og videre til Bistrup og Birkerød.

1975 blev vejen spærret ved planteskolerne i forbindelse med, at det nye stykke amtsvej (Bistrupvej) blev taget i brug.

Kommunevej. Navn journalført 1961.

Beplantning med birketræer besluttedes 1945, hvor der er grøfter i begge sider af vejen.

Amtet ønskede den meget befærdede vej gjort til amtsvej 1965, indtil det nye landevejsanlæg nord om Stavnholt og Farum kunne gennemføres.

1966 overgik vejen fra at være offentlig bivej til at være landevej af 2. klasse.

1968 ønske om gangtunnel udfor Tjørnevænget.

Store problemer var der især for skolebørns færden på vejen. Militæret gav afslag på opstilling af en gangbro. Amtet opsætter gangbro 1972 ved Klintebakken.

Vejen har - stort set - det gamle slyngede forløb gennem Stavnholt landsby, men blev udvidet dengang vejen var meget befærdet fra begyndelsen af 60'erne til 1975, hvor den nye del af Bistrupvej fra planteskolerne til krydset nord for Farum Midtpunkt blev taget i brug.

En bom, der tillod buskørsel, men spærrede for privat kørsel, blev etableret lige før Stavnholt landsby fra slutningen af 1970'erne til begyndelsen af 1990'erne.

Vedr. navn se Stavnholt
Farum By Ejerlav.
Stavnholt By Ejerlav.

Stavnholtvej 1968. Nu ligger Stavnholtkirken på marken tv.
(FAM)

Stavnholtvænge

Bebyggelse fra 1993.

Mellem Stavnholtvej og Stavnholtskolen.

Privat fællesvej med journalført navn 1992.

19 beboelseshuse og 1 fælleshus med bl.a. gæsteværelse.

Bebyggelsen opført af F. A. P. A.

(Farum Private Andelsboligforening).

Forled: se byen Stavnholt

Efterled: se -vænge.

Stavnholt By Ejerlav, Farum Vejgård.

Andelsboligselskab "Stavnholtvænge".

Stenvadpark

Byggeri fra 1980, som oprindeligt skulle have været en 1. etape. Opført af Johan Christensen. Mellem Hillerødmotorvejen mod vest og Borgmester Jespersensvej mod øst. Kommunevej.

P.g.r.a. en stor oversvømmelse i august 1981, der skyldtes en blokering af et regnvandsbassin, lå de opførte betonelementer til 2. etape som en ruin til slutningen af 1980'erne. Det blev ikke Johan Christensen, der så byggede 2. etape af Stenvadpark, men PFA, der byggede Lyngholmpark.

Vedr. navnet se Stenvadgård.

Farum By Ejerlav, Bybækgård.

Grundejerforening "Stenvadpark 1" for 18 ejerboliger.

Suhrs Alle

Kommunevej.

Vejen forbinder Fensmarks Allé og Pipersvej.

Navnet foreslået 1946. Journalført 1961.

Vedr. navnet se I. M. Suhr.

Farumgårds Ejerlav.

Syrenvænget

Kommunevej med navn journalført 1961.

Opr. forbindelsesvej mellem Bøgebakken (nu Fyrrevænget) og Tjørnevænget, der begge havde direkte udkørsel til Stavnholtvej. Nu indkørsel fra Klintebakken med forbindelse via Tjørnevænget til Birkevænget for kørende trafik.

Se under kvarteret "Furesø Haveby".

Forleddet Syren- er sammen med Rosen- de eneste blomster i Farums vejnavne.

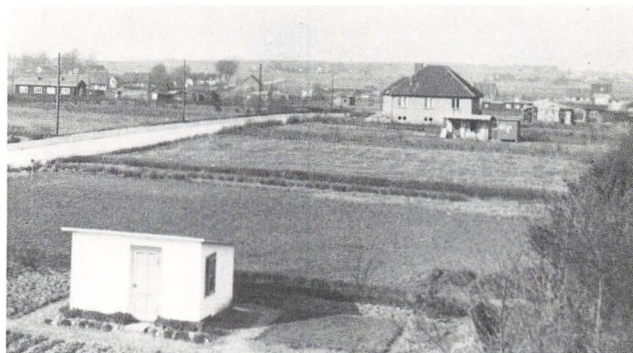
Efterleddet fælles for Havebyens 6 veje.

Stavnholt By Ejerlav, Brudegården.

"Furesø Haveby" grundejerforening.

Krohaven med den hvide låge mod Hovedgaden ca. 1920 (FAM)

Toftegårdsvej 1953 (FAM)

Søvej med klokkerens hus th. 1939 (FAM)

Søvej

Fra Farum Hovedgade til Farumgård og P. E. Rasmussens vej.
Kommunevej. Vejudviddelse v/Hvide center 1959, hvor der opr. var krohave.
Journalført 1961. Vejen er en af Farums allerældste.

Navnet refererer til den nærliggende Farum sø, hvortil der er en forbindelsessti, der fører til det ældgamle landings-, vandings- og badested også kaldet "Doktors bugt".

Farum By Ejerlav.

Tjørnevænget

Fra Stavnholtvej til Birkevænget med 2 vejspærringer, der hindrer indkørsel fra Stavnholtvej og videre passage til Klintedalen.
Kommunevej med navn journalført 1961.

Se under kvarteret "Furesø Haveby".
Efterleddet fælles for Havebyens 6 veje.

Stavnholt By Ejerlav, Brudegården.
"Furesø Haveby" grundejerforening.

Toftegårdsvej

I 1959 navn på strækningen fra Nordtoftevej til Ryttergårdsvej.
Senere er vejen forlænget i begge retninger, så den løber fra Farum Gydevej til Ryttervænget.
Privat fællesvej med journalført navn 1961.

Udstykning fra Toftegården (se denne) 1947.

Mange dysser f.eks. Nørredysse, Store Nørredysse o. fl. lå her tæt engang.
Ikke een er tilbage, de er alle sløjfede i århundredernes løb, hvilket ikke er specielt, for i virkeligheden er ni ud af ti af Danmarks gravhøje pløjet i eet med landbrugsjorden.

Farum By Ejerlav, Toftegårdens jord.

Toftekæret

Fra Farum Gydevej til Kærvej.
Journalført navn 1961.
Blev kommunevej 1968.
Udstykningsvej fra 1949 på en opr. skolelod. Det første tiår var det sommerhuse, der blev opført.

Dog blev nr. 1, 5, 9 og 11 bygget 1954 af murermester Olsen, Farum, og tømrermester Christensen, Lyng.
Vejen har navn efter Toftekæret, et af de mange kær på Nørretoft. Senere kom dette til at hedde Bondevangskæret.

Farum By Ejerlav.
Grundejerforening "Fredtofte".

På hjørnet af Toftvængets Allé og Farum Hovedgade ligger den nyrestaurerede degnegård.

Toftvængets Alle

Blind vej mod syd fra Farum Hovedgade og drejende mod vest.

Journalført navn 1961. Først privat vej Kommunevej fra 1972.

Gården Palholm lå før udskiftningen, hvor Farum Hovedgade 67 nu ligger.

I landsbyfællesskabets tid var tofterne særjord d.v.s. at de ikke indgik i fordelingen af landsbyens ressourcer. De blev anvendt som bl.a. byggegrunde og køkkenhaver og skulle være hegnet både mod bygaden og mod bymarken.

Med Degnegården og tilhørende degnelod på hjørnet af Farum Hovedgade er vejen en af de ældste beboelsesveje i Farum.

Vedr. vejnavnets forled: se ovenstående tekst om toft og se om -vænge i afsnittet om efterled.

Farum By Ejerlav.
Opr. Palholms toft.

Tørnehøj

Vejnavn journalført 1967.

Det er den nordligste af de 3 fordelingsveje i Furesølund på begge sider af Langager Allé (se denne).

Privat fællesvej.

De tre fordelingsveje i Furesølund er fælles om efterleddet -høj.

Tørne- er i sammensætninger det samme som tjørne- og findes i mange gamle stednavne. Tjørn blev - og bliver - i stor stil brugt som skelmærke.

Den holder barkædende vildt og kreaturer på afstand. "Tjørnen er skovens vugge" siger et gammelt ordsprog.

Farumgårds Ejerlav.
Grundejerforening "Furesølund".

Trevangsvej

Fra Markstien til Højgaard er den nordvestgående vej oprindeligt en del af den ældgamle Farum Gydevej, der førte fra Farum Hovedgade nordpå til byens overdrev og senere til overdrevsgårdene fra 1800-tallet.

Anlæggelsen af Slangerupvejen ("Amtsvejen") 1972 afskar den gamle forbindelse. I stedet etablerede man forbindelsen østpå ud til den ligeledes nye nordgående landevej, Frederiksborgvej (mod Ravnsholt Skov og Allerød). På den anden side af Frederiksborgvej fortsætter den som Høveltevej til den gamle del af nuv. Høveltevej (førhen Ludserødvej), hvor landevejen oprindeligt svingede ned mod kroen.

Gadenavneudvalget godkendte navnet i 1971.
Kommunevej.

Navnet refererer til Trevangsgård (se denne).
Farum By Ejerlav og Farumgård Ejerlav.

Tuekæret

Forbindelsesvej mellem Fuglevænget og Anekæret.

Navnet godkendtes 1964 sammen med Anekæret og Bastholmen.

Kommunevej 1968 for 1. etape, 1972 for 2. etape.

Sagnet fortæller:

På Farum landsbys "Nørretoft" d.v.s. arealerne i direkte tilknytning til gårdene mod nord, lå i nærheden af Tuekæret en særligt stor kæmpehøj, som mange havde set rejse sig på gloende pæle om natten. Adskillige oldsager blev fundet omkring den, og folk troede på, at der var trolldøj i den og var glade for, da den blev ødelagt. For også Helhesten kom fra kirkegården om natten for at besøge trolldøjet. Helhesten på de tre ben, og døden, der var vis, hvis man mødte den!

Lygtemænd, der var ånder af uretfærdige mennesker, som søgte at forville vejfarende, havde man tit set i mosen foran højen. Der gravede man så tørv, fyldte ud med jord fra kæmpehøjen og solgte stenene. Højen var endeligt sløjfet i 1860'erne.

Farum By Ejerlav, Fuglsang.
Grundejerforening "Bastholmen".
Grundejerforening "Anekæret".

Tværvej

Privat fællesvej med navn godkendt 1961.
Den danner forbindelse mellem Farum Gydevej og Toftegårdsvej. Nordtoftevej ligger mod syd og Ryttergårdsvej mod nord.

Et stort regnvandsbassin (overløbsbassin) ligger syd for vejen.

Farum By Ejerlav. Toftegården.

Uglekæret

Vejen ligger som en opr. forlængelse af Anekæret mod syd. Navnet godkendtes af Gadenavneudvalget 1966.

Uglekæret blev yderligere forlænget 1968 mod syd, hvor vejen nu ender i en sti til Farum Hovedgade. Privat fællesvej.

Fuglenavnet passer ind med den nærliggende Solvangudstyknings vejnavne.

Farum By Ejerlav. Akaciegården.

V. M. Amdrups Vej

Fra Dybedalsvej til vendeplads ved Furesøen. Privat fællesvej. Vej anlagt efter at udstyknings-selskab havde købt Farumgårds jord 1906. Nattergalelunden ligger langs parcellerne mod vest. Journalført navn 1961.

Hastighedsbegrænsning 1981 p.gr.a. den øgede trafik da Kano- og Kajakklubben var flyttet hertil ved "Skallepanden" 1980.

Vedr. navn, se V. M. Amdrup.

På den ene af grundene direkte mod Furesøen ligger et ældre, men smukt bjælkehus, der nu er "Farum Kano- og Kajakklub". Ejerens plan var i 1960'erne at udstykke til 13 rækkehuse på grunden, men kommunen nedlagde § 9 forbud og eksproprierede.

Farumgårds Ejerlav. Grundejerforening "Nattergalen".

Vanddamsvej

Den vestligste nord-sydgående vej fra Trevangsvej. Den ligger ind mod kaserneområdet, og har kun parceller på den østlige side af vejen. Ender blindt med vendeplads.

Privat fællesvej 1961.
Journalført navn 1961.

I 1946-47 solgte Rørmosegård noget af sin jord til udstykning af sommerhusegrunde.

Vedr. navnet, se Vanddammegård.
Farum By Ejerlav. Solvangs overdrevslod.

Vejgårdspark

Del af Farum Nord-Øst, der efter byggemodning 1968 solgtes af kommunen til boligselskabet "Farumsødal", som opførte rækkehuse.

Privat stamvej fra Borgmester Jespersens Vej.

Bebyggelsen ligger på jord fra Farum Vejgård, hvilket navnet afspejler.

Stavnsholt By Ejerlav.

Vejgårdsvænget

Vejnavn godkendt 1967. Privat fællesvej.
Stamvej fra Skovbakken. Ender blindt.

Vedr. navnet, se Farum Vejgård og efterled -vænge.

Stavnsholt By Ejerlav. Farum Vejgård og Brudegården.

Grundejerforening "Brudegården".

Vibevangen

Planlagt 1960 fra Drosselvungen til Uglekæret med gennemkørselsmulighed.

Journalført navn 1962. Kommunevej 1968.

Stiforbindelse til Uglekæret og Farum Hovedgade i stedet for gennemkørsel.

Solvangs udstykningsjord fik fuglenavne 1961. Både Vibevangen og Lærkevungen har dog også parceller fra Fuglsangs jord.

Farum By Ejerlav. Solvang og Fuglsang. Grundejerforening "Solvang Syd".

Vinkelvej

Fra Nordtoftevej til Ryttergårdsvej. Vejen eksisterede før 1. etape af Nordtoftevej 1950 og dannede en spids *vinkel* til Gammelgårdsvej. Privat fællesvej. Journalført navn 1961.

En af de få veje i Farum, der har tradition for vejfest!

Farum By Ejerlav, Gammelgårds jord.

Vitus Beringsvej

Fra Elmevangsstien til Boserupvej. Kommunevej. Journalført navn 1961.

Vedr. navnet, se Vitus Bering.

Farumgårds Ejerlav. Grundejerforening "Furesøhøj".

Williams Plads ("Stationstorvet") (se også Farum Stationstorv)

Kommunevej.

Hvor Slangerupbanen fra 1906 til 1954 krydsede Hovedgaden for at køre videre ad skinner, der lå, hvor senere Ryttergårdsvej blev etableret, ligger nu den lille plads med rundkørsel.

Det nye Stationsbyggeri på de 2 hjørner blev sammen med pladsen indviet og navngivet 1994 (se nedenfor). Pladsen er smukt anlagt med rundkørsel og brosten, men bilisters manglende hensyn-

tagen og parkering (!) på en cykelsti, der ikke er klart nok markeret, har givet anledning til både vrede og megen debat.

Hvert år i juni måned er det blevet en tradition, at glade studenter efter translokationen på Marie Kruses Skole danser omkring i rundkørslen.

Stationsbyggeriet er opført af PenSam Livsforsikring A/S, og skabt omkring Hareskovbanens - også kaldet Farumbanens - endestation. Banen blev ombygget fra dieseldrevet bane til S-bane i 1977.

6000 passagerer rejser og ankommer i døgnet. Byggeriet omkring stationen giver fornemmelse af, at man er i en by og ikke kun på et effektivt omstigningssted. Byrummet fornemmes som et af Farums knudepunkter og herfra sammenkædes det med Rådhus, Kulturcenter og Bytorv.

1995 forærede en række erhvervsdrivende og private soluret tegnet af Piet Hein til byen.

På det tredje hjørne ligger en rød, lav åben bebyggelse med bank, detailforretning, liberale erhverv og boliger, bygget 1985.

Fra 1881-1939 lå her på grunden en stor hollandsk mølle.

Og endelig på det fjerde hjørne ligger bygningen i 3 etager fra 1908, som blev bygget som Jernbanehotel (se under William Jensen). I dag drives restaurationsvirksomhed i stueetagen og den øvrige del af bygningen har fået indrettet kontorer og mødelokaler for FOF.

Vedr. navnet, se William Jensen.

Farum By Ejerlav.
Gården Palholm (den nordlige del af pladsen).
Farumgård Ejerlav (den sydlige del).

Æblelunden

Privat fællesvej med navn journalført 1990. Se også Kirsebærhaven.

På grunden lå før bebyggelsen en stor æbleplantage.

Farum var fra 1. verdenskrig og til 1960erne et vigtigt gartneri- og frugtplantageområde til storbyen København.

Æblelunden er alene i Farum om vejnavneefterleddet *-lund*, der betyder en lille skov/plantage.

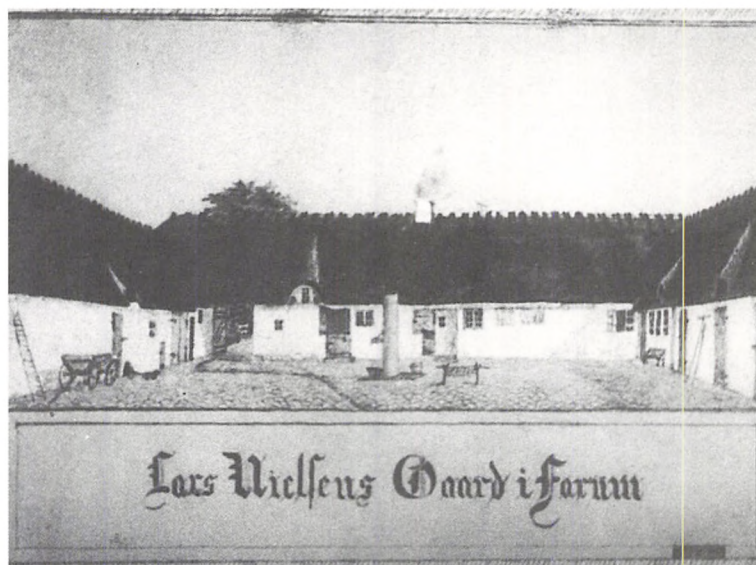
50 ældreboliger. Boligselskab "Farumsødal".

Æblelunden (Rimfaxe 1993)

Lars Nielsens gård

Som en gård kunne se ud i Farum i 1800-tallet,
før man byggede de nye stuehuse
(her gård nr. 5, senere Solvang)

Liste med henvisningsnumre til
kort fra 1909 (side 12-13)
og fra 1997 (side 114-115)

- nogle endnu eksisterende bygninger
- nedrevne gårde

1	■	Akaciegården	
2	●	Bavnebjerggård	
3	■	Birkhøj	
4	●	Brudegård	
5	■	Bybækgård	
6	●	Duemosgård	
7	●	Ellegård	
8	●	Enebogård	
9	●	Farumgård	
10	●	Farum Vejgård	
11	●	Fredtofte	
12	●	Fuglsang (Farum)	
13	●	Fuglsang (Stavnsholt/Bregnerød)	
14	●	Furesøgård	
15	●	Gammelgård	
16	●	Gedevasegård	
17	●	Gregersminde	
18	●	Hesselbækgård	
19	●	Hvilebækgård	
20	●	Højgård	
21	●	Korsbjerggård	
22	●	Lillevangsgård	
23	●	Lindegården	
24	●	Lyngholm	
25	●	Nordtoft	
26	●	Nordvang	
27 B	■	Nygård	(27A Bøgely)
28	■	Paltholm	
29	●	Rendebækgård	
30	■	Ryttergården	
31	●	Rørmosegård	
32	●	Sejlgård	
33	●	Solhøjgård	
34	■	Solvang	
35	●	Stenvadgård	
36	■	Toftgård	
37	■	Trevang	
38	●	Vanddammegård	
39	■	Søgård	
40	●	Kjeldsholm	

Kilder

Skriftelige kilder:

- L. Gottfredsen: Veje i Gentofte
- Kristian Hald: Vore stednavne (Gad 1965)
- Karl-Henrik Jensen:
2 artikler (Farum-Nyt 1986)
- Bent Jørgensen: Stednavne ordbog (1994)
- Børge Kjeldsen:
Historien bag navnet (Køge 1994)
- John Kougård Sørensen:
Artikel (Frederiksborg Amts Avis 30/7-97)
- Helle Skogafoss Larsen:
Sagn og overtro i Farum (FAM 1990)
- Karl Larsen: Farum Kommunes Historie(notat)
- Palle Lauring: Danmarks konger
- Lyngby-Tårnbæks vejnavne.
- Erik Mortensen: Huse i Farum (FAM 1994)
- Johs. Steenstrup: De Danske Stednavne
(Gad 1908)
- Steffen Stummann Hansen:
Arkæologiens Farum (FAM 1997)
- Torben Topsøe-Jensen:
Ad hjulspor og landeveje.
- Poul Vang Larsen: Farumslægten
- Henrik Zip Sane:
Stationsbyborgeren - en skabelsesberetning
(FAM 1996)
- Dansk Biografisk leksikon
- Farum kommunes lokalplaner
- Farum kommunes vejprotokoller
- Nudansk Ordbog
- Politikens Danmarkshistorie

Mundtlige kilder:

- Knud Andersen
 - K. Riise Bundgård
 - Ingrid Bøtker
 - Gitte Christiansen
 - H. P. Christiansen
 - Lilli Hansen
 - Villy Hansen
 - Ulla Hess
 - Finn Hesselkilde
 - Ib Jensen
 - Karl-Henrik Jensen
 - Aage Jensen
 - Erik Juul Pedersen
 - Erik Kjeldsted Olsen
 - Sven Krarup Nielsen
 - Morten Krogh
 - Flemming Kruse
 - Erik Nielsen, Frederiksborg Amt
 - Henning Nielsen
 - Hans-Henrik Pedersen
 - Leif Olsen
 - Søren Rasmussen
 - Ole Schmith
 - Jytte Suhr
 - Gert Vincent,
Hovedstadsområdet Vejsamarbejde
 - Poul Winckler
 - Henrik Zip Sane
- og mange andre farumborgere, som jeg også takker for venligt at have bidraget med oplysninger.

Korsvejshuset ved krydset set fra Farum Hovedgade (1953)

*Bregnerødvej (nu Frederiksborgvej) set fra Korsvejskrydset. (1953)
Skolen (nu rådhus) ligger th. over for markerne, hvor Kumbelhaven, beboelsesejendomme og industrikvarteret blev bygget.*

Farums trafikcentrum i fortid og nutid

Her mødes de gamle landeveje til Hillerød (nord), til Birkerød og Holte (øst), til København (syd) og til Slangerup og Ganløse (vest).

“Korsvejskrydset” er stedet blevet kaldt fra gammel tid.

Farumgård havde et lille fæstehus, kendt før år 1800, ved krydset. “Korsvejshuset” kaldte man det.

Det byggedes senere større og blev købmandshandel.

I dag ligger Q8-tankstationen på stedet.

Gudrun Lund Meyer er formand for Farum Lokalhistoriske Arkiv- og Museumsforening.

Hun har i 1989 skrevet "Strejftog i Farum" (medforfatter Erik Juul Pedersen), og "Natur og mennesker omkring Farum" (1995).

Desuden har hun skrevet forskellige lokalhistoriske artikler og foldere - for eksempel "Farum - gå tur i din by" (1993) og "Kollekole" (1997).

Modtog Farum Kulturprisen i 1995.

